לציונות—לסוציאליזם—לאחוות עמים

יום ג', כ"ז בכסלו תשמ"ט, 6 בדצמבר 1988 / שנה מ"ו מס' 13818 / המחיר 1.40 ש"ח כולל מע"מ

הרצוג העניק ארכה לשמיר וזימן להיום את פרס לשיחה

קרא לרה"מ ולשתי המפלגות הגדולות „לפעול יחד כדי להקים ממשלה שתעניק למדינה יציבות" ● פרס לאחר שיחה אמש עם נציגי התק"ם: קריאת הנשיא מחייבת שיקול דעת מעמיק של כל הצדדים ● מצדדי ממשלה רחבה ב„עבודה" לוחצים לכינוס המרכז כדי לבטל החלטת הלשכה — המתנגדים נערכים להדוף את הלחצים

פאר־לי שחר כתבתנו לענייני מפלגות, יצחק שור, יהודה צור, איילת מזור, אבשלום קווה, ניצה רימון

נשיא המדינה חיים הרצוג קרא אתמול לראש הממשלה יצחק שמיר ולשתי המפלגות הגדולות לפעול יחד כדי להקים ממשלה שתעניק למדינה את היציבות הדרושה לה, והביע את צערו על שהכנסת לא מצאה לנכון לחוקק חוק לשינוי שיטת הבחירות ולהתמזורתה, כדי להביא להקמת ממשל חדש ויציב כמו זה הקיים בקנדה או בארצות־הברית.

הנשיא אמר את הדברים לעיתונאים בתום פגישה עם ראש הממשלה, שבה נענה לבקשת שמיר להעניק לו אורכה של 21 יום לשם הרכבת הממשלה. בצאתו מן הפגישה עם הנשיא, סירב שמיר להשיב לשאלות עיתונאים, אם יפנה לשמעון פרס וייכנס עימו למו"מ. לעומת־זאת, החליט הנשיא, ביוזמתו, להזמין אליו את פרס לשיחה הבוקר ולנסות לשכנע את מנהיג מפלגת העבודה לפעול למען

(המשך בעמוד 4)

"בזיון, השפלה וחרדה"

רה"מ מקבל ארכה ומאזין לתוכחה (צילום: ישראלי)

שמיר עשוי לעכב הודעה על הקמת ממשלה כדי לאפשר למערך להצטרף

הנושא שנוי במחלוקת בקרב שרי הליכוד ● השר קצב: אין צורך וסיבה לפנות למערך ● השר לוי: אמשיך ביוזמה לקדם ממשלה רחבה ● קשיים לליכוד במו"מ עם הדתיות — טרם סוכמו התנאים עם המפד"ל — מודעי ושרון שוב עלו לגדולי התורה של אגו"י המסרבת להעניק ל„דגל־התורה" את האגף לחינוך תורני ● היום יתחיל המשא־ומתן עם „צומת" ו„מולדת"

פאר־לי שחר, כתבתנו לענייני מפלגות

ראש הממשלה יצחק שמיר יעכב את הודעתו לכנסת על הקמת ממשלה צרה לפחות עד לתחילת השבוע הבא. זאת במגמה לאפשר למערך לקבל החלטה על הצטרפות לממשלה רחבה בראשותו. כך נודע לכתבת „על המשמר".

בקרב שרים בליכוד ישנם חילוקי דעות באשר להכרח להמתין למערך. השר משה קצב אמר אתמול: „אינני רואה צורך וסיבה לפנות למערך, שם אין אמון כלפי יו"ר המפלגה שמעון פרס. למה שלנו יהיה אמון באיש הזה?"

השר דוד לוי אמר כי הוא ימשיך ביוזמה לקיום אפשרות להקמת ממשלה רחבה והדגיש כי על המערך לנקוט בצעד שיבטא את רצונה של המפלגה ליטול חלק באחריות. הוא הדגיש כי נושא הרוטציה איננו רלבנטי והדגיש „ראשי מפלגת העבודה אינם צריכים להתעסק בפורמליות עליהם להאבק על רצונם".

קשיים עם „הלוויינים"

במשא־ומתן בין הליכוד למפלגות הלוויין שלו, נתגלעו קשיים עם כניסתו להילוך גבוה. המפד"ל — לאחר חמש שעות של משא־ומתן בלישכתו של שר־האוצר

(המשך בעמוד 2)

צה"ל הגיש דרישה לתוספת תקציב של 550 מיליון דולר

הנימוקים: מתמורות בזירת המזרח־התיכון ועד האינתיפאדה ● האוצר: דרישות מפליגות - יהיה צורך לקצץ תקציבים

אבי בניהו כתבנו הצבאי

המטה הכללי של צה"ל גיבש דרישה לתוספת תקציבית בגובה של 550 מיליון דולר, החל משנת התקציב הבאה. עיקרי הדרישה הועברו כבר לאגף התקציבים באוצר והיא תפורט בפני ממשלת ישראל בחודש ינואר.

הפער — מיליארד וחצי

צה"ל שואף לתוספת של 15% לתקציבו הכולל. במשך העשור הקרוב על בסיס תוכנית העבודה הרב־שנתית שתוצג בקרוב. מדובר על חזרה לחלקו של הביטחון מהתקציב הלאומי הגולמי, העומד כיום על 17 אחוז, בעיקר בשל שינויים בזירה וגידול באיום על ישראל. לכתבנו הצבאי נודע כי הפערים ההכרחיים על פי צה"ל, בין התקציב הקיים לתקציב האופטימלי, מגיעים לסכום של מיליארד וחצי שקלים חדשים. אולם אין כוונה לתבוע את כל הסכום.

ראשי צה"ל שיציגו בפני הממשלה בקרוב את תוכנית העבודה הרב שנתית יציגו למעשה שתי תוכניות. ראשונה, תכנית על בסיס התקציב המאושר (4 מיליארד דולר בשנה) ותוכנית שנייה אותה יבקש צה"ל לאמץ וכה מענה על האיום הפוטנציאלי תוך הצגה מדוייקת באשר למימוש ותוספת התקציבית באם תיתקבל.

תמורות בזירת המזרח־התיכון

ראשי הצבא יציגו בפני השרים ופקידי האוצר את התמורות בזירת המזרח התיכון את התעצמות צבאות ערב ויציגו את מרכיבי התקציב: גודל הכוחות; יכולת אחזקתם השוטפת; מלאיים ואורך נשימה לימי מלחמה, אמון הגייסות; אינתיפאדה בטחון שוטף; פתוח ורכש מערכות, בינוי והערכות העורף.

(המשך בעמוד 2)

רבין: ביילין — הפודל של פרס; ביילין: זקנותו מביישת נעוריו

פאר־לי שחר, כתבתנו לענייני מפלגות

„הפודל של פרס", כך כינה אתמול שר־הביטחון יצחק רבין את חבר הכנסת יוסי ביילין ופתח מחדש את המורסה שטרם נרפאה במערכת היחסים שבין ביילין לרבין. רבין תקף את מכתבו של ביילין לאגודת ישראל ואמר: "כאן נעשה תרגיל מכוער, בראש ובראשונה ע"י הפודל של פרס, מר ביילין, ללא ידיעת צוות המשא־ומתן, ללא ידיעת שרי המערך תוך העלמת אינפורמציה מחברי הלישכה". ביילין הגיב על דברים אלה באומרו: "אינני רוצה להיכנס לוויכוח אישי רק כי אומר זיקנתו של רבין מביישת את נעוריו".

ביילין: רבין שלח אותנו לאופוזיציה

הסערה שפקדה את מסדרונות הירקון 110 בעקבות התבטאותו של רבין העלתה מחדש את התקופה שמפלגת העבודה חשבה שנשכחה מלב — המאבקים המרים בין פרס לרבין. ביילין עצמו, שנדהם מהתבטאות החריגה של רבין הוסיף: "אני מעדיף לזכור את רבין בנעוריו. יש לי ויכוח ארוך איתו. אנו מייצגים גישות שונות בתנועה. רבין הוביל אותנו בימים האחרונים מאז הופעתו במוקד, לממשלה בראשות הליכוד למשך ארבע שנים. אני מאשים את רבין שהוא שלח את מפלגת העבודה לאופוזיציה".

מאוחר יותר אתמול, הסביר רבין את התבטאותו באומרו כי "היתה זו הערת אגב. כל כוונתי היתה להעמיד את ביילין במקומו".

ברעם: מחטיאים העיקר

מזכ"ל העבודה עוזי ברעם, המנסה להרגיע את הרוחות ולהכניס את הנושא לפרופורציה", הגיב על התקרית בהסבירו כי במפלגה מתנהל ויכוח אמיתי בין אלו הרוצים בהקמת ממשלה אחדות לבין המתנגדים. פרס ורבין סוחבים אותנו לסימטאות צדדיות ומביאים להחטאה של העיקר".

השר לשעבר, חיים צדוק, אמר כי על מפלגת העבודה יהיה לשאול את עצמה בשנתיים הקרובות מיהו האיש שיבטיח סיכוי טוב יותר בבחירות הבאות. " לא רק המפלגה צריכה לשאול את עצמה גם פרס צריך לשאול את עצמו האם הוא זה שיכול להוביל את מפלגת־העבודה בפעם הבאה לניצחון".

ערפאת יתקבל כרה"מ בשטוקהולם / ייפגש עם נציגים יהודים מארה"ב ● עמוד 5
בת 15 נהרגה ברצועה ● עמוד 3
חששות באוצר ממחיר הקואליציה ● עמוד 3
שמיר: התקשורת נגד יהודה המכבי ● עמוד 4
אשה מול צבא שלם / מטען חלול ● עמוד 9
תסיסה בעכו בגלל קריאה לטרנספר ● עמוד 18

בקיעים במפלגת העבודה

נשיא המדינה הזמין את שמעון פרס בנסיון לקדם את יוזמתו לממשלה רחבה. בלי קשר לשאלה אם ממשלה כזו רצויה, עומדת שאלה מוקדמת, והיא, את מי מייצג עתה שמעון פרס, ומי מוביל למעשה את המהלכים במפלגת העבודה. התהליך הקואליציוני החל לחשוף את הבקיעים במפלגה זו, וככל שמתמשך התהליך גדלים הבקיעים ומתרחבים.

יצחק רבין פועל באופן חמעורר תהיות רבות. ריצתו מראשית התהליך לממשלה רחבה בכל מחיר, מעלה שאלות הן על מניעיו והן על שיקוליו. רבין רוכב עדיין על גל הפופולריות לה זכה גם מצד בוחרי הליכוד, אבל הגל חזה שכך ועתה הוא מאבד את בסיסו הפוליטי הפנימי במפלגת העבודה. הופעותיו הבלתי מתואמות בתקשורת, כמו הביטוי האומלל שנקט כלפי יוסי ביילין, מעידים שהוא מוכן להקריב את החישוקים החיצוניים של מפלגת העבודה תמורת השגת המטרה המתרחקת של ממשלה רחבה, אפילו ללא רוטציה.

גם הופעותיו של שמעון פרס מעוררות שאלות רבות. פרס תמך בממשלה רחבה, אך דחף מאחורי הקלעים למשא־ומתן עם האגודה ולהקמת גוש־חוסם. הוא הופיע נגד החלטת לשכת מפלגת העבודה, אך עשה זאת בלב ולב. המהלכים האחרונים מחזירים לפרס את הדימוי שהצליח להשתחרר ממנו בעמל רב, של איש ה„כן" וה„לא", ומחזקים את התחושה שמפלגת העבודה סובלת ממשבר מנהיגות.

על רקע פעילות שני האישים המרכזיים במפלגת העבודה, מתחזקת האופוזיציה הפנימית בה, והבקיעים הולכים ומתרחבים. על מפלגת העבודה מוטלת האחריות להיות הכוח המרכזי במחנה השלום ובתנועת העבודה. ראוי שמנהיגיה יזכרו, שהאחריות הזו נותרת על שכמם, גם אם לא יקחו חלק בניהול ענייני המדינה.

ארה"ב הסירה האיסור למכור לישראל פצצות מצרר

דליה שהורי, (ארה"ב)

וושינגטון. — הבית הלבן החליט להסיר בחודש שעבר איסור שהיה קיים במשך שש שנים למכור לישראל את הטכנולוגיה של ייצור פצצת מיצרר. על כך דיווח אתמול העיתון „דיפנס וויק" היוצא בוושינגטון. ביטול האיסור סולל, לדברי העיתון, את הדרך לשיתוף פעולה רחב יותר בין ישראל וארה"ב בפיתוח תחמושת נגד שריון. הבית הלבן החליט על הסרת האיסור לפי המלצת מחלקת המדינה. הנשיא רייגן הודיע לישראל על החלטתו בחודש שעבר באורח פרטי, כותב „דיפנס וויק", אך להחלטה לא ניתן פרסום. האיסור הוטל על־ידי הבית הלבן ב־1982 לאחר שישראל השתמשה בפצצות מיצרר נגד אוכלוסיה אזרחית בלבנון.

עובדי כיתן דימונה יחליטו היום באסיפה כללית אם לחדש העבודה

איילת מזור

יתכן שהשביתה במפעל כיתן דימונה תסתיים עוד היום. הבוקר ב־8.00 יתכנסו כל עובדי המפעל עם מועצת הפועלים, לדון בהצעות ההנהלה ובאפשרות לחדש את העבודה.

בישיבה שהתקיימה אתמול הוחלט אמנם לחדש את העבודה, אך כיוון בפורום שהחליט על כך נכחו רק כ־100 עובדים מתוך כ־600, הוחלט לדחות את ההחלטה להבוקר ולדון על כך בהרכב מלא של העובדים, כולל אלה שקיבלו מכתבי פיטורין.

"אם יאשרו העובדים את הסיכום בין ההנהלה למועצת הפועלים וועד העובדים, כפי שאני מקווה," אמר אתמול ראובן אילוז, מ"מ יו"ר מועצת הפועלים בדימונה, "תחודש העבודה במפעל בהדרגה בששת הימים הקרובים, ובמלוא התפוקה בעוד כשבוע".

כיתן דימונה מושבת זה שלושה שבועות, בגלל תביעת ההנהלה לפטר 119 עובדים, מתוכם 100 עובדי המתפרה שאותה התכוונה ההנהלה לסגור. העיר דימונה הושבתה ב־13 לנובמבר, ומאז התקיימו מגעים לפתרון המשבר.

חבר־הכנסת חיים (ג'ומס) אורון ביקר אתמול במפעל ואמר, כי ישתדל לסייע לפתרון המשבר.

נר לי דקיק

נר ראשון של חנוכה ברחוב דיזנגוף בת"א (צילום: ורד פאר)

עובדי שטיחי כרמל שבתו כי לא קיבלו משכורת אוקטובר

יואב אביב

מפעל שטיחי כרמל שבקיסריה שבת אתמול מעבודה לאחר שהעובדים לא קיבלו את משכורות אוקטובר שהובטחו להם ובעת שכל המשק קיבל את משכורות נובמבר.

בבוקר הגיעו פועלי המפעל לעבודה ולאחר שהובהר כי המשכורות עדיין לא הועברו לבנקים, החליטו לשבות. הם התגודדו ליד גדר המפעל וסירבו להיכנס ולהתייצב ליד המכונות. אחד מהם אמר, "מרמים אותנו כל הזמן. מבטיחים, אבל לאף אחד לא אכפת".

ראש המועצה המקומית, שלום שבתאי, אמר כי לדעתו מישהו מנסה להסתיר משהו ולא ברור לו מה ומדוע. לדבריו, התייחסות כזו אינה רצינית. הנהלת המפעל סירבה להיפגש עם עיתונאים, אך נמסר כי מדובר, כנראה, בתקלה טכנית, והמשכורות יגיעו לבנקים בקרוב.

הבורסה שבתה אתמול היום יחודש המסחר

כתב "על המשמר"

עובדי הבורסה השביתו אתמול את המסחר בניירות ערך ליום אחד, במסגרת שביתת אזהרה, והיום יחודש המסחר כרגיל. כל הפקודות לקנייה או מכירה של ניירות ערך, כולל קרנות נאמנות, שהיו אמורות להתבצע אתמול, יבוצעו היום. משקיעים שמעוניינים לבטל פקודות שנתנו, חייבים לתת הוראת ביטול לחבר הבורסה שקיבל מהם את הפקודה המקורית.

הסכסוך בין העובדים להנהלת הבורסה נסוב על שאלת מינויו של בורר מיוחד שיפסוק במחלוקת על תוספת הוותק לעובדים. הנהלת הבורסה ביקשה, כי הבורר ימונה לפני שיימשכו הדיונים על הסכם השכר ל־88'. העובדים דרשו להמשיך מיד בדיונים על הסכם השכר, ובתגובה על הסחבת במו"מ הודיעו בסוף השבוע שעבר על השבתת הבורסה ליום אחד.

הוועדה המרכזת אישרה תוכנית קיסר לחידוש הצמיחה הכלכלית

קיסר: גם אם ימולאו דרישות התעשיינים יחסרו 60 אלף מקומות עבודה.

אבשלום קווה.

הוועדה המרכזת של ההסתדרות אישרה אתמול בישיבתה השבועית את תוכנית המזכ"ל קיסר "צעדים לחידוש הפעילות הכלכלית במשק", הכוללת עשרה עקרונות לצמיחה. התוכנית תוגש לעיון שר האוצר והשרים הנוגעים בדבר.

בדברי ההסבר אמר המזכ"ל, שהתעשייה מצויה בנסיגה תפעולית בשיעור של 2.2 אחוזים, ושיעור המובטלים בפועל מגיע כבר לשמונה אחוזים מכוח העבודה.

קיסר דחה את דברי התעשיינים, כי יש במשק אלפי מקומות עבודה פנויים ואמר, "אין אשליה והטעיה גדולה מזו. גם אם נוציא 'צו שמונה' לעובדים מובטלים המחייב אותם לקבל כל עבודה ובכל מקום, אין בידי התעשיינים והמעסיקים האחרים למלא את כל הדרישות לעבודה. גם אז, כאשר כל בקשות העבודה ימולאו, יחסרו עוד 60 אלף מקומות עבודה במשק — וזו כבר אבטלה כלכלית".

הסעיפים בתוכנית קיסר: עידוד גיוס הון להשקעה; הגדלת פריון העבודה והתפוקה; הקמת קרן לסיוע למפעלים; ביטול רשיונות לעובדים זרים והכשרת עובדים ישראליים במקומם; הגדלת כדאיות היצוא מול ייקור היבוא; פריסת חובות והקטנת התשלומים השוטפים; מדיניות סובסידיות עקבית; מיסוי רווחי הון; שמירה על מכשיר תוספת היוקר; עדיפות לבריאות ולחינוך.

ועדה המליצה להגדיל תקציב החזקת ילדים בפנימיות של משרד הרווחה

מ־700 ל־1,000 שקל לחודש ● במקרים רבים התרשמה לרעה מרמת תחזוקת המבנים

יצחק שור

הוועדה הציבורית לבדיקת מצב הילדים בפנימיות שבאחריות משרד העבודה והרווחה הגישה בשבוע שעבר דו"ח לשר משה קצב.

נציג האוצר בוועדה, רוני גאון, לא השתתף בעבודתה ולכן גם לא התבקש לחתום על הדו"ח. חברים בוועדה הביעו חשש, כי העדרותו תגרום לטרפוד ביצוע המלצתה המרכזית: להתאים את תעריף האחזקה של ילד בפנימייה לתקן כוח האדם הנדרש על פי קביעת המשרד. התאמה זו תעלה את התעריף מ־700 ל־1,000 שקלים לחודש לילד.

הוועדה, שבראשה עמד מנכ"ל משרד הסעד לשעבר, אהרון לנגרמן הוקמה לפני שנה בעקבות בקורת קשה שנמתחה בעיתונו על המתרחש בפנימיות לילדים שבפיקוח המשרד. בפנימיות אלה לומדים כ־4,000 ילדים.

הדו"ח מחזק את ביקורתו של מנהל המועצה הלאומית לשלום הילד, ד"ר יצחק קדמן, שבעקבותיה הוקמה הוועדה. בין חברי הוועדה: השופט עלי נתן, מנכ"ל עליית הנוער לשעבר מאיר גוטסמן, הממונה לשעבר על פנימיות הטיפוח שמואל מרבק, ד"ר יוחנן וזוזנר מאוניברסיטת ת"א, וכמה מעובדיו הבכירים של המשרד כמרדכי וינטר, ד"ר מאיר חובב ויחיאל שילה.

הדו"ח כתוב בלשון המעטה, אך תוכנו חריף. בין היתר הוא מגלה, כי וערת לאור, הקובעת את תעריף האחזקה של הילדים בפנימיות מתעלמת מחוק הפיקוח על המעונות, אשר קובע את תקן כוח האדם. למנהלי הפנימיות אין אפשרות לשכור עובדים, ושורר מחסור חמור במדריכים ובמטפלות. במקרים רבים התרשמו חברי הוועדה לרעה מן הצפיפות, התנאים הפיסיים הלא־נאותים, ורמת התחזוקה הנמוכה של המבנים והמליצה להקים קרן שיפוצים.

בשנים האחרונות שכיחה התופעה, שלילדים חריגים אין פתרונות במוסדות קיימים גם כשיש בהם מקומות, והילדים הפגועים והנזקקים ביותר נותרים ללא פתרון. הסיבה לכך היא מדיניות של ארגונים ציבוריים, המעדיפים לקיים מוסדות רגילים לילדים ממשפחות הרוסות, אך לא לילדים בעלי קשיים מיוחדים בהתנהגות, שקבלתם מחייב להוסיף מדריכים, פסיכולוגים ועובדים סוציאליים. הוועדה ממליצה להתאים מוסדות קיימים לקליטת ילדים עם בעיות התנהגות ולמידה. כן מומלץ להקים רשות מרכזית להכשרת והשתלמות עובדי הפנימיות.

הוועדה מותחת ביקורת על המשרד אשר העניק רשיונות לפנימיות שאינן מקיימות את תקנות חוק הפיקוח. הוא גם לא נקט אמצעים כנגד מפעילי מוסדות ללא רשיון. הדו"ח מגלה מקרים בהם הוצאו ילדים למוסדות שלא על־פי החלטה של גוף מוסמך. הכוונה היא לגייסים לפנימיות חרדיות, אשר קבלו תשלום מבעלי הפנימיות "לפי ראש". כתוצאה מהביקורת הודיעו מוסדות השייכים לאגודת ישראל תוך־כדי עבודת הוועדה, כי הם מקבלים על עצמם את פיקוח המשרד.

כדי למנוע התעללות מבוגרים בילדים ממליצה הוועדה לפרסם סטנדרטים ונוהלים שיקבעו איזו התנהגות פוסלת עובד מלהמשיך בעבודתו. כדי להגביר את הפיקוח הציבורי ממליץ הדו"ח להקים מסגרת של "נאמני פנימיות", אשר ישמרו על קשר מתמיד עם פנימיות

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ־ישראל
נעמת
תנועת נשים עובדות ומתנדבות
לחברות מרכז נעמת והסגניות
ישיבת מרכז נעמת תתקיים היום, יום שני 5.12.88, בשעה 13.00, בקומה 7, בבניין הוועד־הפועל
על סדר־היום:
הגידול בעוני בישראל
(דו"ח הבטוח הלאומי לשנת 1987)
הערכותינו נוכח מציאות פוליטית חדשה

זנבר הציע לגולדשמידט לבטל חוזים אישיים בבל"ל

דיבר באסיפת בעלי המניות של הבנק, שנדחתה מאז הסערה במאי

כתב "על המשמר"

יו"ר הדירקטוריון של בנק לאומי, משה זנבר, הגיש למפקח על הבנקים בבנק ישראל, אמנון גולדשמידט, הצעה לטיפול בחוזים האישיים של בכירי הבנק. זנבר אמר זאת אתמול, באסיפה השנתית של בעלי המניות של בל"ל. ככל הנראה, הצעתו של זנבר, שאת פרטיה לא חשף, נועדה להביא לביטולם של החוזים האישיים שנחתמו עם הבכירים — חוזים שהיו בין הגורמים לסערות שפקדו את הבנק בשנתיים האחרונות.

אסיפת בעלי המניות אתמול היתה המשכה של האסיפה השנתית שכונסה ב־31 במאי 88'. ערב כינוסה של אותה אסיפה שלח פרופ' שמעון שטרית לרשות לניירות ערך את מכתבו הידוע על פרשת החוזים האישיים, ובעקבות זאת נדחתה האסיפה.

אסיפה צבעונית

כמסורת האסיפות בבנק לאומי בשנים האחרונות, גם אתמול שולבו באסיפה תמונות צבעוניות, בכיכובם של פרופ' שטרית, רואה החשבון שמחה שנקר וראשי ועד העובדים של הבנק. הצטרפו אליהם אתמול גם דוד שטרן, יו"ר "אוצר התיישבות היהודים" וכמה מעמיתיו, שקראו קריאות ביניים, בעיקר נגד פרופ' שטרית. התוצאה היתה, שאסיפת בעלי המניות, שיכולה היתה להסתיים תוך רבע שעה, נמשכה כשלוש שעות.

פרופ' שטרית אמר אתמול באסיפה, כי אין בכוונתו להתפטר מכהונתו כדירקטור ציבור בבנק עד שהיו"ר הפורש, ד"ר מאיר חת, יעזוב סופית את כל תפקידיו בבנק. בשבוע שעבר החליטה החברה האם של הבנק, "אוצר התיישבות היהודים", לפנות לוועדה לעניין הדירקטורים החיצוניים בתביעה להביא להוצאת פרופ' שטרית מהבנק, ואתמול הצטרף לביקורת על שטרית חבר מועצת החברה האם, צבי קלמנטינובסקי. היו"ר, דוד שטרן, תקף את שטרית והאשים אותו בהדלפות לעיתונות.

שנקר לא נבחר

שמחה שנקר, שנלחם זה שנים באי הסדרים בבנק לאומי, חזר למלא תפקיד מרכזי בהתקפות על הבנק ועל חברת האם שלו. הוא מתח ביקורת נוקבת על אופן המינוי של הדירקטורים וטען כי דרך מינויים נוגדת את חוק החברות, כיוון שנושא זה היה צריך להיות מובא בפני אסיפת בעלי המניות. כמו באסיפה הקודמת, הציג שנקר את מועמדותו לדירקטוריון. יותר מ־10 ידיים הונפו בעד המינוי, אבל היד המכריעה של דוד שטרן הסירה, כצפוי, את המועמדות של שנקר.

הוועד נגד החברה האם

ראשי ועד העובדים, לואי רוט ודן אהרונובסקי, מתחו באסיפה ביקורת על נציגי "אוצר התיישבות היהודים" ותבעו מהם לחדול ממעורבות בפעולות של הבנק. הם דרשו למנות חברי ועד לדירקטוריון ואמרו לנציגי "אוצר התיישבות היהודים" כי אין להם כל סמכות מוסרית להנהיג את בנק לאומי.

בכל הצדדים הרשמיים של האסיפה לא היו הפתעות. האסיפה אישרה את הדו"חות הכספיים של הבנק ל־1987, אישרה את מינוי הדירקטורים החדשים וכן הוחלט כי היו"ר, זנבר, ישתכר 80 אחוז משכרו של המנכ"ל, כפי שנקבע בימיו של ד"ר חת. הדירקטורים האחרים ישתכרו 15 אלף שקל לשנה ועוד 400 שקל לישיבה.

כור עשוי לקבל אשראי נוסף בקרוב — 10 מיליון דולר

כתב "על המשמר"

קונצרן כור עשוי לקבל בימים הקרובים אשראי נוסף מהבנקים; בסכום של עד 10 מיליון דולר, כדי לעמוד בהתחייבויות לשכר עובדים ולספקים.

בסוף השבוע שעבר התגלו קשיים בהעברת האשראי, בעקבות עיכובים בבנקים. גורמים בכור מסרו אתמול, כי ייתכן שבימים הקרובים יועבר רק חלק מהאשראי המבוקש.

בינתיים אמורים הבנקים לבחון את הדו"ח המקיף של רואה החשבון יצחק סוארי, שבחן את תוכנית ההבראה שהגיש הקונצרן. בבנקים חוששים כי בעקבות ממצאי הדו"ח ייאלצו להקשיח את עמדתם ביחס לתוכנית ההבראה של כור, והתוצאה תהיה דרישות מהקונצרן לביצוע מהלכים נוספים, כתנאי להעמדת אשראי בנקאי בהיקף רחב יותר.

מפ"ם בהסתדרות נתנה גיבוי מלא לפעילות גרשון וילן

אבשלום קווה

סיעת מפ"ם בהסתדרות דנה אתמול בישיבתה השבועית בהתפטרותו של חבר הסיעה, גרשון וילן, מראשות מועצת המנהלים של חברת הסנה. וילן הסביר בישיבה את מניעי התפטרות.

יו"ר הסיעה, אפרים זילוני, אמר שמן הראוי שהתנהגות וילן תשמש נורמה מנחה לנושאי תפקידים בחברה הישראלית בכלל, ובהסתדרות בפרט. עוד אמר, כי יש להבליט את ההבחנה בין אחריות ציבורית לבין אחריות עסקית, כאשר ב"הסנה", האחריות העסקית חייבת להיות מוטלת על המנכ"ל.

בהחלטת הסיעה נאמר, כי היא סומכת ידיה על פעילותו של וילן במסגרת חברת העובדים והוועדה המרכזת, ונותנת לו גיבוי מלא להמשך פעילותו בשני מוסדות אלו. יו"ר הסיעה הודיע, כי ידרוש ממזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, וממזכיר חברת העובדים, דני רוזוליו, לתת לוילן גיבוי דומה.

רבין ביקש לבדוק אפשרות: אזרחים במקום מילואים

אבי בניהו

שר הביטחון, יצחק רבין, ביקש אתמול את הרמטכ"ל לבדוק אפשרות העסקתם של אזרחים במקום חיילי מילואים, במחנות צה"ל בכלל, ובאזור הנגב בפרט.

שר הביטחון מבקש בצעד זה להעדיף אפשרות של העסקת אזרחים עובדי צה"ל ולסייע להתגבר על מצוקת האבטלה באזור הנגב.

אנשי הכח"אדם ואפסנאות במטה הכללי יחלו בימים הקרובים לבדוק את המשמעות התקציבית ואת הפער שבין העסקת אזרח בשכר חודשי לבין תשלום לאנשי המילואים. יצוין, כי בשלוש השנים האחרונות פיטר צה"ל כ־7,000 אזרחים עובדי צה"ל, בכלל זה ממחנות באזור הדרום.

הבית־הלבן: לא היה שום הסכם חשאי בין ארה"ב לישראל למלחמה בטרור

מכחיש הסיפור שהביא ה"וושינגטון פוסט" מפי עמירם ניר לפני מותו

דליה שחורי (ארה"ב)

וושינגטון. — דוברי הבית הלבן ומחלקת המדינה דחו אתמול, לאחר "בדיקה מקיפה", את הסיפור שהתפרסם שלשום ב"וושינגטון פוסט", לפיו היה הסכם חשאי בין ישראל לארה"ב למלחמה בטרור, שבמסגרתו בוצעו פעולות חשאיות משותפות לשתי המדינות, לרבות הפעולות הקשורות בפרשת איראן־קונטרה. ה"וושינגטון פוסט" הסתמך על ראיון בן 13 שעות שנתן בחודש יוני בלונדון עמירם ניר לעיתונאי בוב וודוורד.

אין הסכם

דובר מחלקת המדינה צ'ארלס רדמן אמר, כי מחלקת המדינה בדקה את העניין וביכולתו לומר, ש"שום הסכם כזה, כפי שנדון בסיפור של ה"פוסט", לא קיים בהווה או התקיים בעבר. היו בינינו התייעצויות. החלפנו מידע עם ישראל בענייני טרור בינלאומי, כמו עם מדינות אחרות בעולם", אך לא יותר מכך.

הצעת ניר נדחתה

רדמן ניסה להתחקות אחר מקור הסיפור ואמר כי "ידוע לנו, וזה אולי שורש הסיפור, שמר ניר, בתוקף תפקידו בממשלת ישראל, הציע הסכם יותר רשמי או תזכיר של הסכם, בפרק הזמן של ספטמבר ואוקטובר 1985. אך ההצעה נדחתה מיד על־ידי ממשלת ארה"ב. זה עשוי להסביר מניין נבע חלק מהסיפור".

ה"וושינגטון פוסט" טען שלשום, שעמירם ניר מסר לוודוורד, כי הוא (ניר) כתב את טיוטת ההסכם ושההסכם הפך רשמי לאחר חילופי איגרות בין הנשיא רייגן וראש הממשלה דאז שמעון פרס. ה"וושינגטון פוסט" ציטט עוד מקורות סותרים בוושינגטון, לפיהם ההסכם נחתם בדרג גבוה או נמוך. עוד טען ה"פוסט", בייחוס לניר, כי פעולות אמריקניות־ישראליות משותפות, חסויות וסודיות אושרו על־ידי הנשיא רייגן ולאחר מכן על־ידי ראש הממשלה דאז שמעון פרס, במסגרת ההסכם האמור.

"זה היה טפשי מאוד"

אתמול מסר ה"וושינגטון פוסט" עוד, כי ניר אמר לוודוורד, בהסבירו מדוע דחה את בקשת נורת' (ולפי התזכיר שלו) כי ייקח עליו את האשמה להפניית הרווחים מעיסקות הנשק עם איראן לקונטרס בניקרגואה: "אני מחבב את אולי (נורת'). הוא היה תחת לחץ כבד. לערבב את מבצע איראן עם הקונטרס היה טפשי, טפשי, טפשי".

דובר הבית הלבן מרלין פיצווטר אמר אתמול, בתשובה לשאלה, כי "השורה התחתונה היא שאיננו מאמינים שהיה הסכם כזה".

דיפלומט סובייטי במסיבת חנוכה בבית שגריר ישראל

דליה שחורי (ארה"ב)

וושינגטון. — דיפלומט משגרירות בריה"מ בארה"ב נכח שלשום בערב במסיבת חנוכה שערך בביתו הציר בשגרירות ישראל בוושינגטון עודד ערן. הדיפלומט הוא אולג דרקובסקי, יועץ לענייני המזרח התיכון בשגרירות הסובייטית. באירוע השתתפו מוזמנים רבים ובהם השגריר משה ארד, פקידים אמריקנים בכירים וחברי קונגרס. בעת הדלקת הנר הסביר הציר ערן את מקור החג ופנה בבדיחות לדיפלומט הסובייטי ואמר לו, שהחג אינו לציון נצחון המכבים על צא.אס.קא ב־1977 אלא לציון אירוע עתיק הרבה יותר.

שמיר עשוי

(המשך מעמוד ראשון)

משה ניסים, לא הושגה הסכמה. המשתתפים בפגישה אמרו כי המפד"ל הגישה מסמכים ובהם תביעותיה עוד לפני מספר שבועות ועדיין עוד לא קיבלו הצעות לפתרון. המפד"ל תובעת להפוך את משרד הדתות לעצמאי, בלא שיהיה תלוי בקשר עם משרד השיכון והפנים. המשא ומתן יימשך ביום רביעי. השר זבולון המר והמזכיר המדיני של המפד"ל משה יהלום חזרו וקראו אתמול להקמת ממשלה רחבה. הם גם תובעים לא לקבוע מינוי סגני שרים במשרדים שהובטחו להם בלא להתייעץ איתם.

מודעי שוב אצל אלתר

אגודת ישראל — השרים שרון מודעי וניסים הגיעו אתמול אל ביתו של הרב פנחס מנחם אלתר שהוא אחיו של הרבי מגור כדי לדון בתביעות אגודת ישראל. אגודת ישראל כמו המפד"ל אינה מוכנה שנציג "דגל התורה" יעמוד בראש האגף לחינוך תורני במשרד הדתות.

היום אמור להתחיל גם המשא ומתן בין צומת התחיה ומולדת כשהוויכוח העיקרי שיש לליכוד עם התנועות האלה הוא על רקע מדיני. שלושת התנועות האלה תובעות הרחבת ההתנחלויות בעוד שראש הממשלה יצחק שמיר מבקש לדבוק בצעדים המתחייבים מהסכמי קמפ דייויד.

הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה של נהריה

הודעה על־פי סעיף 149 (א), (1) לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 (1), (2) לחוק התכנון והבנייה הנ"ל, כי הוגשה בקשה לוועדה המקומית לתכנון ולבנייה של נהריה, למתן הקלה בקו בניין, ודהיינו: סגירת מרפסת במבנה קיים בבנייה קלה למירוק בקיץ בקו בנין אפס.

שעל החלקה: 13, 76 גוש 18170, רחוב וייצמן 59 נהריה.

את התכנית אפשר לראות במשרדי הוועדה המקומית, בעירית נהריה. לכל מי שיש התנגדות, יוכל להגישה תוך 15 יום מיום פרסום הודעה זו.

ח. לבב — יו"ר הוועדה (משנה) המקומית לתכנון ולבנייה — נהריה

האינטרנאציונל קרא לישראל להענות להחלטות אלג'יר

עם זאת לא הכיר במדינה הפלשתינית ולא הזכיר במסמך שם אש"ף — עובדה הנחשבת כוויתור לישראל

ארנון יפה (צרפת)

פאריס. — האינטרנאציונל הסוציאליסטי מגדיר בהצהרה חדשה את קבלת החלטה 242 במועצה הלאומית הפלסטינאית "כהכרה עקיפה במדינת ישראל" ופונה לישראל "להענות בחיוב להחלטות אלה, התורמות לשלום". עם זאת לא הכיר האינטרנאציונל באש"ף או במדינה עליה הכריז והמסמך החדש לא מזכיר כלל את שם אש"ף במפורש, מה שהתקבל כוויתור זעיר לישראל.

יו"ר ועדת המזרח־התיכון של האינטרנציונל, הנס ושנייבסקי, מסר כי האינטרנציונל יקיים בבריסל מעין ועידה בין־לאומית בהשתתפות כל הצדדים וחמשת המעצמות. עדיין לא נקבע מי יהיו הנציגים הפלשתינאים שיוזמנו לכנס זה. המסמך החדש שגובש בוועדת המזרח־התיכון בכינוס מועצת האינטרנציונל הסוציאליסטי בפאריס נחשב, כמתון בנסיבות הקיימות.

גרנות: התחשבו בעמדותינו

מזכ"ל מפ"ם אלעזר גרנות, שהגיע במיוחד לכינוס בלווית אריה שפיר, מסרו כי נציגי המפלגות הסוציאליסטיות הביעו התחשבות בעמדות מפלגת העבודה ומפ"ם. נציג מפלגת העבודה ישראל גת הביע שביעות רצון שעלה בידיו למנוע הכרה באש"ף אבל ההחלטה "אינה מוצאת חן בעיני". המסמך קורא לארה"ב לפתוח בשיחות עם "הפלשתינאים ואירגוניהם" הוא גם קורא לברית המועצות ולסין "לכונן ברחיפות יחסים דיפלומטים עם ישראל למען עניין הוועידה הבין־לאומית". כל הצדדים נקראים "לשים קץ לכל צורת אלימות או טרור". האינטרנציונל קורא לכינוס ועידה בין־בינלאומית, אולם בהשפעת מפ"ם הוכנסה תוספת הקוראת גם ליישום דרכים אחרות שיובילו אל השלום.

חנה סניורה מירושלים אמור להופיע היום לפני המליאה ולהביע את עמדת הפלשתינאים בשטחים. הכל כאן אומרים שעל ישראל לשאת ולתת עם אש"ף כיוון שהחלטות אלג'יר חשובות מאוד.

התעשיה האווירית פיתחה מטוס תידלוק לכל סוגי מטוסי הקרב

אבי בניהו

חטיבת הבדק של התעשיה האווירית פיתחה מטוס תידלוק ראשון מסוגו, בעל שלוש נקודות תידלוק בשתי שיטות שונות. שלושת נקודות התידלוק מאפשרות להשתמש ב"תחנת הדלק המעופפת" לכל סוגי מטוסי הקרב בעלי יכולת תידלוק באוויר, ומשפרות את יכולת "הזרוע הארוכה" של חיל־האויר הישראלי.

מערכת התידלוק מורכבות על מטוס "בואינג־707". המערכת מורכבת משני מיכלי תידלוק בכנפי המטוס וממוט תידלוק בזנבו. מטוסי הפאנטום והסקייהוק יתודלקו בשיטה אחת, ואילו האפ־15 והאפ־16 בשיטה שונה.

התעשיה האווירית הציעה את מערכת התידלוק האווירית לצבא האמריקני, ומקווים שייחתמו חוזים חדשים. מכירות חטיבת הבדק בשנה האחרונה הסתכמו ב־250 מליון דולר, מהם 170 מליון דולר ליצוא. חיל האויר האמריקני מעיין אף הוא באפשרות פיתוח של מערכת דומה, והוא בוחן גם את מערכת התידלוק הישראלית.

כתבנו הצבאי מציין, כי מינהל התעופה הפדרלי בארה"ב ביטל, החל מהחודש הבא, את המיגבלה שאסרה תחזוקת מטוסים על ידי חברות זרות. הסרת מיגבלה זו מאפשרת לתעשיה האווירית להתחרות בחברות אמריקניות ואחרות על תחזוקת צי אוויר.

צה"ל הגיש דרישה

(המשך מעמוד ראשון)

להערכות העורף מקצה צה"ל סכום של 100 מיליון דולר בחמש השנים הקרובות. גורמי צבא בכירים מרגישים כי תביעת הצבא לתוספת מנומקת היטב וכי אין מנוס, לדבריהם אלא לאשרה.

האוצר: דרישות מפליגות

כתבנו הכלכלי בירושלים מוסיף:

במשרד האוצר אמרו אתמול שכל תוכנית להבראה כלכלית אשר תוגש בחודשים הקרובים לממשלה תכלול, ללא כל ספק, תוכנית לקיצוץ בתקציב הביטחון. פקידים באוצר אישרו שלמערכת הבטחון "דרישות מפליגות" בכל מה שנוגע לתוספות תקציביות לשנת הבאה. הפקידים ציינו שבמערכת הביטחון דרושים את המימון הנוסף כדי להתמודד עם ההתקוממות בשטחים, כדי לחדש מלאים וכדי להתמודד עם הנושאים המתחייבים מהערכות חדשה בחזית המזרחית. לדברי המקורות יש חשש באוצר שמשרד הביטחון מעלה תביעות מפליגות מתוך תקווה שבסופו של דבר תושג פשרה אשר תהיה מקובלת עליה ותוסיף מקורות בסכום של כמה מאות מיליוני שקלים לתקציב הבטחון.

המחיר הכלכלי וההברתי של התחיקה הדתית

כנס "על המשמר"

המרצים: יהודה באואר, רבקה ברייטסף ואפרים קליימן ירצו מחר, יום ד', במועדון צוותא בירושלים על "המחיר הכלכלי וההברתי של התחיקה הדתית".

ההרצאה תיערך ב־20.00 מטעם האגודה ליהדות ההומניסטית־חילונית. הכניסה חופשית.

"על המשמר" עתון יומי

המו"ל: עתון וספר בע"מ
עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: מארק גפן
עורך משנה: ישראל זמיר (בחופשה)
מרכז המערכת: רוביק רוזנטל
המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב טל. 378833 חשבון בבנק הדואר 3—43360—4
המען למכתבים: שירות שקידואר נעול ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR" (The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone: 378833 Telex: 341652
סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין סנטור חדרים 102—121. טל' 3—233161. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה: 33134 רח' פבזנר 17, טל' 673673. המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

בכנס "שלום עכשיו" לדבר עם אש"ף

חיים צדוק: אני מאוכזב מתגובת מפלגת העבודה

חיים אורון: הנוסחה המפ"מית תקפה יותר מתמיד

רונית מורגנשטרן

תנועת "שלום עכשיו" קוראת לדבר עם אש"ף בעקבות החלטות ועידת אלג'יר — זה היה המסר של הדיון השני שערכה התנועה אתמול, בהשתתפות קהל רב.

צלי רשף, מנהיג "שלום עכשיו", אמר, כי באלג'יר נעשה צעד משמעותי, אך דעת־הקהל בישראל מונחה לפסול כל דבר שקשור באש"ף, כך שמלאכתה של "שלום עכשיו", במאמציה לשכנע חלקים גדולים של הציבור בישראל כי ניתן כיום לדבר עם אש"ף, תהיה קשה ביותר. רשף אמר ל"על המשמר", שבעיתוי המתאים ולאחר שתהיה נכונות של דעת־הקהל, תצא "שלום עכשיו" גם לרחובות בקריאה "לדבר עם אש"ף".

דאוד כותאב, עיתונאי, שהשתתף בועידת אלג'יר, אמר, כי תנועות השלום בישראל גילו אומץ־לב רב יותר משר החוץ האמריקני, אך הביע אכזבה מהתייחסות העיתונות הישראלית להחלטות אלג'יר.

צדוק: אכזבה מהעבודה

עורך־הדין חיים צדוק, שהבהיר כי הוא מציג את עמדותיו האישיות, הביע אכזבה מתגובת מפלגת העבודה על החלטות אלג'יר וחשש מכרסום במעמד המשפט והצדק בישראל, נוכח ניסיון לשלול זכויות מערביי ישראל. "זה מוביל אותנו למדינה נוסח דרום־אפריקה", אמר. לדעתו, יש שינוי משמעותי באש"ף, אך השינוי אינו מספיק ועל אש"ף לעשות צעדים נוספים כדי לזכות בהכרה כפרטנר למו"מ עם ישראל.

אורון: לבטל איסור המפגשים

ח"כ חיים אורון (ג'ומס) ממפ"ם אמר, כי הנוסחה המפ"מית למשא ומתן עם אש"ף תקפה עכשיו אף יותר מתמיד. אורון רואה חשיבות בקריאה לדבר עם אש"ף עכשיו, גם משום מעורבותו של נשיא מצרים במהלכים של אש"ף, שכן, מצרים היא הגורם שיש לקדם איתו את תהליך השלום. הוא הזכיר, כי מפ"ם פעלה עוד לפני הבחירות לביטול החוק האוסר מפגשים עם אנשי אש"ף, ואמר, כי תפעל לביטולו במשנה מרץ גם בכנסת הי"ב.

ח"כ יוסי שריד מר"צ טען, שלאחר ועידת אלג'יר, צריכה לבוא קריאה מישראל לשבת לשולחן אחד עם אש"ף, על בסיס של הכרה הדדית. הוא אמר, שאחת היוזמות של ר"צ בכנסת הי"2 תהיה לבטל את החוק האוסר פגישות עם אנשי אש"ף.

דאגה במקורות מעצירת גשמים

עתי"ם

עצירת הגשמים המתמשכת מדאיגה את חברת "מקורות", שכן אנו נמצאים בראשית דצמבר וכמעט ולא ירדו גשמים " מסר אתמול דובר "מקורות", מרדכי יעקובוביץ, באתר ספיר שבכינרת.

הוא ציין, כי בעונה המקבילה אשתקד ירדו כבר גשמים בכמות ניכרת שהגיעו בכמה מקומות ל־100 אחוז מהממוצע השנתי. הדובר ציין כי מאגרי התהום ומאגרי המים העיליים משוועים לגשמים.

מסך ראשון

שלגיה לילדים מתוחכמים

ימי חנוכה,חנוכת מקדשנו, הם גם ימי שפע מופעים לילדנו, הרכים, הקשים, ולגבי "שלגיה" של להקת־המחול תמ"ד ירושלים, המתוחכמים. המופע שיצר אמיר קולבן מעודן, מסוגנן היטב וחלקו הראשון מקסים ממש.

אמיר מטייל לו בין הצופים, בדמות טרובאדור נודד, שר מעין בלדה שהוא עצמו חיבר, ומשתף את הצופים הצעירים בלבטים, איזו מנגינה מתאימה למלכה המרשעת ואיזו לגמדים, וכל זה יוצר שיתוף פעולה — וציפיות גדולות. ואז, אחרי הפסקה קצרה, מתחיל הבאלט עצמו,המעוצב כולו בלבן שחור ואדום, שיש בו רק ששה גמדים, (אבל מי סופר...), יער בנוי מעצים חיים, ושימוש מופשט למדי בתנועה, תוך הזנחה מסויימת של הרגעים הדרמטיים העיקריים. פיתוי־התפוח נמשך שלש שניות, על אף שזה מומנט מרכזי בעלילה, ובמקום בתמונת התנוה עליזה, מסתיימת האגדה בנפילתה של המלכה הרעה לתהום. זה אולי נאמן יותר למקור של האחים גרים, אבל מצנן את התגובה של הצופים הקטנים.

המוסיקה של המלחין היפני יושירו איקדו נעימה לאוזן ומנוצלת יפה לצורכי העלילה והמחול.

בתפקידים הראשיים: נועה דר — כמלכה, לאורה אקסלרוד — כשלגיה ואמיר קולבן בתפקיד הכפול של הצייד והנסיך.

טוב־טעם די נדיר במופעי־ילדים אצלנו, ו"שלגיה" עשוי בטעם מעולה, אבל צונן קצת. יפה, אבל לא מלהיב, עלמת־שלג אמיתית.

גיורא מנור

ביתנו שרוי באבל

חברינו

שיקו פרידלנדר (סמט)

איננו

ההלוויה התקיימה ביום שני, 5.12.88

המשפחה
וקיבוץ גת

ביום השלושים

למותה של בתנו היקרה

הדר רמון ז"ל

נעלה לקברה לגילוי המצבה

ביום חמישי 8.12.88 בשעה 15.30

ונתייחד עם זכרה במועדון לחבר בשעה 16.00

המשפחה
ובית רמת־השופט

המשרדים דורשים תוספות בגלל האינתיפאדה, סובסידיות ושכר

הגרעון בתקציב יגדל ועלול להגיע ל־1.7 מיליארד שקל

כתבנו הכלכלי בירושלים

תמונה קודרת בכל הנוגע לתקציב המדינה לשנה הבאה מתבהרת בדיונים במשרד האוצר. פקידים בכירים במשרד אמרו אתמול, שכמעט כל משרדי הממשלה הגדולים מתכוונים להציג תביעות לתוספות תקציב, וזאת עוד לפני שנודע מה תהיה המשמעות התקציבית המדוייקת של ההסכם הקואליציוני.

משרד האוצר מתכוון להגיש לממשלה ולכנסת בקשה לאישור תקציב נוסף בסך של כמיליארד שקל. בתקציב נמצא כיסוי להוצאה נוספת של כ־600 מיליון שקלים, ועקב זאת יגדל הגרעון הממשלתי בשנת התקציב הנוכחית בכ־400 מיליון שקל. הגידול בגרעון נובע מהצורך לממן את פעולת המשטרה והצבא בשטחים, מאי קיצוץ סובסידיות ומהסכמי שכר שנחתמו לאחרונה.

במקור תיכנן האוצר, שהגרעון יגיע לכ־1.1 מיליארד שקלים. באוצר אומרים, שיש תקווה שבסופו של דבר יהיה הגרעון בפועל קטן מ־1.7 מיליארד שקלים. עם זאת, פקידים באוצר ציינו שלנוכח הסכם הקואליציוני ההולך ומתגבש, יהיה קשה מאד לדרוש מהציבור שיעמוד בגזרות שינבעו מקיצוץ תקציבי עתידי.

באוצר יש המקווים, ששר האוצר משה ניסים יצליח להקטין את מחיר ההסכם הקואליציוני, אך פקידי המשרד מודים שגם לאחר מאמץ זה מצד שר האוצר, יהיה המחיר גבוה מאד.

בגלל אי הבהירות הקשורה בדרישות של המשרדים השונים ובדרישות המפלגות הדתיות, אין באוצר ודאות לגבי גודל הגרעון בשנה הבאה. פקידים בכירים במשרד אמרו, שעל הממשלה החדשה יהיה לתת את הדעת מאין ילקחו הכספים שיידרשו לממן דרישות מצד המשרדים ומצד המפלגות השונות.

אחדות לאומית בחנוכה

חברי הכנסת הדליקו אתמול נרות חנוכה עם אורחים – ילדים פגועי מוחין. הח"כים הצטרפו לשירת המקהלה ב"מעוז צור". בתמונה: חיים אורון (מפ"ם) ואריה גמליאל (ש"ס) (בצלאל עמיקם/צילום: רחמים ישראלי)

בגלל האינתיפאדה בוטלו חגיגות בנצרת ובבית־לחם

קאסם זייד, אבי בניהו

הנהלת עיריית נצרת החליטה גם השנה, שלא לקשט את רחובות העיר ערב חג המולד, כהזדהות עם האינתיפאדה בשטחים "ובמחאה על מדיניות ההרג והרצח של שלטונות הכיבוש הישראלי נגד תושבי השטחים", כלשון ההחלטה.

עם זאת, עיריית נצרת החליטה שלא לבטל את קבלת הפנים המסורתית שעורכת העירייה מדי שנה, בערב חג המולד, לראשי הדת ואנשי הכמורה. עם זה, לא יהיו בטקס הופעות אומנותיות, וראש העיר, ח"כ תאופיק זייד, יסתפק בנאום ברכה קצר.

במקביל נודע, כי עיריית בית־לחם נוטה לבטל את החגיגות המסורתיות ואת קבלת הפנים לאישים יהודים וערבים, וכמו כן הוחלט שלא להאיר את רחבת כנסיית המולד.

לקראת חג המולד החליט אלוף פיקוד המרכז, עמרם מצנע, להציב בראש כוחות צה"ל באזור בית לחם קצין בדרג מח"ט, כדי לקדם כל אפשרות של שבוש הארועים לציון החג.

ורדיגר בראש ועדת הכספים וייס ותיכון סגני יו"ר הכנסת

יורם בר

הוועדה המסדרת של הכנסת החליטה אתמול למנות את ח"כ אברהם ורדיגר (אגו"י) ליו"ר ועדת הכספים הזמנית, במקום ח"כ אריאל וינשטיין מהליכוד. מינויו של ח"כ וינשטיין לתפקיד זה, בשבוע שעבר, היה אחת העילות שבגללן יצרה האגודה את המשבר עם הליכוד. משתם המשבר, החזיר הליכוד לאגו"י את המינוי, שלטענת האגודה הובטח לה.

עוד החליטה הוועדה המסדרת על מינויים של החכ"ים דן תיכון (ליכוד) ושבח וייס (מערך) לתפקיד סגני יו"ר הכנסת. החלטה זו התקבלה בהתנגדות הסיעות הקטנות משמאל ומימין, שתבעו יצוג לעצמן. 12 חכ"ים תמכו בהצעה למנות שני סגנים בלבד, ו־7 תמכו במתן יצוג לסיעות הקטנות.

ח"כ רמון: רבין הוא התועמלן הכי גדול ביותר של הליכוד

יורם בר

דברי שר הביטחון יצחק רבין, שכינה אתמול ב"קול ישראל" את ח"כ יוסי ביילין "פודל של פרס", התסיסו אתמול את הכנסת.

ח"כ חיים רמון אמר, כי אחרי שרבין טען שאנחנו אש"ף, ואחרי שהתבטא בלשכה כזוכות הליכוד שעשה שלום ואנחנו לא, הוכיח רבין שוב, כי הוא התועמלן הכי גדול של הליכוד.

מקורבו של יצחק רבין, ח"כ מיכה גולדמן, אמר כי השאלה המרכזית היא, איך ח"כ ביילין חוזר לשאת בתפקיד עושה דברו של פרס, כחינת "הקול קול יעקב והידיים ידי עשיו". ח"כ גולדמן הזכיר, שביילין כבר היה מעורב בעבר בפרשת מכתבים מפוברקים, ושבית הדין של המפלגה קבע את מה שקבע בקשר אליו.

ח"כ תגי מרום הביע צער על דברי רבין, שלדבריו התבטא בצורה שחורגת מכל כללים אפשריים. להערכתו, בסופו של דבר יפגעו הדברים ברבין עצמו. ח"כ אפרים גור הסתייג מדברי רבין וקרא לשמור על תרבות דיבור.

15 ח"כים דורשים דיון בנסיון להדיח את שטרית מבל"ל

אודי נחשון

ח"כ אוריאל לין פנה אתמול לראשי בל"ל והודיע, בשם קבוצה של 15 חברי כנסת, על תמיכתם במאבקו של ח"כ שמעון שטרית שלא לפרוש מדירקטוריון בנק לאומי, אלא לאחר שיתקיים דיון ממצה בפרשת החוזים האישיים בוועדת הכנסת המתאימה.

מכתבו של לין הופנה, בין השאר, ליו"ר הנהלת ההסתדרות הציונית, שמחה דיניץ, וליו"ר דירקטוריון בל"ל, משה ונבר. במכתב מציין לין, כי חברי הכנסת שהתכנסו אתמול לדון בעניין זה "דוחים בכל תוקף נסיונות להפסקת כהונתו של שטרית או לפרשנות כלשהי, שעל־פיה כאילו נכנסה התפטרותו לתוקף." לדעת חברי הכנסת, שטרית נהג כ"שליח ציבור וכנציג ציבור בדירקטוריון על־פי אמות מידה נכונות ולטובת הבנק."

נעמת תאבק בכוונת הדתיים והליכוד לשינוי חוק ההפלות

אבשלום קווה

בישיבת חירום של מרכז נעמת, שהתקיים בתל־אביב, הוחלט לפתוח במאבק ארצי רב היקף נגד המגמות המסתמנות מצד הסיעות החרדיות, בתמיכת הליכוד, לפגוע בחוק ההפלות.

מזכ"ל נעמת, מאשה לובלסקי, אמרה בישיבה כי על פי ההערכות, נעשו בעשור האחרון כמאתיים אלף הפסקות הריון, מהן כחמישה עשר אלף בשנה שעברה. לדברי לובלסקי, היה מספר דומה של הפלות לא חוקיות באותה תקופה. לובלסקי קבלה על שתקציבי משרד החינוך ומשרד הבריאות ללימוד והדרכה בתחום תכנון המשפחה, שואפים כיום לאפס.

חברי הכנסת מתחו ביקורת קשה על הטיפול בתאונות

בצלאל עמיקם

הקטל בדרכים היה אתמול לכתב אישום חמור על מחדלי הממשלה בדרך הטיפול שלה בתאונות בכבישי הארץ. הח"כים הקדישו את הישיבה לדיון במסקנות ועדת החקירה הפרלמנטרית לנושא תאונות הדרכים, ולא חסכו שבטם ממשרד התחבורה ומהעומד בראשו.

יצחק לוי (מפד"ל) הציע ללמד בבתי הספר נהיגה משולבת בנושא הזהירות בדרכים. כמו שהאב חייב ללמד בנו שחיה משום פיקוח נפש, כן חובה עלינו ללמד את ילדינו בהיגה וערך הזהירות בדרכים.

בת 15 נהרגה מירי בעזה; ילד בן 8 נפצע מכדור בגבו

עירן טאוס, עתי"ם

בהתפרעות שאירעה אתמול במחנה הפליטים שאטי בריצועת עזה נהרגה אתמול מאש חיילי צה"ל הנערה סמנה אבו עבדה, בת 15. מקורות ערביים ציינו, כי התקרית אירעה בעת שתלמידי בית הספר היסודי בשאטי יצאו להפגנה וכוח צה"ל ירה לעברם.

באותה תקרית נפצע גם ילד בן 8, עלי מחמד באגר, שנורה בגבו. על תקרית זו ונסיבותיה אין עדיין אישור של דובר צה"ל. מקורות ערביים טוענים עוד, כי במהלך ההתפרעויות ברצועה נפצעו 4 צעירים ממחנות הפליטים חאן יונס, ג'באליה ושאטי. כוחות הביטחון הטילו. עוצר. על. מחנה הפליטים שאטי.

אתמול הושלך בקבוק תבערה לעבר סיור של צה"ל שנע לעבר שוק פארס בעזה, אולם הבקבוק החטיא את מטרתו ולא פגע באיש.

דובר צה"ל בפיקוד הדרום אומר כי שביתת הרעב של עצירי המחנה הסתיימה ביום שישי. לדברי מקורות ערביים, שביתת הרעב נמשכת. עורכי דין המייצגים עצירים, להם נקבעו ביקורים במחנה אנצאר־3 בשבוע הקרוב, קיבלו הודעות משלטונות המחנה על ביטול הביקור. עוד נמסר, כי טרם נעשה דבר לשיפור התנאים במחנה, למרות פסק הדין של בית המשפט העליון בנושא זה.

היום צפויה בשטחים שביתה כללית כאות הזדהות עם עצורי מחנה אנצאר־3.

פצועים בגדה

במספר מקומות בגדה המערבית היו אתמול תקריות אלימות, ידויי אבנים והתנגשויות בין תושבים לבין צה"ל. תקריות נרשמו במספר מקומות עם יציאת התלמידים מבתי הספר.

התנגשויות אלימות היו אתמול בעיר העתיקה בשכם, ברמאללה, במחנה הפליטים אל ערוב, בכפרים נעמה, ובדורקא, במחנה הפליטים עסכר ועוד. בתקריות אלה נרשמו מספר פצועים קל מכדורי גומי ומכות.

שביתות של עוצר

מחנה הפליטים אל אמערי מצוי עדיין בעוצר, מאז 20 באוקטובר, ואילו כפר מאליב נתון בעוצר מאז 23 באוקטובר. מכפר זה רווח על מחסור בחלב במזון לבהמות ועל ניתוק זרם החשמל. מסרו, כי העוצר מוסר מדי יום למספר שעות וכי המינהל האזרחי מבטיח אספקת מזון וצרכים בסיסיים אחרים באופן סדיר.

עוצר שורר עדיין גם בעיר קלקיליה ובכפר נעמה, וסגר בכפרים טמון, אנזא וקפין.

נוסעת נפגעה בירים

במזרח ירושלים נרשמו אתמול מספר תקריות של ידויי אבנים על אוטובוסים של "אגד". אוטובוס בקו 25 נרגם ליד מחנה הפליטים שועפט, נפגעה קל נוסעת ונגרם נזק לשמשות האוטובוס. בארועים דומים אחרים לא היו נפגעים ולא נגרם נזק.

מקורות מהימנים בשטחים מסרו אתמול, כי פורסם כרוז מספר 30 של הנהגת ההתקוממות בשטחים, אך שעותקים ממנו טרם הופצו. המקורות מסרו, כי הכרוז מגנה את שר החוץ האמריקני שולץ ואת ארה"ב על סירובה לקבל לתחומה את יאסר ערפאת, קורא לארה"ב ולברית המועצות להתייצב לימין הפלשתינים, וקורא לפלשתינים להעריך מחדש את יחסיהם עם ארה"ב.

ירדן השעתה לחלוטין יבוא תוצרת חקלאית מהשטחים

מנחם ענברי

ירדן משעה את יבוא התוצרת החקלאית מן השטחים באופן מוחלט. כתבנו אומר כי זהו הצעד הירדני החריף ביותר נגד השטחים מעולם, והוא עומד בסתירה להצהרות התמיכה הרשמיות באינתיפאדה ובעצמאות הפלשתינית.

לדעת משקיפים שחזרו לא מכבר מרבת עמון, מבטא הצעד הירדני לחץ על אש"ף, אולי מכיוון שהשיחות שקיים באחרונה מנהיג אש"ף, יאסר ערפאת, ברבת עמון לא עלו יפה. לא ברורים חילוקי הדעות בין ממשלת ירדן לבין מנהיג אש"ף.

מתברר, כי ירדן אינה מוכנה לסייע בקליטת הכמויות העצומות של שמן זית מן הגדה המערבית, והיא קונה במקום השמן הפלשתיני שמן זית מתוניסיה. היא אינה מוכנה לקנות את פרי ההדר מן השטחים, ואפילו אינה מרשה להעביר בתחומה פרי הדר לארצות ערביות אחרות.

באחרונה התחילו השטחים לייצא פרי הדר לאירופה דרך נמלי ישראל, וייתכן כי גם ההתפתחות הזו מכעיסה את ירדן.

קריאה ל־5 דקות דומיה ביום השנה לאינתיפאדה

אבי בניהו כתבנו הצבאי

תנועות ההתנגדות האסלמית בשטחים קוראות לתושבי הגדה והרצועה לכבד בחמש דקות דומיה את זכר חללי ההתקוממות, ביום ה־10 לדצמבר.

על פי הקריאה, תשבות כליל התחבורה ותנועת הולכי הרגל בשעה 1100 בדיוק, למשך 5 דקות. ארוע זה יבוא לאחר יומיים של שביתה כללית, המתוכננת ברחבי השטחים ב־8 וב־9 בדצמבר, לרגל סיום שנה לאינתיפאדה.

כתבנו הצבאי מציין, כי צה"ל ושרותי הביטחון מתכוננים במערכות שיא לקדם אפשרות שיום השנה לאינתיפאדה ישמש מנוף לגל חדש בהתקוממות. כוחות הביטחון באזור טולכרם איתרו סמל חדש של "הצבא העממי הפלשתיני". הסמל משתלב במאמצים של גורמי פת"ח בגדה להציג מצעדים בסממנים צבאיים, במסגרת יסוד צבא פלשתיני בשטחים. בשבוע שעבר נערך בקסבה של שכם מצעד נוסף, ובו נטלו חלק 100 צעירים במדי האקי ועל כתפם סמלי פלסטין.

משרד הפנים מעביר 7.5 מיליון שקל לרשויות המקומיות הערביות

היום יתקיים דיון בין ראשי הרשויות לשר ארנס על בעית הבניה הבלתי־חוקית במיגזר הערבי ● ייתכן שוועדת המעקב הערבית תוותר על תוכניתה לשלוח מכתב לאו"ם על בעיות ערביי ישראל

קאסם זייד

משרד הפנים החליט להעביר מייד שישה מיליון שקלים לרשויות המקומיות הערביות, ובעוד שבועיים הוא יוסיף לתת עוד מיליון וחצי שקלים, כדי לסייע לפתרון מצוקתן הכספית.

החלטת משרד הפנים הובאה אתמול לידיעתו של ראש מועצת טירה, טארק עבד־אל־חי, המכהן כסגן יו"ר המרכז לשלטון המקומי. עבד־אל־חי נפגש אתמול עם נציגי משרד הפנים בלשכת ראשי הממשלה.

בפגישה העלה עבד־אל־חי את מצוקתן הכספית של הרשויות הערביות, ההולכת ומחריפה. הוא סיפר, שרוב הרשויות הערביות אינן מתפקדות ומתקשות זה מספר חודשים לשלם משכורות לעובדיהן ולהבטיח את השירותים האלמנטריים לתושבים.

היום אמור השר משה ארנס, המופקד על ענייני הערבים מטעם ראש הממשלה, להפגש עם נציגי הרשויות הערביות לדיון מיוחד בסוגיית הבניה הבלתי חוקית. ראשי המועצות יעלו בפני השר ארנס הצעות קונקרטיות לטיפול בבעיה. חברי המשלחת יבקשו להיות שותפים בכל דיון לפתרון בעיית הבניה הבלתי חוקית.

כתבנו מוסר, שלא מן הנמנע כי ועדת המעקב הערבית העליונה תוותר על כוונתה לשגר מסמך לאו"ם, שבו התכוונה לפרט את מכלול הבעיות של האוכלוסיה הערבית בישראל. ועדת המעקב תעשה זאת נוכח ההיענות של משרד הפנים ולשכת ראש הממשלה לתביעה לסייע לפתרון הבעיה התקציבית ולמציאת פתרון לסוגיית הבניה הבלתי חוקית ביישובי הערבים בישראל.

חברי מועצת עיריית באר שבע קיימו אתמול טקס הדלקת נר שלישי של חנוכה בגן אמיל גרינצוויג, מול משרד ראש הממשלה בירושלים, שם הם שובתים במחאה על קיפוח הנגב. אישי ציבור רבים הצטרפו אליהם (טוביה בסקינד/צילום: רחמים ישראלי)

ועדת העורכים מביעה דאגה מהפגיעות בחופש העיתונות

עתי"ם

האסיפה הכללית של ועדת העורכים רואה בדאגה את הנסיונות לפגוע בחופש העתונות בישראל — נאמר בהחלטת האסיפה השנתית, שהתכנסה אתמול ב"בית סוקולוב" בתל אביב.

האסיפה החליטה לקיים בקרוב דיון על הפגיעות בחופש העיתונות, והטילה על הנשיאות ליזום דיון זה בהקדם האפשרי.

האסיפה קיימה דיון בנושאים שונים, וההחלטה נתקבלה בעקבות דברים על פגיעות בעבודתם, בפעילותם ובאמינותם של העתונות וכלי התקשורת.

שמיר במודיעין: התקשורת היתה רואה במכבים ימנים קיצוניים

יו"ר איגוד העיתונאים: שימוש לא מכובד בחג החנוכה

עתי"ם

היום היו קוראים למודיעין "עיירת פיתוח", ואילו היו תקשורת ועתונות בימי המכבים, "היינו שומעים על כנופייה של אנשי ימין קיצוניים, המעיזים לצאת נגד המציאות", אמר אתמול ראש הממשלה יצחק שמיר בטקס הדלקת לפיד מודיעין, בגבעה ליד קברות המכבים.

שמיר מסר בבוקר את לפיד המכבים לידו של רץ המרתון העיוור דוד יעקובוביץ, בנקודת הזינוק של מירוץ הלפיד ה־44 של תנועת המכבי הצעיר. הרץ העיוור, אשר זכה במדליית הכסף במירוץ המרתון באולימפיאדת הנכים בסיאול, עבר את הקטע הראשון במירוץ והעביר את הלפיד לידי החוליה הראשונה מבין 20 אלף הילדים, אשר נשאו אותו במשך היום בין 6 מסלולים נפרדים לרחבי המורינה.

ראש הממשלה אמר בטקס, שלפני כ־2150 שנה, כשהעם והארץ היו במצב קשה, "ללא מלך, נביא וללא הנהגה", ונוכח השתוללות אכזרית של הכובש הסורי, שביקש לעקור כל סמל של ישראל, מורשתו, דתו ותורתו, בשעה שבירושלים משלו "המתייוונים, המתבוללים, הבוגרים, שנטשו את מורשת ישראל", ונדמה היה שהקיץ הקץ על עם ישראל בארץ ישראל, קמו מתתיהו ובניו והרימו את נס המרד.

"לא היתה אז תקשורת, אבל היו אמונה ונחרצות", המשיך ראש הממשלה את סיפור החנוכה, ואמר שבמאבק הזה החל האויב להרגיש את נחת זרועם של המכבים שלחמו כדי שארץ ישראל תהיה לעולם ארצם של יהודי ישראל.

"עלינו להיות רבים יותר ומאוחדים יותר", קרא ראש הממשלה ואמר, שהלפיד צריך לשמש סמל לגבורת ישראל ולאחדות ישראל, ושל נכונות למלחמה בכל אויב למען נצח ישראל".

יגאל לב, יו"ר האגוד הארצי של עתונאי ישראל, הגיב על הדברים ואמר, "נסיונו של ראש ממשלת ישראל לעטות על עצמו את גלימת ההסטוריון ולתקוף דרכה את העיתונות אינו מכובד. אילו היתה עיתונות בימי המכבים, הרי היא היתה ראשונה לחשוף את תעלולי השלטון היווני, המדכא בכוח גייסות את היהודים שישבו על אדמתם".

"עצם קיומה של התקשורת, מהותה וזכות קיומה, הוא להניף לא רק בחג החנוכה אלא בכל ימות השנה את לפיד חופש המידע, חירות המחשבה, חירות הדיבור והרגישות לפגיעה בזכויות הפרט", אמר לב. "אין זה יאה לראש ממשלתנו להשתמש דווקא בחג האורים כדי לבוא חשבון עם התקשורת".

המשנה ליועה"מ לממשלה נפגש עם פרקליטו של דוד גרוסמן

טוביה בסקינד

המשנה ליועץ המשפטי לממשלה, עורך הדין יצחק אליסף, שוחח אתמול עם פרקליטו של דוד גרוסמן, עו"ד יורם סבוראל.

הפגישה, בה השתתף גם דוד מנכ"ל רשות השידור, אורי פורת, נועדה כדי שיתנו לו לחוות דעת, אם המלצות המנהל, שלפיהן גרוסמן, התקיימה ביוזמתו של המשנה ליועץ המשפטי לממשלה.

פרקליטו של גרוסמן התבקש למסור נתונים עובדתיים בפרשת פיטוריו של גרוסמן מרשות השידור. אליסף קיים את הפגישה כדי שהיועץ המשפטי לממשלה, יוסף חריש, יוכל להכין את חוות דעתו המשפטית בפרשה.

מקורבים לפיטוריו של גרוסמן, היא בת תוקף.

פורת טוען, כי תפקידו של הוועד המנהל לקבוע מדיניות ולא להחליט בסוגיות אופרטיביות, כמו פיטוריו של עובד.

מינהל מקרקעי ישראל

הודעה

מינהל מקרקעי ישראל מודיע בזאת לכל שוכרי וחוכרי קרקע חקלאית לזמן קצר ולזמן ארוך, בדרך של נחלה ושלא בדרך של נחלה, כי חובתם לעבד את הקרקעות החקלאיות שנמסרו לרשותם.
אי־עיבוד הקרקע מהווה הפרה של החוזה בין המינהל לבינם, והמינהל יפעל נגד המזניחים את עיבוד הקרקעות.

האם תותבת השיניים שלך "יושבת" טוב? לוחצת?
Protefix
פותר את הבעיה

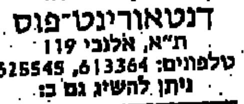

הסוכן בישראל:
דנטאורינט־פוס
ת"א, אלנבי 119
טלפונים: 613364, 625545
ניתן להשיג גם ב:
■ תל־אביב: א.ב. 2000, אשתורי הפרחי 20
אשכנזי, רח' לבונטין 4
בית מרקחת יליז, רח' החשמל 1
פומקו, ברנר 2
סוהם, חלוצים 2
■ תיפתח (?) חול, רח' הרצל 40
בר־עטר, רח' יל"ג 1
דנטול, גאולה 18
■ ירושלים:
"ניודנט" המלך ג'ורג' 25
"אוסורדנט", שמואל הנגיד 13
עזנית השוק, רח' שטמפר 14
אולון פלט, הפלמ"ח 3
■ ראשל"צ:
אספקה דנטלית הרצל 33
ומת"ן דונן, רח' הרצל 75
לירודנט, הראי"ה 84
■ פתח־תקוה: א.א. רוטשילד 79
■ רחובות:
ביבר דנט, רח' בנימין 15
■ באר־שבע: רח' העצמאות 40
"מרוטר", מורדי הגיטאות 110
■ עפולה:
בית מרקחת אסף, מנחם 7
■ חיפה:
מרקחת המרכז, ... הרצל, בית המרקחת

המשכים

הרצוג העניק ארכה

(המשך מעמוד ראשון)

הקמתה של ממשלה רחבה ואולי גם למען שינוי שיטת הבחירות ופיזור הכנסת.

דברים יוצאי־דופן

בתום הפגישה עם ראש הממשלה, קרא הנשיא לפני העיתונאים את הדברים שאמר לשמיר והוסיף: "אני יודע, כי חלק מדברי אלה הם יוצאי־דופן ואין זה מקובל שנשיא יתבטא כך, אבל המצב הוא יוצא־דופן. אני רואה את הבעיה כמוסרית ולא כפוליטית וצו המצפון מחייב אותי, דווקא בשעה זו, לומר את דברי".

בעקיפין, שיבח הרצוג את שמיר על שבסיכום השיחות הראשון נענה לבקשתו וניסה להקים ממשלה רחבה. הנשיא הביע תקווה, שגם הפעם ייענה שמיר לקריאה. "מצדי", אמר הנשיא, "אני מעמיד עצמי לרשות הגורמים השונים כדי לנסות להגיע למימוש רצון רוב העם".

בהמשך הודעתו, הזכיר הנשיא את דבריו על דאגתו לאופיה הציוני של החברה ולאחדות העם היהודי, והביע אמונה, כי הוא משמש פה לרוב העם, שעה שהוא מבטא רגשות של תסכול ועצר־אונים, ביזיון, השפלה וחרדה.

שמעון פרס אמר אתמול: "בשלב זה אינני רואה אלא הליכה לאופוזיציה, אך אם תבוא הצעה אחרת, אינני ברוגז".

פעילות ערה בעבודה

פעילות ערה היתה אתמול בקרב חברי מרכז מפלגת העבודה, לקראת פגישת הנשיא עם פרס הבוקר. ההערכה בצמרת מפלגת העבודה היא, כי התערבות הנשיא תחייב את מוסדות המפלגה להתכנס כדי לשוב ולדון בהצעה לקיים משא־ומתן עם הליכוד על הקמת ממשלה רחבה. נודע, כי בכירים במפלגת העבודה החלו מפעילים לחצים על מזכיר המפלגה עוזי ברעם, בדרישה לכנס את לשכת מפלגת העבודה, כדי שזו תבטל את הווטו שהטילה על הקמת ממשלה רחבה לארבע שנים בראשות הליכוד.

כבר אתמול החלו חברים מרכזיים בחוגו של ברעם לקיים שיחות טלפוניות עם חברי מרכז, בניסיון לשכנעם להתנגד למהלך של פרס ורבין, שמטרתו הקמת ממשלה רחבה. אחרים מהם מאיימים לפנות לבית־הדין של המפלגה, אם יתנהל משא־ומתן עם הליכוד, בלי שקודם לכן יוחלט על שינוי בהחלטת הלשכה. השר אריק נחמקין וראשי תנועת המושבים וראשי התק"ם פנו אל ברעם בנפרד, במכתבים ברוח זו. במכתב התק"ם, עליו חתומים עדנה סלודר, אהרן ידלין, ישעיהו מרי, ואברהם כץ־עוז, תובעים הכותבים לכנס את הלשכה והסיעה בכנסת כדי להחליט על משא ומתן עם הליכוד ולפעול באורח נמרץ להקמת ממשלה שבמרכזה שתי המפלגות הגדולות. ברעם הגיב על־כך: "הלשכה אינה יכולה לבטל החלטה של לשכה שהתקבלה בהצבעה חשאית. מי שרוצה לערער על החלטת הלשכה חייב להביא לכינוס הלשכה כדי שתחליט על כינוס מרכז. הגורמים המבקשים כינוס המוסדות נותנים יד להתפצלות במפלגת העבודה."

רבין: "בלי שיקולים קטנוניים"

השר יצחק רבין אמר אתמול בנושא זה: "אני מקווה ששתי המפלגות יתעלו מעל לשיקולים קטנוניים והחלטות פורמליות בעבר. אני מבין שהליכוד לא יפנה אלינו כל עוד עומדת בתוקפה החלטת הלשכה, לפיה אסור לאף אחד לנהל משא־ומתן עם הליכוד. במפלגת העבודה יש אנשים המוכנים לדבר עם אש"ף אבל מסרבים לדבר עם הליכוד." חבר הכנסת חיים רמון אמר בתגובה: "רבין נהפך לתועמלן של הליכוד. מדובר במאבק עקרוני אמיתי על דרכה של תנועת העבודה. רבין הופך זאת לעימות אישי, תוך אימוץ דרכי ההסתה של הליכוד."

השר גד יעקובי שוחח אתמול בטלפון עם השר משה ארנס על אפשרות להקמת ממשלה רחבה, שיסודה יהיה שינוי שיטת הבחירות. במפלגת העבודה מתהדים להגיב גם על הדברים האלה, חבר הכנסת מיכה חריש אומר, כי יש להזכיר שלשכת המפלגה דחתה במפורש את ההצעה לקיים משא ומתן עם הליכוד. נסיונות הפרשנות, כאילו אפשר לנהל משא ומתן על ממשלה רחבה לפרק זמן של פחות מארבע שנים פוגעים בלשכה ובסמכותה. מיכה חריש מאיים לפנות לסמכויות משפטיות.

דורשים החלפת פרס

ראשי יישובים מן הגולן ויישובים של התק"ם בצפון קראו אתמול להחליף מייד את פרס בהנהגת מפלגת העבודה ולהקים ממשלה רחבה עם הליכוד. ראשי היישובים תבעו מעוזי ברעם לכנס מייד את לשכת מפלגת העבודה כדי להחליף באופן מיידי את ההנהגה. יהודה וולמן, יושב ראש מועצת אזורית גולן, סבור, שיש לכנס את מוסדות המפלגה כדי לעשות סדר ולתקן את הביזיון שגרמו פרס וחבריו במשא ומתן שניהלו מאחורי גבם של אנשי הלשכה. "דרכו של פרס היא דרך להפקרות הדרך," אמר. יהודה וולמן סבור, שיצחק רבין הוא האדם המתאים ביותר להנהיג עתה את מפלגת העבודה. הוא מציין, שגורמים בכירים בליכוד מסרו לו, שאם עד יום חמישי יחול שינוי בעמדת מפלגת העבודה, קיים סיכוי סביר להקמת ממשלה רחבה, בהשתתפות המערך והליכוד. ראשי התק"ם בצפון פועלים זה כמה ימים לשכנע את ראשי מפלגת העבודה לתקן את החלטת הלשכה מלפני שבוע. הם סבורים, שבעיותיה של ההתיישבות העובדת יכולים לבוא על פתרונם רק אם תשתתף מפלגת העבודה בממשלה.

גם פרופ' אורן, ראש עיריית קריית־שמונה ואיש הליכוד, פועל להקמת ממשלה רחבה בהשתתפות מפלגת העבודה.

"ממשלה שוויונית רחבה"

ראש מועצת אפיקים ויו"ר מועצת נבחרי הנגב, יחיאל בנטב, שלח מברק לנשיא, ובו ביקש ממנו לעשות להקמת ממשלה רחבה של שתי המפלגות הגדולות, על בסיס של שוויון. מברקים דומים שלח לשמיר ולפרס.

יו"ר השלטון המקומי וראש עיריית פתח־תקוה, דב תבורי, שלח גם הוא אתמול מברק לנשיא, בו הוא מתריע על הסכנה הטמונה במשקל הדומיננטי של החרדים בממשלה צרה ומבקש מהנשיא להפעיל את השפעתו וסמכותו למען הקמת ממשלה רחבה, על בסיס שוויוני של מפלגות הליכוד והמערך.

מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר הזהיר אתמול, כי אם תוקם ממשלה צרה של הליכוד, והמפלגות החרדיות, יפגע הדבר בצורה משמעותית בפיתוח הגליל והנגב וההגירה השלילית מהם תלך ותגבר.

עובדי "רמים" מעדיפים פיצויים

אורי נחשון

המשא־ומתן בין הנהלת "כור" לעובדי מפעל "רמים" בקריית־שמונה הופסק, לאחר שהעובדים החליטו סופית כי הם מעדיפים קבלת פיצויי פיטורין על תעסוקה של חלק מהם. הנהלת "כור" הודיעה לפני כחודש על החלטה לסגור את מפעל "רמים" ולפטר את 90 עובדיו, לאחר שלא ניתן היה להגיע להסכם על הפעלת תוכנית הבראה למפעל.

שוודיה: ערפאת יבוא לשטוקהולם להיפגש עם יהודים אמריקניים

"אין זו פגישה רשמית של ממשלת שוודיה אלא פגישה עם נציגי היהדות, שאיננה מבשרת הכרה במדינה הפלשתינית" ● משרד החוץ בי"ם הביע תדהמה

רויטר, איי.פי סייעי, אורי הורוביץ

שטוקהולם. מנהיג אש"ף, יאסר ערפאת, עומד לבוא היום לשטוקהולם ולקיים בה שיחות עם נציגים של היהדות האמריקנית — הודיע אתמול משרד החוץ השוודי.

שר החוץ השוודי, סטן אנדרסון, הזמין את ערפאת לשטוקהולם וכן הזמין קבוצה של יהודים אמריקניים חשובים — אמר דובר משרד החוץ, בו היינבאק. הוא נמנע מלמסור את שמות היהודים שיבואו לשיחה, בטענה שהם ביקשו לשמור בסוד על זהותם עד לאחר הפגישה עם ערפאת, ואמר: "זהו רק אחד המאמצים של שוודיה, במסגרת תרומתה למציאת פתרון של שלום לבעיית המזרח־התיכון. מהלך זה תוכנן זמן רב".

בשיחה עם כתב סוכנות הידיעות הצרפתית, אמר הדובר, כי המשתתפים האמריקניים בפגישה "לא קיבלו מנדט מפורש מן הקהילה האמריקנית", אך הם "חברי קהילה בעלי השפעה". הוא הוסיף, כי ערפאת יקיים דיון גם עם שר החוץ השוודי וייפגש עם ראש הממשלה, אינגוואר קרלסון, ועם יו"ר הפרלמנט, תגה פטרסון, אולם, "אין זו פגישה של ממשלת שוודיה ואש"ף. זוהי פגישה בין נציגי היהדות לאש"ף". עוד נמסר, כי נציגי שוודיה ידונו עם ערפאת בנאום שישמיע השבוע במושב עצרת האו"ם בז'נווה.

ראש ממשלת שוודיה אמר לעיתונאים בפאריס, כי הוא יקצר את שהותו בבירת צרפת, שם הוא משתתף בכנס של האינטרנציונל הסוציאליסטי, כדי לקדם את פני ערפאת בשטוקהולם. "אם יהיה אפשר לפתוח בדו־שיח בין שני הצדדים, תהיה זו פריצת־דרך חשובה", אמר.

משטרת שוודיה מסרה, כי לרגל הביקור יינקטו צעדי ביטחון קפדניים, ומקום המפגש נשמר לפי שעה בסוד. ערפאת גם יניח זר על קברו של ראש ממשלת שוודיה אולף פאלמה, שנרצח ב־1986.

דובר משרד החוץ בירושלים, ד"ר אלון ליאל, מסר אמש, כי משרד החוץ הביע את תדהמתו באוזני השגריר השוודי בישראל על הזמנתו הרשמית של ערפאת לשוודיה, לפגישות עם אנשי שלטון רמי־מעלה. לשגריר השוודי בישראל נמסר, כי ממשלת ישראל שמעה בתדהמה את הדיווחים על כך, ואם המידע יתאמת, וערפאת אכן יתקבל על־ידי אישים ראשונים במעלה, "יהיה הרושם שייווצר בישראל מזיק מאוד". לשגריר השוודי הובהר גם, כי העובדה שקבוצת יהודים תהיה נוכחת באותו מעמד אינה מקהה את התדהמה הישראלית.

הפגישה המתוכננת בשטוקהולם הפתיעה לחלוטין את החוגים הדיפלומטיים בבירת שוודיה. נראה, כי היא תוצאה של פעילות שוודית נמרצת המתנהלת זה שנה למען עריכת ועידה בינלאומית במזרח־התיכון. עם זאת, הדגישו אתמול בשטוקהולם, כי ביקורו של ערפאת "איננו מבשר הכרה שוודית במדינת פלשתין."

שלטונות שוויץ הודיעו אתמול, כי ערפאת יוכל ליטול חלק בדיוני עצרת האו"ם בז'נווה בשבוע הבא. שר החוץ השווייצי, רנה פלבר, אמר לכתבים: "כדיפלומט שקיבל אישור מהאו"ם, יכול ערפאת ליטול חלק בכל אירועי האו"ם בשוויץ, ללא הפרעה".

בוושינגטון הביע שר החוץ שולץ את תקוותו, כי ערפאת יאמר בצורה ברורה יותר, בנאום שישמיע בז'נווה, כי הוא מכיר בזכות קיומה של ישראל. הוא הביע את הדעה, שהמועצה הלאומית הפלשתינית לא מילאה אחר תנאים. אלה בהחלטות שקיבלה ב־15 בנובמבר באלג'יר. עם זאת הודה, כי בכנס זה חל "שינוי משמעותי".

חבר הוועד הפועל של אש"ף, עבדאללה חוראני, הודיע בראיון לעיתון כוויתי, כי בנאום שיישא בעצרת האו"ם בז'נווה, ירחיק ערפאת לכת יותר מאשר הוחלט במועצה הפלשתינית באלג'יר ו"יבהיר כמה נקודות סתומות, בעיקר בכל הקשור להחלטת מועצת הביטחון 242". לדבריו, הושגה הסכמה מלאה בין ערפאת ונשיא מצרים על תוכן נאומו של ראש אש"ף בעצרת האו"ם.

בלונדון נפגש אתמול חוסיין מלך ירדן עם ראש ממשלת בריטניה, מרגרט תאצ'ר, לשיחות על בעיית המזרח־התיכון והסכסוך הישראלי־הערבי, ובעוד ימים אחדים יטוס לביקור בפאריס.

גופת פיל בפארק לאומי בקניה. הוא נקטל בידי ציידים בנשק אוטומטי, וחלק ראשו שבו החטים היקרים נוסר במסור חשמלי. הצייד הבלתי חוקי עושה שמות בעדרי פילים שלמים, ובפארק זה נותרו 4,000 מתוך 45,000 (צילום: איי.פי)

המעבורת "אטלנטיס" שילחה לוויין ריגול

רויטר

כף־קנוורל. — הצוות של מעבורת־החלל האמריקנית "אטלנטיס" הצליח להכניס למסלול בחלל לוויין־ריגול, ובכך הושגה המטרה העיקרית של המשימה הצבאית הסודית של המעבורת — מסרו אתמול מקורות ממשלתיים.

הלוויין בן הדור החדש, "לאקרוס", הראשון המסוגל לצפות דרך עננים וחשכה כדי לרגל אחר הנעשה על כדור־הארץ, שולח בשבת מתוך תא־המטען של המעבורת והוא פועל כהלכה, הוסיפו המקורות.

משרד ההגנה ומנהל החלל סירבו לאשר את הצבת הלוויין במסלולו, אך המקורות אמרו, כי הלוויין מקיף את כדור־הארץ בגובה נמוך, ונועד לעקוב אחר כוחות קונוונציונליים וגרעיניים על־פני 80 אחוז משטחה של ברית־המועצות.

2 מכוניות תופת בלבנון — אחת מהן ליד ארמון הממשלה

סוריה פינתה כשישים משקיפים צבאיים מהכפר הלאלייה שליד צידון

אורי הורוביץ, רויטר, סייעי

ביירות. שתי מכוניות ממולכדות התפוצצו אתמול באזורים הנשלטים על־ידי הסורים בלבנון, אחת בביירות ואחת בשתורה. שישה אנשים נפצעו במערב־ביירות, ובבית־חולים מקומי הושלכו חולים ממיטותיהם מעוצמת ההדף.

המשטרה הודיעה, כי מכונית פז'ו התפוצצה במרחק 30 מטר מארמון הממשלה, מקום מושבו של מ"מ ראש הממשלה המוסלמי, סלים אל חוס, בשכונת סנאיה. עדי־ראייה מסרו, כי נהג המכונית קפץ ממנה והיא התדרדרה לכיוון ארמון הממשלה, אולם הפיצוץ אירע מוקדם מהמתוכנן, כאשר התנגשה המכונית במכונית חונה. בפיצוץ נפצעו שישה בני־אדם וחלונות רבים נופצו בבתים בסביבה, ביניהם בית־החולים ביירון. אל חוס היה בביתו בעת שהמכונית התפוצצה.

כעבור כמה דקות, התפוצצה מכונית נוספת בעיר שתורה, 50 ק"מ ממזרח לביירות. לא נודעו פרטים על מספר הנפגעים, אולם עדי־ראייה דיווחו שאמבולנסים חשו לאתר הפיגוע.

מצידון נמסר, כי סוריה פינתה אתמול משקיפים צבאיים מכפר ליד העיר. הסיבה לפינוי אינה ברורה. המקורות אמרו, כי שישה קצינים סוריים ו־60 משקיפים פונו מן הכפר הלאלייה. "סוריה צופה צרות באזור ואינה רוצה שהצבא שלה [illegible]" — אמר מקור פלשתיני.

מקורות אחרים קישרו את פינוי המשקיפים לחשש מפני פלישה ישראלית לכפרים באזור. גירסה אחרת אומרת, כי יתכן שסוריה צופה להתנגשויות בין ארגוני פלשתינים יריבים במחנות הפליטים ליד צידון, או לקרבות בינם לבין מיליציית אמל.

אחרוני המורדים בצבא ארגנטינה נכנעו — רק מפקדם סינלדין יישפט

אלפונסין הכחיש שהיו ויתורים בהסכם הכניעה, אך נראה שהרמטכ"ל ייאלץ להתפטר

רויטר, סייעי

בואנוס־איירס. אחרוני המורדים בצבא ארגנטינה הסכימו אתמול להצטרף להסכם הכניעה שחתמה הקבוצה העיקרית של המורדים, עם רמטכ"ל הצבא.

כניעתו של מייג'ור רינאלדו אבטה ואנשיו, שהתבצרו בבסיס של חיל־הרגלים כ־100 ק"מ מערבית לבירה, הביאה לסיומו את המרד הצבאי שהחל ביום שישי. אבטה אמר, כי מפקד המרד, מוחמד עלי סינלדין, מסר לו בשיחת טלפון על כניעתו וציווה עליו לעשות כמוהו.

פרטי הסכם הכניעה לא פורסמו, אולם מקורות צבאיים אמרו, כי הוא כולל התפטרות של מפקד המורדים סינלדין ושל הרמטכ"ל חוזה דאנטה קאירידי. הנשיא ראול אלפונסין אמר, כי השלטונות לא התחייבו לוויתורים למורדים, והביע אמון מלא בקאירידי. המקורות מסרו עוד, כי על־פי ההסכם, יעמוד סינלדין למשפט צבאי ולא אחרים, בעוד שיתר המורדים לא יועמדו לדין כלל.

דובר הנשיאות, חוזה איגנאציו לופז, אמר, כי סינלדין נטל אחריות מלאה למרד והוא עצור במפקדה העליונה של הצבא. סינלדין, בן 34, שהשתתף במלחמת פוקלנד, נכנע לאחר שאלפי חיילים, טנקים וארטילריה, כיתרו את בסיס החימוש וילה מארטלי, שבו התבצר בשבת יחד עם 600 מורדים.

המורדים דרשו רה־ארגניזציה של הפיקוד הצבאי העליון וחנינה לקצינים ואסורים בעוון פגיעה בזכויות־האדם בתקופת הדיקטטורה הצבאית.

נשיא ארגנטינה הגדיר את סיום המרד כניצחון של העם הארגנטיני, המפלגות הפוליטיות והאיגודים המקצועיים, שהתאחדו להגנה על הדמוקרטיה.

לא היו כל קרבנות בין המורדים לנאמנים למשטר, אך שוטר ואזרח נהרגו בידי מפגינים נזעמים לאחר הסכם הכניעה.

יותר ממיליון הוסעו אתמול לפאריס במשאיות צבאיות

רויטר

פאריס. משאיות של הצבא הסיעו אתמול נוסעים לפאריס, בעוד שביתת מערכת התובלה של בירת צרפת נכנסת לשבוע הרביעי. נודע, כי המו"מ בין האיגודים המקצועיים להנהלה נקלע לקיפאון.

רק קטע זעיר של קווי רכבת הפרברים מופעל. כל הקווים האחרים סגורים לחלוטין. נהגי הרכבות של מערכת הרכבת התחתית המרכזית הצטרפו לשביתה, וכתוצאה מכך הופסקה פעולתן של כמחצית הרכבות. רק כמחצית האוטובוסים נעים בכבישים. שביתת־שבת, הנערכת במוסך ראשי של שירות האוטובוסים באיברי, בדרום פאריס, הפסיקה את מהלכם של כל האוטובוסים בדרום. גם הרכבת התחתית במארסיי נפגעה בהפסקות תנועה בשעות הבוקר.

350 משאיות של הצבא, בסיוע צי של אוטובוסים פרטיים, שהופעלו לראשונה על־ידי הממשלה הסוציאליסטית בשבוע שעבר, הוחזרו אתמול לשירות, כדי לסייע בהעברתם של מיליון עד שני מיליון נוסעים לבירה. שר התחבורה, מישל דלבאר, פנה אתמול לאיגודים המקצועיים ולהנהלה בבקשה שיחדשו את המו"מ. חמשת האיגודים שהכריזו על השביתה איימו להפסיק היום את כל השירותים.

300 מדענים פנו לישראל: גלו הבנה למניעיו של ואנונו

דפנה ורדי (בריטניה)

לונדון. הכינוס הבינלאומי של מדענים "למציאת דרכים לעצירת מירוץ החימוש הגרעיני" הגיש בסוף השבוע שעבר עצומה לשגרירות ישראל בלונדון, הקוראת לגלות הבנה למניעיו של מרדכי ואנונו כאשר יתברר ערעורו בחודש הבא, ולהקל את תנאי מעצרו.

50 המדענים שהשתתפו בכינוס צעדו לבניין השגרירות, ופרופסור מוריס וילקינס הגיש בשמם את העצומה לשגריר ישראל, יואב בירן. על העצומה חתומים 300 מדענים מכל רחבי העולם, ביניהם חמישה חתני פרס נובל.

חילופי־גברי מרחיקי־לכת בממשלתה של דרום קוריאה

רויטר, סייעי

סיאול. נשיא דרום קוריאה רו טאה־וו ביצע אתמול חילופי־גברי מרחיקי־לכת בממשלתו, כדי להפגין את הסתייגותו מהמורשת הרודנית של קודמו בתפקיד, שריתו הובאש, צ'ון דו הואן.

פוטרו מתפקידיהם ראש הממשלה לי היון־יאה וכל יתר 22 חברי הקבינט, פרט לשלושה, ביניהם שישה אנשים שמילאו תפקידי שרים תחת שלטונו של צ'ון. סולקו מתפקידיהם כל השרים שמילאו תפקידים כלכליים מרכזיים, וביניהם סגן ראש הממשלה רא וונג־באה, שר האוצר סאקונג איל ושר המסחר אהן ביונג־הואה.

ראש הממשלה החדש יהיה קאנג יונג־הון, בן 66, גנראל בדימוס, ששירת כשגריר ארצו בבריטניה ובוותיקן. שר החוץ החדש יהיה הדיפלומט המקצועי צ'וי הו־יונג, בן 58, עתה שגריר ארצו בערב הסעודית. סגן ראש הממשלה החדש, שיעמוד בראש המועצה לתכנון כלכלי, הוא צ'ו סון, בן 60, פרופסור באוניברסיטה הלאומית של סיאול. האיש שניהל את המשחקים האולימפיים בסיאול, פארק סה־ג'יק, נתמנה למנהל הסוכנות לתכנון הביטחון הלאומי.

מגיד אישר: נערכים מגעים לפיוס בין מצרים לסוריה

אורי הורוביץ

שר החוץ המצרי, עיסמאת עבד־אל מגיד אישר אתמול לראשונה את הידיעות שהתפרסמו בכלי־התקשורת הערביים בדבר מגעים בין מצרים לסוריה, במאמץ להביא לפיוס ביניהן.

לדבריו, חוצצים בין סוריה למצרים חילוקי־דעות בכמה נושאים מדיניים, רק אין זו סיבה מספקת לאי־חידוש יחסיהן הטבעיים הטובים, כבעבר.

"גורבצ'וב יגיב במתקפה משלו על החרם של תאצ'ר"

דפנה ורדי (בריטניה)

לונדון. — מנהיג ברית־המועצות מיכאיל גורבצ'וב מתכנן מתקפה על בריטניה בנושא זכויות־האדם, כאשר יתארח בלונדון, בשבוע הבא — מוסר השבועון הלונדוני "מייל און סאנדיי".

צעד סובייטי זה נועד להיות תגובה על הודעתה של ראש ממשלת בריטניה מרגרט תאצ'ר, כי לא תשתתף בוועידה לזכויות־האדם שתערוך ברית־המועצות במוסקווה, ב־1991, כל עוד לא יעשו הסובייטים צעדים לשיפור המצב בתחום זה בתוך ברית־המועצות עצמה.

השבועון מוסר, כי יתכן שגורבצ'וב יפעל ברוח דבריה של תאצ'ר, וידרוש להפגישו עם "קורבנות אי־הצדק הבריטי", כגון עצורי המחתרת הקתולית של צפון־אירלנד.

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים — 5.12.1988

	היחידה	בנקנוטים קניה	בנקנוטים מכירה	העברות והמחאות קניה	העברות והמחאות מכירה	שערים יציגים
סל מטבעות	1			1.7045	1.7258	1.7179
דולר אמריקני	1	1.54	1.61	1.5672	1.5868	1.5778
מרק גרמני	1	0.89	0.93	0.9078	0.9191	0.9159
לירה סטרלינג	1	2.87	3.00	2.9200	2.9565	2.9501
פרנק צרפתי	1	0.25	0.27	0.2658	0.2691	0.2681
ין יפני	100	1.27	1.33	1.2880	1.3041	1.2993
גילדן הולנדי	1	0.79	0.83	0.8035	0.8135	0.8121
פרנק שוויצרי	1	1.06	1.11	1.0820	1.0955	1.0936
כתר שוודי	1	0.25	0.27	0.2608	0.2641	0.2633
כתר נורווגי	1	0.24	0.25	0.2435	0.2466	0.2459
כתר דני	1	0.23	0.24	0.2352	0.2382	0.2376
מרק פיני	1	0.38	0.40	0.3839	0.3887	0.3875
דולר קנדי	1	1.30	1.36	1.3193	1.3358	1.3323
דולר אוסטרלי	1	1.32	1.42	1.3662	1.3832	1.3794
ראנד דר' אפריקני	1	0.42	0.57	0.6922	0.7009	0.6984
פרנק בלגי	10	0.42	0.45	0.4331	0.4386	0.4372
שילינג אוסטרי	10	1.27	1.33	1.2895	1.3056	1.3019
לירה איטלקית	1,000	1.20	1.28	1.2277	1.2431	1.2389

על היום
6.12.88

איבדו את תוקף ההנהגה

רבין בז למלאכה שאין מאחוריה שלטון, ופרס נרתע מחזרה ל"מדבר". כיצד יוכלו לעמוד בראש מפלגתם?

מארק גפן

סיפור הרכבת הממשלה עדיין לא תם. על-פי כל הסימנים, ינצל שמיר את הארכה שקיבל מנשיא המדינה כדי להקים ממשלה צרה הנתמכת על-ידי 65 חברי הכנסת, הכוללת את הליכוד, הדתיים, ומפלגות הימין הקיצוניות. אבל מלאכת ההרכבה עשויה בכל הנראה להימשך עד כדי השלמתה והפיכתה של הממשלה הצרה לממשלה רחבה. ואכן, תהיה לנו ממשלה צרה ורחבה באחת.

הרווח היחיד מנסיונות הסרק של שמעון פרס לזכות בתמיכת אגודת ישראל הוא בהצלחתה של זאת לזכות במחיר גבוה יותר אצל הליכוד. והרווח הנוסף של פרס: חזרה למאבק הפנימי בתוך מפלגת העבודה, על-ידי חידוש היריבות בין רבין לפרס עם כל הסממנים המוכרים של השמצות אישיות, "הזכורות לטוב" מספרו המפורסם של רבין. מה שמפליא הוא, כי השניים מצדדים למעשה, בניגוד לדעת הרוב בלשכת העבודה, בהליכה עם הליכוד. רבין כועס, משום שנדמה לו, כי רימו אותו וקלקלו לו את המהלך המיועד על-ידו — שותפות עם הליכוד על-פי תנאיו של שמיר. אבל הרי גם פרס חוזר היום על רצונו באותה שותפות, כאשר ברור לו, כי לאחר מהלכי הסרק עם אגודת-ישראל, יצטרך לבלוע את כל הצפרדעים.

גם היום אין השניים שלמים עם ההליכה לאופוזיציה. כיצד יוכלו פרס ורבין לעמוד בראשה של מפלגה זו?

רבין אמר אתמול לעבר הרוב בלשכת העבודה, כי הללו "מוכנים לשבת עם אש"ף, ולא עם הליכוד". מוטב לא לדבר על דלות האינטליגנציה בהשוואה כזאת. (עם אש"ף צריך לשבת כמו עם אוייב לשם השגת הסדר), הרי הטחת אשמה כזאת נותנת לגיטימציה להשמצות שרון על "העבודה" והשמאל בכלל. אם ב"עבודה" יושבים "אש"פיסטים", מה מקומו של רבין שם?!

יוסי ביילין מכונה בפי רבין ה"פודל" של שמעון פרס. גם אני כמו רבים ממאזיני "קול-ישראל" נדהמתי לשמע ההברקה הלשונית הציורית הזאת של רבין. אם זו הלשון שבה משתמשים במפלגת העבודה בוויכוח פוליטי, הרי מובטח לנו, כי בקרוב תתחיל שם באמת "אינתיפאדה". עם זאת, מצאתי, כי הביטוי "פודל" לא נועד בהכרח להשפיל את ביילין. הסופר הרוסי הגדול אנטון צ'כוב נהג לכתוב מכתבים רבים לאשתו האהובה עליו, אולגה קניפר-צ'כוב, שבהם הכתיר אותה "כלבלב יקר שלי". אולי התכוון רבין למילת חיבה.

אבל אם להתייחס ברצינות, הרי ההודעה של רבין אינה מבשרת טובות לגבי עתידה של מפלגת העבודה. הנהגת "העבודה" אינה מסוגלת לשבת באופוזיציה. יצחק רבין פסל את האפשרות הזאת עוד בראשית המשא-ומתן. האופוזיציה נחשבת בעיניו כמקום נורא. הוא אינו מאמין כי קיים סיכוי שמפלגה אופוזיציונית תהיה מסוגלת לשנות אי-פעם את יחסי הכוחות בעם. אמנם, אמונתו זו סותרת את הניסיון שהצטבר בעולם, אך רבין מתעלם מכך.

פסילת האופוזיציה כמוה כפסילה של מהות המשטר הדמוקרטי, אך רבין בז למלאכה שאין מאחוריה שלטון.

ואילו שמעון פרס מדבר לכאורה גם על האופוזיציה, אלא שכמה שנות ישיבתו שם הספיקו לו כדי להרתיעו מפני החזרה ל"מדבר".

רבין ופרס איבדו את תוקף הנהגתם במפלגת העבודה. אכן, קשה היום להצביע על מנהיגים חילופיים ב"עבודה". אך הללו יימצאו מתוך אלה שיהיו מוכנים להוביל את המפלגה בדרך המאבק האופוזיציוני הקשה.

פיחות אידיאולוגי זוחל

המאבק במפלגת העבודה, אם ללכת לאופוזיציה או לממשלה רחבה, הוא מאבק על טעם הקיום של המפלגה ■ האפשרות השנייה תאלץ אותה לשנות את מצעה ודמותה

גדי יציב

אל תאמינו כי בזה מסתיים העניין, ומפלגת העבודה הולכת לאופוזיציה. עדיין מתרוצצים בקירבה כוחות חזקים מאוד, שאינם יכולים להשלים עם הגזירה הזאת. לגבי חלק מהנהגת מפלגת העבודה, הפירוש האמיתי של ההליכה לאופוזיציה הוא אובדן אישי של הסיכוי להשתתף בממשלה בעתיד — מחמת גילם המתקדם או בגלל ירידת האהדה אליהם — והם עוד ינסו להפוך שמיים וארץ כדי לשנות את פני הדברים. לגבי רבים אחרים במפלגת העבודה — הישיבה בממשלה, בכל ממשלה, כמעט בלי קשר למעשיה — היא הדרך היחידה המוכרת להם לעשייה פוליטית. המאבק, לפיכך, לא תם עדיין — אפילו תהיה כבר ממשלה צרה לישראל.

המאבק הזה במפלגת העבודה — אם ללכת לאופוזיציה או לזחול אל הממשלה — הוא בעצם מאבק על טעם הקיום של מפלגה זו. לא פחות מכך. עוד הרבה שנים ניתן יהיה להבחין בטביעת החותם של ההחלטה אשר תיפול היום, ואפשר יהיה לזהות את סימניה בדמות מפלגת העבודה, במידת כוחה ובהיקף השפעתה בעתיד.

זחילה נוספת אל ממשלה משותפת עם הליכוד תגעות ותעקור את כל טעמי הקיום המקובלים והמסורתיים של מפלגת העבודה. הזחילה הזאת, אם חלילה תתבצע, תאלץ את מפלגת העבודה להחליף את בסיסה האידיאולוגי, לשנות את מצעה, ולהתייצב בפעם הבאה בפני הבוחרים בדמות חדשה לגמרי — זו הדמות שתיווצר לה בשנות ישיבתה בממשלה הליכוד. נכון אמנם, שכל מפלגה חייבת לשאוף לשותפות בממשלה, ונכון שכל מפלגה גדולה מחוייבת במידה רבה של גמישות ופרגמטיות — אבל נכון לא פחות הוא, כי יש גבול לעומק הפער אשר ניתן לכרות בין טענות ויומרות לפני הבחירות, מצד אחד, לבין התנהגות אקטואלית אחרי הבחירות, מצד שני. התהום תהיה עכשיו גדולה מדי ובלתי-נסבלת. במצבה היום, שוב אין מפלגת העבודה יכולה להרשות לעצמה עוד אכזבה ותיסכול בקרב נאמניה, ועוד סטירת לחי לטובים-ביותר שבקרב מצביעיה. כבר ברור היום, שבמסגרת ממשלה משותפת עם הליכוד לא תוכל מפלגת העבודה אפילו להציג חזות חיצונית של הישג אמיתי, אפילו לא בדל-הצלחה ברוח עקרונותיה, אפילו לא שמץ של שמץ מן היומרות שהציגה בפני הבוחרים במערכת התעמולה שלה. אם אמנם תצטרף שוב מפלגת העבודה לממשלת הליכוד, יאלצו הטובים שבין חבריה לבחור להם מסגרת פוליטית חדשה. זאת יודעים היטב גם אחדים מראשי המפלגה, אשר מנהלים היום את המאבק נגד הזחילה.

אם, לעומת זה, ינצחו במאבק הפנימי תומכי ההליכה אל האופוזיציה — ואם הפעם תהיה האופוזיציה שלהם נמרצת וחד-משמעית — ייפתחו אופקים חדשים לתנועת העבודה כולה, וייווצר סיכוי חדש לטלטלה אדירה וחיובית במפה הפוליטית של ישראל. נצחון פנימי כזה, אם אמנם יהיה, הוא גם תנאי הכרחי, אף כי לא מספיק, לניצחון העיקרי, האמיתי, בבחירות לכנסת הבאה.

רעבע געלט

עכשו המפלגה ודאי פחות עסוקה
עכשו אפשר לקחת נשימה ארכה,
אפשר, לשם שנוי, גם מחשבה עמוקה,
בלי פחד, בלי חלילה להיות מרבא,
אמנם יש נזקים כי השכינה נסתלקה,
אבל הכל זה "רעבע געלט", הכל לצדקה,
יהיו הלקחים יפים כדמי-חנכה,
ואור המסקנות יאיר כמו אבקה,
וטעם למודים כלביבה מתוקה:
כשמתחבר בסוף שאף אחד באגדה,
אף פעם לא חלם ללכת עם העבודה,
משמע הסכם עם חרדי, אפלו הוא נביא,
אפשר לדחף אותו לכתל המערבי.
תלמוד לומר שהענין כלו היה תרגיל,
אותו יכל היה לחוות כל מתלמד מתחיל,
מכאן: המפלגה שמשה בתור חמור-קפיצה
לאגדה שתקבל את כל מה שתחפצה.
וזהו סוף הפרק, להפעם זה הכל,
"הרעבע געלט" בינתים, עוד מאד מאד כזול,
הלקח די ברור, ואין שום צרך בביאור
אם לא, בעוד שבועים יערך כאן עוד שעור.

רעבע געלט: ביטוי עממי באידיש. מילוליות: דמי-רב. ובהשאלה – לקח.

קובי לוריא

גבולות המניפולציה

לוי מורב

משקיפים פוליטיים מנוסים וחדי עין העריכו, עוד לפני הבחירות האחרונות, שהמאבק האמיתי לא יהיה על הוועידה הבינלאומית לשלום האוטונומיה, ממש כשם שהוא לא על משק בולשביקי לעומת משק חופשי. ההערכה היתה שתוצאות הבחירות ישאירו את התיקו הכבד בין הליכוד למערך, ושהקרב, בסופו של דבר, יהיה על הרוטציה ותיק האוצר.

תוצאות הבחירות והרכב הגושים (שמאל — 55, לעומת 65 לגוש הימין) הן כאלה, פרט לשמעון פרס ולפודל שלו, שהיה ברור להם שהאופציה של ממשלה רוטציונית מתה ונקברה. קל וחומר ממשלה בראשותו של שמעון פרס. כל המגעים הגלויים והסמויים לא יכולים היו לשנות את המציאות, שום קריצות עין ולחישות באוזן לא היו יכולים להביא את החרדים מתמיכה בליכוד להעדפת המערך. כאשר נפלה ההכרעה, וגוש הימין החרדי המליץ בפני הנשיא להטיל את הרכבת הממשלה על מועמד הליכוד, נותרו בידי המערך באורח מעשי רק שתי אופציות: הראשונה, אותה הנהיג יצחק רבין — הצטרפות המערך לממשלה רחבה בראשותו של יצחק שמיר ללא רוטציה, אבל עם פריטט בתיקים המרכזיים (ביטחון וחוץ או אוצר) ואפילו שוויון במספר השרים בין הליכוד למערך, תוך שמירת קווי היסוד של הממשלה היוצאת, ואפשרות מעשית לקבינט מדיני ומניעת כפייה של פתרונות מדיניים של מפלגה אחת על רעותה.

האופציה השנייה אותה הוליך מזכ"ל מפלגת העבודה, עוזי ברעם, אמרה: אין לנו מה לחפש בממשלה בראשותו של שמיר, נשרת את התנועה ואת העם כאופוזיציה לוחמת. שתי גישות אלה באו לידי עימות בישיבת לשכת המפלגה ונפלה, באותו מפתיע, הכרעה לטובת עמדתו של ברעם. ההפתעה לא החזיקה זמן רב כיוון שעוד באותו ערב, כאשר היישיר שמעון פרס את מבטו לנוכח פני האומה, עסקו עוזריו בגיבוש הסכם עם אגודת ישראל ליצירת בלוק חוסם של 60 מנדטים, בלוק שלא היה לו כל סיכוי ולו הקל שבקלים. אבל פרס, בניסיון נואש של מניפולטור חסר גבולות, היה מוכן, כדי להשיג את הרוטציה הנכספת, למכור הכל — ממיהו יהודי ועד שינוי שיטת הבחירות.

תרגיל סרק

כדי להשיג זאת תמרנו העוזרים של פרס את הלשכה להחלטה שבעצם לא היה לה רוב. אילולא קיוו פרס ועוזריו להשיג חסימה מאגודת ישראל, הם היו מצביעים בעד המשך המו"מ עם הליכוד, ואז היה רוב ברור בלשכה להליכה לממשלה רחבה, בה היה שמיר ראש ממשלה לארבע שנים, יצחק רבין שר הביטחון ושמעון פרס שר החוץ. אפשר להניח שפרס לא היה מתפתה לקבל את תיק האוצר, הנראה היום — בתנאים הקיימים במשק — מסוכן מבחינה פוליטית ואישית למי שיסכים לקבל אותו.

תרגיל הסרק של פרס שינה כרגע את המצב בצורה כזאת שמהאופציות המכובדות שהיו לפני המערך לפני ימים אחדים נותרה רק האופציה של האופוזיציה, שיש בה הצלת כבוד עצמי. אבל מבחינתו של פרס פירושה התחסלות במוקדם או במאוחר. לחרוץ בלתי נלאה כמוהו זה מצב כמעט בלתי אפשרי. האלטרנטיבה של ממשלה רחבה למעשה מתה במתכונת הקודמת. אם יקים שמיר ממשלה צרה, המערך יוכל להצטרף אליה רק בזחילה, תוך ויתור על תיקים ללא שוויון, בשרים ללא השפעה ממשית על קווי היסוד ותוך השפלה בלתי נסבלת.

תחושת גועל

פרס תמרן את עצמו ואת מפלגתו למצב הרבה יותר קשה ממה שהתנקש מתוצאות הבחירות. אילו הצליח ההימור שלו, והיה כופה רוטציה על הליכוד, היה נסלח לו הכל. אילו הלך עם רבין בלב שלם לממשלה רחבה, היה יכול לפחות להציל את עצמו והיה, בסופו של דבר, משיג רוב גם בלשכה וגם במרכז המפלגה. הצרה עם פרס שאין הוא יודע את גבולות המניפולציה. לכל מנהיג פוליטי, ויהיה הציני והשאפתני ביותר, יש גבול למניפולציות שהוא מוכן להפעיל. שמעון פרס הוכיח חוק חדש במדע המדינה. כמו ששני קווים מקבילים נפגשים רק באינסוף, כך למניפולציות של שמעון פרס אין גבולות ואין סוף.

מה הצליח פרס להשיג?

— אילץ את הליכוד לתת לאגודת ישראל מה שהם לא חלמו להשיג בתנאים של ממשלה רחבה, ואפילו לא ישירות מהליכוד כולל, כנראה, שינוי חוק השבות.
— אילץ את שמיר ללכת לממשלה צרה יחד עם החרדים והקיצונים המטורפים מימין.
— גרם לפילוג בתוך מפלגתו שלו ולחידוש הריב ההיסטורי המר בינו לבין רבין.
— גרם לתחושת גועל מהפוליטיקה בכלל וממפלגתו בפרט.
— ואולי, אם באמת יש אלוהים, יביא את מפלגתו סוף סוף לכך שישלחו אותו הביתה. אם זה יקרה, או לפחות יצא משהו טוב מהתרגיל של הפודל.

על הפרק

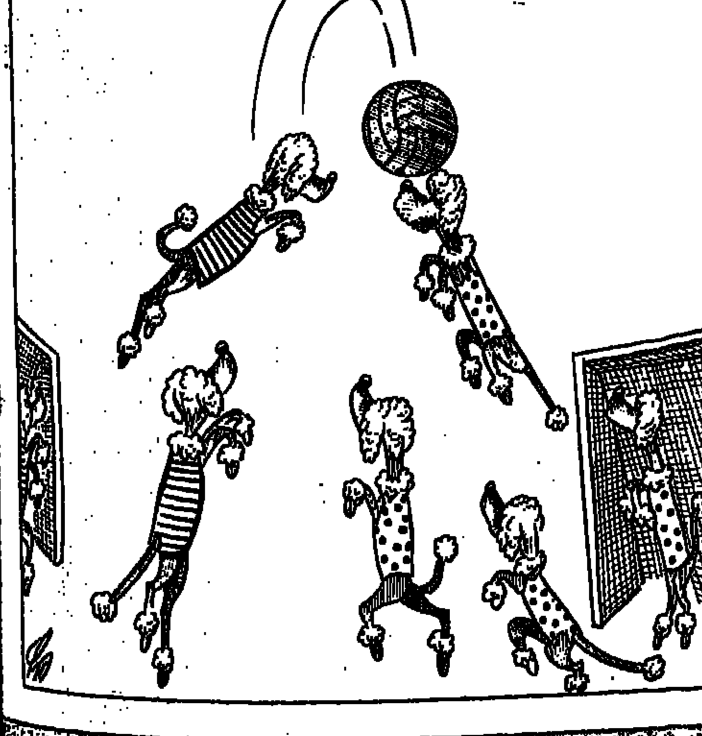

קרע בצמרת

מהר מאוד עשוי להסתבר כי חידוש היריבות רבין-פרס הוא הקצה הפחות משמעותי של הקרחון, וכי מתחתיו גועשים כוחות אחרים, אשר ינסו עתה לכבוש לעצמם את הנהגת המפלגה

דורית גפן

עכשיו כבר לא ניתן יותר לטשטש זאת. הקרע בצמרת המערך, בין רבין לפרס, הוא גלוי לעין כול. ההרמוניה הגדולה בין השניים נראית בימים אלה כחלום ההולך ונגוז. יצחק רבין מאשים את פרס, גם אם הוא עדיין עושה זאת בצורה עקיפה, בהונאה, בפעולה מאחורי גבו, בטרפוד הסיכוי להקמת ממשלה רחבה עם הליכוד בתנאים מכובדים. אלו הן האשמות חמורות ביותר, במיוחד כאשר הן באות מפיו של מי שנחשב במעט לתאום סיאמי של פרס.

מפלגת העבודה נמצאת היום במשבר פנימי. מי שחשב כי ניתן יהיה לדחות את "חשבון הנפש" של המפלגה לגבי תוצאות הבחירות, יצא מתוך הנחה כי על אף התוצאות המאכזבות, ניתן יהיה בכל זאת להוציא מתוק מעז, ולהשאיר את המפלגה בשלטון.

אמנם תיאורטית האופציה לממשלה רחבה עדיין קיימת, ולאו דווקא כזכות יוזמתו של דוד לוי. אך גם אם יצחק שמיר יתרצה, ויהיה מוכן לשקול מחדש מו"מ עם המערך, למרות התרגיל שעשה לו שמעון פרס, אין עדיין כל ערובה שהלשכה ומרכז מפלגת העבודה יהיו מוכנים לתת מנדט לפרס ורבין ללכת לממשלה רחבה.

שמעון פרס ויצחק רבין ינסו בוודאי לשמור על מעמדם בראשות הנהגת המערך, אך אם היה למישהו ספק, כי השניים עומדים בפני סיום פרק במפלגתם, באו מהלכיהם ובעיקר התבטאויותיהם בשבוע האחרון, והחישו את התהליך הבלתי נמנע.

שמעון פרס התגלה כעסקן ממוצע, שמתאים את מוצא פיו לקוניקטורות משתנות, ואשר-מוכן להצדיק כל דבר, גם תרגיל פוליטי חצי טרף, וגם מכירת עיקרון שרק יום קודם לכן שמר עליו כעל בבת-עינו. ראה, מיהו יהודי למשל.

כוחות גועשים

מפלגת העבודה נמצאת עתה בהתהוותו של מאבק פנימי, אשר הדיו הרועמים טרם יצאו החוצה בכל עוצמתם. מהר מאוד עשוי להסתבר, כי חידוש היריבות רבין-פרס הוא הקצה הפחות משמעותי של הקרחון, וכי מתחתיו גועשים כוחות אחרים, אשר ינסו עתה לכבוש לעצמם את הנהגת המפלגה. זה אינו מבצע כיבוש חד-פעמי, אך המסע לכיבוש ההנהגה כבר יצא לדרך.

פרס ורבין, מטבע הדברים, מרכזים עדיין את מלוא תשומת הלב. נגד שניהם יש במפלגת העבודה הרבה אי-נחת ואי-שביעות רצון. בקיצור, תחושה של שובע, של הגדשת הסאה.

ב"עבודה"

אם יש המאשימים את פרס בטיפוח יונים מסוגו של יוסי ביילין, הרי גם כלפי רבין יש ביקורת קשה בתוך המפלגה. זו הובלגה בדרך כלל. אך יש להניח כי עתה, משנפרצו המחסומים, היא תישמע ביתר שאת. כך למשל לגבי היד הקשה שהנהיג בשטחים. ומה שמכנים גורמים שונים במפלגה כאטימות האופיינית שלו. גם ההתלהבות היתרה שלו לרוץ לממשלה רחבה בראשות שמיר, כמו גם הוויתור מראש על רוטציה ועל תיק החוץ, זכו לביקורת קשה במפלגת העבודה. כאמור, זו הודחקה בדרך כלל. אך עכשיו יהיה לה ביטוי קולני. בהקשר זה יזכירו בוודאי לרבין את האמירה הבוטה שלו, לתת צ'אנס לצירינות החוץ של הליכוד, כמו שלא ישכחו לו כל-כך מהר את האמירה, על חברי הלשכה, שהצביעו נגד ניהול מו"מ עם הליכוד: אלה שמוכנים לשבת עם אש"ף, אך לא מוכנים לשבת עם הליכוד.

יצחק רבין אינו תוקף את שמעון פרס ישירות. הוא הרי יודע, כי גורלם כבר קשור זה בזה. הוא נותן לאנשיו להתבטא בחופשיות נגד פרס, בעוד הוא מכוון נגד יוסי ביילין, "הפודל של פרס", בתקווה שיבינו את הרמז. שר הביטחון סומך כנראה על הציבור, שמבין ברווק כי לא הפודל מעניין אותו הפעם, אלא בעליו.

אך רבין ופרס אינם עוד הסיפור הרלוונטי של מפלגת העבודה היום. הם כבר הסיפור של אתמול. גם אם עוד ימשיכו לעמוד בראש המערך, הרי מעמדם בתוך המפלגה, מידת הסמכות שלהם, שוב לא יהיו אותו דבר. אפשר לומר, כי הם עצמם החישו את התהליך של ירידתם-הורדתם מהנהגת המפלגה. רבין, בריצה המבוהלת שלו לממשלה רחבה, ואילו פרס בהתפתות שלו להיכנס למניפולציות, ולתחרות חסרת תוחלת עם הליכוד על הדתיים.

החלטת הלשכה בשבוע שעבר, גם אם מאחוריה עמדו שיקולים ורצונות סותרים, יצרה תנופה לערעור מעמדם של פרס ורבין במפלגה. גם אם בדיעבד אנו כבר יודעים, כי פרס בעצם היה מעוניין ברחיית המו"מ על הליכוד כדי לנהל את המהלך עם אגודת ישראל, הרי האפקט המיידי של ההחלטה מבחינה פנים-מפלגתית וגם כלל ציבורית, היה של כשלון ההנהגה. יותר מזה, הוא התפרש כניתן סטירת לחי מצלצלת לרבין ופרס.

אילו, כמה דברים היו יכולים להיות אחרת, אילו. אבל המציאות אינה עוסקת באילו, אלא בעובדות קשות. אין טעם לעסוק בשאלה איך היו פני הדברים אילו עמדה אגודת ישראל בהתחייבותה. אם כי גם בעניין זה אפשר להעלות הרבה ספקות לגבי מה שהיה קורה בהמשך.

מה שקובע היום הוא, שפרס נכשל בניסיון התמרון שלו, ונותר עם מעשה ההונאה שנזקף לחובתו. הוא קונים עליו חלקים גדולים במפלגה. הוא העמיק את הקרע עם יצחק רבין. והעיקר, כמי שכבר איבד כל בושה, הוא גם מיהר להכריז, כי יהיה מוכן לקבל את התנאים שהציע שמיר, לפני התרגיל עם אגודת ישראל. בלי בושה. גם אם בכך מוריד פרס, ובעניין זה אין הבדל בינו לבין רבין, שבכל הזמן רצה בכך, את מפלגת העבודה לעור דרגה של התבוות. עכשיו, הוא מעמיד את מפלגתו כמעט על הברכיים, ובלבד שיצילו אותה מהעונש הנורא, על-פי השקפתו של רבין, של ישיבה בכלא האופוזיציה.

מרד נגד ההנהגה

במפלגת העבודה פועלים היום כוחות שונים. מבין המחנות ההיסטוריים, מחנה רבין הוא ללא ספק המחנה היחיד שסבר על כוחו. אך גם בתוכו ישנם אנשים אשר הנאמנות האישית לרבין היתה הדבק העיקרי שלהם. יש קבוצות נוספות רבות, אך אפשר להניח, כי מאבק בתוך המפלגה יביא עתה להיערכויות חדשות. אחת הבריתות המשמעותיות מבחינה זאת נרקמת בין המזכ"ל עוזי ברעם והשר משה שחל.

(סוף בעמוד 10)

רבין: "הפודל של פרס"

ביילין: זקנתו מביישת את בחרותו

צרה, נכון לעכשיו

זו הממשלה האפשרית ששמיר עשוי להקים "תוך כמה ימים"

פאר-לי שחר

הודעתו של ראש הממשלה יצחק שמיר כי בכוונתו להרכיב את ממשלתו "בתוך כמה ימים", מעלה את המתח בליכוד לשיאים חדשים. אבל לפני ששמיר מגלה את הקלפים, אותם הוא בודק בכל מחזיק קרוב קרוב לחזה, מבקשים מקורביו להבהיר שתי נקודות מהותיות:

● שמיר לא יתחיל לדבר על חלוקת תיקים בתוך הליכוד לפני שהסכמים עם המפד"ל, אגודת-ישראל ודגל-התורה ייחתמו כדין.

● שמיר ינסה למצות את האפשרות להקים ממשלה רחבה, אף כי בתנאים פחות קורצים למפלגת העבודה מאלו שהיו לפני שבוע. כשיעבור שמיר את שתי המשוכות האלה, ואם לא תוקם ממשלה רחבה, זו הממשלה שעשויה לקום:

ראש הממשלה — יצחק שמיר, שר האוצר — משה נסים, ומאחוריו מודעי נושף ונאבק לקבל לידיו את "הפיקדון" של נסים.

שר הבטחון — משה ארנס. כאן צפוי מאבק מצידו של השר שרון, אך נרמז כי בעקבות התנגדותו של מנחם בגין למינויו של שרון לתפקיד, יקל על שמיר למסור את התיק לארנס.

שר החוץ — אריאל שרון. אמנם, דוד לוי רוצה לקבל את התיק הזה, וטוען כי בעבר היו סיכומים בינו לבין שמיר בנושא, אך הקרע המחודש שנוצר בין השניים בעקבות התבטאויותיו של לוי במהלך המו"מ הקואליציוני והתחזקותו של שמיר בתוך הליכוד, יותירו ללוי את תפקיד ממלא-מקום ראש הממשלה בלבד.

שר הכלכלה והתכנון — יצחק מודעי. מצפים שישלים עם העובדה שאינו יכול לקבל את תיק האוצר ויסתפק בתואר נוסף — סגן ראש ממשלה.

ובליכוד

שר המשפטים — דן מרידור. מן המקורבים ביותר לשמיר. מקובל כאחד מחברי הכנסת הרציניים בליכוד, אדם שהוכיח בכהונתו האחרונה את נאמנותו הבלתי-מסוייגת ליצחק שמיר.

שר הבריאות — אהוד אולמרט. הוא יקבל את התיק כנציגה הבכיר של תנועת "לעם" לשעבר. המשרד היה באחריות "לעם" עוד כשאליעזר שוסטק כיהן בכנסת. גם אולמרט נמנה עם צוות יועציו הקרוב של שמיר.

שר הקליטה והעלייה — הובטח לדגל התורה ולתפקיד יתמנה ח"כ אברהם רביץ.

שר הדתות — זבולון המר או אבנר שאקי או יוסף שפירא. הם יתגוששו על התפקיד במרכז המפד"ל.

שר החינוך — כנ"ל: שאקי המר או שפירא.

שר התיירות — אברהם שריר או גדעון פת.

שר העבודה והרווחה — המשרד ינוהל על-ידי אנשי אגודת-ישראל והתיק יופקד בידי שמיר.

שר האנרגיה — רוני מילוא, דוד מגן או גדעון פת.

שר החקלאות — אם לא יופקד בידי שמיר לניהולה של אגודת-ישראל, יקבל את התיק דוד מגן.

שר המשטרה — רפאל איתן.

שר השיכון והבינוי — אריה דרעי מש"ס.

שר המדע והפיתוח — יובל נאמן.

שר התקשורת — רוני מילוא או גדעון פת.

שר המסחר והתעשיה — משה קצב.

תחבורה — לחיים קורפו והכסת כי התיק יישאר בידיו.

יגאל הורביץ — שר בלי תיק.

שר הפנים — יצחק פרץ מש"ס, המועמד גם לתפקיד סגן ראש הממשלה.

נודע, כי תנועת מולדת בראשותו של רחבעם זאבי (גאנדי), לא תקבל תיק בממשלתו של שמיר. יתכן שגנדי יתמנה לסגן שר.

יו"ר ועדת השרים לענייני התיישבות — אם שמיר לא יקים משרד להתיישבות בראשות שר, צפוי מאבק על תפקיד יו"ר ועדת השרים לענייני התיישבות, ובממשלה שייעודה חידוש תנופת ההתנחלויות ניתן כבר עכשיו לצפות למאבקים בין אריאל שרון, יובל נאמן, רפאל איתן, ודוד לוי — על התפקיד.

יצחק שמיר לא גילה עד כה לאיש את כוונותיו. כל הנכתב כאן, נסמך על הערכות פוליטיות של מקורביו. אם תתכונה התחזית הזו, יוכל שמיר לאמר — כפי שאמר הפילוסוף הנודע הגל: מכל תלמידי הבין רק אחד את תורתי, וגם זה הבין אותה בצורה כוזבת...

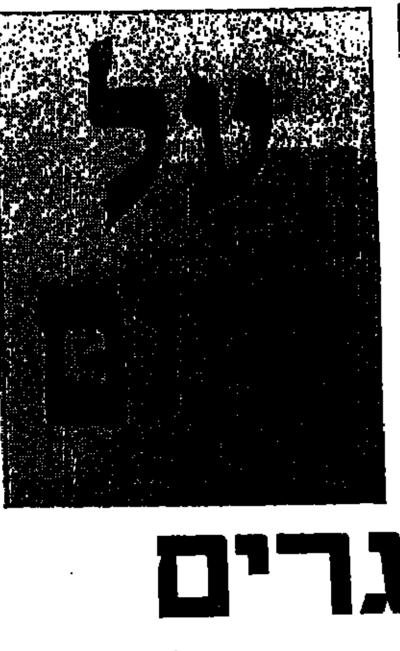

ראשו העירייה: אם המגעים למניעת פיטורי עובדים לא יועילו, נשתק את העיר ■ אלף אנשים עזבו את עכו לפני שנה והמצב מחמיר

עכו. סוגרים בלבד

יהודה צור

ממדי האבטלה בעכו הגיעו למספרים המדליקים אור אדום במשרדי מזכירות מועצת הפועלים ובעירייה. מ־760 דורשי עבודה בינואר, הגיע מספרם לאלף, ואין זה סוף פסוק: עוד שני מפעלים של כור ליד עכו, קריית הפלדה ונעמן, מציגים תוכניות הבראה, שמשמעותן בטווח הקרוב — פיטורי כ־200 עובדים בשני המפעלים.

בעכו ישנם, בדרך כלל, 11 אלף מועסקים. אבטלה של למעלה מאלף היא סימן למשבר קרב, שלמניעתו נערכות עתה ההסתדרות והעירייה למאבק ממושך, שלטענת פרנסי העיר, עוד לא היה כדוגמתו.

לדברי יהושע כץ, מזכיר מועצת הפועלים, בחודשים האחרונים הלך המשבר והחריף לנוכח העובדה, שמזה שנים רבות לא נפתח אף מפעל חדש בעיר: "רק נסגרים, והשנה נסגרו כמה מפעלים, ביניהם מפעל תגל, השייך גם הוא למפעלי כור."

אולם, כל המבוקים והפניות למשרדי הממשלה לא הועילו לשנות במאומה את מצב התעסוקה החמור בעיר. לכן, ביום שלישי האחרון החליטה מזכירות מועצת הפועלים, בתאום מלא עם העירייה, להקים מטה משותף למאבק. מי שציפה לראות, כמה שעות לאחר ההחלטה על מאבק צפוי בין מועצת הפועלים לבין משרדי הממשלה וחברת העובדים, עיר תוססת ומוכנה לקרב, התאכזב אולי. אמר על כך מזכיר מועצת הפועלים: "אנו נערכים למאבק. החלטנו על כינוס כללי של ועדי עובדים בעיר, אך לא קבענו מועד ועיתוי לצעדים חריפים. יותר. אני לא מאלה שמעריצים להכריז הכרזות חריפות. אני מצדד בשיקול נבון וקרעני של העובדות ולא ממהר להכריז הצהרות. יש להבין שהתאריך לפתיחת מאבק ממשי, צריך להיות מותאם להתפתחויות בממשלה. בינינו, לאיש שם לא מזיז שום דבר ממה שקורה, לא בעכו ולא במקומות אחרים. כל עוד לא הוקמה ממשלה, שתוכל לתפקד ולתת תשובות, אין טעם להגביר למאבק. ההסתדרות מתנגדת לתוכנית ההבראה של מפעלי הפלדה. אי אפשר להחליט על פיטורים של 140 מתוך 370 עובדים, לקצץ כ־40 אחוז של המשכורות ולהוריד הטבות. אנחנו מוכנים לדבר, אך באופן כללי אנו נגד התוכנית כפי שהוצגה ומכינים תכנית נגדית, אשר לדעתנו תביא להבראה בלי זעזועים."

אלי דהן־קסטרו, ראש עיריית עכו, נשמע מעודד דווקא מפגישה שקיים, יום קודם לתחילת המאבק, במשרד האוצר והסיבה לדבריו "הערב אני הולך להצביע בלשכת מפלגת העבודה בעד הקמת ממשלה רחבה בין הליכוד למערך. אני סבור, שרק הליכוד והמערך יחד יכולים להציל את המצב הכלכלי. בעקבות מבוקים ששיגרתי, הטיל שמיר על עוזריו להכין פגישה ביני לבין פקידים בכירים באוצר, ויש לנו כבר סימנים ראשונים לטיפול בכמה נושאים. נכון שאלה דברים שוליים, לאור האבטלה הגוברת. אולם, אם הצעדים האלה לא יועילו, בוודאי שאנו נשתק את העיר כולה, כמו שעשו ערים אחרות בארץ. אלף אנשים עזבו את העיר לפני שנה והמצב לא משתפר. לדעתי, יש לנקוט בצעדים משמעותיים, להכריז על עכו כעיר סוג א', להעניק 10 אחוז הנחות מס הכנסה, כדי לעודד מפעלים לבוא להנגב. אני משוכנע שנוכל לשכנע את חברת העובדים לא לפטר קרוב ל־200 עובדים ממפעליה ליד עכו, כי אז באמת המצב יחמיר ולא נוכל להשתלט עליו."

מאבק על שתי תוכניות

לפני שבוע הציגה הנהלת מפעלי הפלדה בעכו תוכנית הבראה שנועדה, לטענתה, לבצע טיפול שורש הכרחי במצבו הכלכלי הקשה של המפעל, אשר הפסדיו המצטברים עד לחודש האחרון הגיעו ל־11 מיליון דולר בנוסף לחובות המעיקים עליה. משמעותה של התכנית, פיטורים של למעלה מ־140 עובדים, קיצוץ כ־40 אחוז משכרים של הנותרים, ביטול פרמיות והטבות, ועלייה בפריון. התוכנית, שהוצגה כבר לפני למעלה מחודש, הוצגה רק עתה, עם בחירתם של ועדי עובדים חדשים במפעל. מזכיר ועד העובדים במפעל, אברהם אבודרעא, טען כי למעשה, התוכנית שהוצגה בפניהם היתה כללית מאוד ולא עסקה בפרטים: "זאת תוכנית כללית מאוד. אנחנו לא מסוגלים להתייחס אליה. אנו מכינים עתה תוכנית נגדית בשיתוף עם מועצת הפועלים. אנו טוענים שאפשר להתייעל בלי פיטורים. יש כאן, במפעל, בעיה חמורה מאוד של ניהול. בחודש אפריל עבר המפעל ניתוח מכאיב מאוד, כאשר 90 עובדים פוטרו או שולחו לפנסיה מוקדמת. אז אמרו לנו, שמעתה נגמרו הפיטורים ותכנית ההבראה החלה. חצי שנה לאחר מכן, אומרים לנו, שיש לפטר עוד 140 עובדים. אני לא מאמין שעם קצת למעלה מ־200 עובדים אפשר להפעיל את המפעל, אנו מתנגדים לפיטורים. בכל אופן, אנחנו לא מסכימים עם השיטה החדשה, שהנהלת המפעל משדרת באמצעי התקשורת את הצעותיה. אני חושב שזאת שיטה של לחץ עלינו, וממילא זה לא יצליח."

אלי דהן־קסטרו: עיר סוג א'

אולם במפעל ישנם פועלים הסבורים, שלא היה איכפת להם לקבל את הפיצויים, "בדיוק באותם התנאים של אותם ה־90 שעזבו את המפעל באפריל. אם יתנו לי פיצויים מוגדלים של 200־250 אחוז, גם אנחנו נלך" — אומרים עובדים אלה.

אנדרי וידה, מנכ"ל קריית הפלדה בעכו ושל ערגול בקריית גת, אומר לנו: "מעניין מאוד, אם לוועד העובדים יש תוכנית נגדית, שתוכל להבריא את המפעל בלי פיטורים, בוודאי שנקבל אותה. אנחנו לא קיבלנו, אך אני לא מאמין שהיא קיימת. אחרת היינו מאמצים אותה מזמן. אנחנו כן הצגנו תכנית מפורטת לנציגי העובדים. נכון שהיא לא כללה רשימת המיועדים לפיטורין, כי זה לא בהתאם לסדר הנכון. כאשר יאמצו את התוכנית, נגיש את רשימת המפוטרים. תראה, אני לא טוען שבמפעל לא עובדים, אך עובדים בצורה אחרת. במפעל ערגול שלנו, בקריית גת, מגיעים לאותו פריון עם 20 אחוז פחות מהעובדים. גם במפעלים פרטיים באותו ענף, המתחרים אתנו, עובדים עם מספר פועלים הנמוך ב־15 עד 20 אחוז מהמספר שנגיע אליו, אם נבצע את תכנית ההבראה שלנו. זה אומר, שיש צורך בהפחתת מספר העובדים, כדי שהמפעל יהיה רווחי. יש לנו הרבה הפסדים ואיש לא יכסה אותם אלא רק ממקורות המפעל."

אנדרי וידה סבור, שאכן, לאותם פועלים שירצו לעזוב מרצון את המפעל ואשר עובדים למעלה מ־25 שנה, יהיה אפשר לשלם פיצויים המגיעים עד ל־220 אחוז, "ויותר, בדירוג של 150 ל־100 אחוז".

לטענת העובדים בקריית הפלדה, אפשר להבריא את המפעל בלי פיטורים כואבים, "בדיוק כמו שעשו במפעל "צינורות", שאפשר לראות מכאן בבהירות. שם הגיעו להבראה בלי כל פיטורים ותכניות חדשות כל כמה חודשים. בכל אופן, אנחנו עכשיו משלב של מו"מ, למעשה, עד לא התחלנו אותו. כשנהיה מוכנים, נתחיל אותו, אך בוודאי שכאן לא יהיו פיטורים המתוכננים".

קלט בלט

דן בר

עיוורים קוראים? — לא אצלנו

פותח מכשיר קריאה חדשני לעיוורים, המאפשר להם לקרוא ולהאזין לטקסטים כתובים, אך דוברי עברית לא יהנו מהחידוש - המכשיר אינו מסוגל לקרוא טקסטים בעברית

בתערוכת פיס, התערוכה השנתית למיכון משרדי, היו רק מעט חידושים, בכל זאת — היו כמה שצדו את העין, בהם מכשיר מיוחד לעיוורים. המכשיר מאפשר למוגבלי ראייה לקרוא טקסטים הכתובים בכל שפה, ואינו מגביל אותם לקריאה בכתב ברייל בלבד.

הדגמה פרטית העלתה לפנינו את יתרונות המכשיר. מדובר במכשיר המופעל על־ידי שני מכשירים. אחד מהם הוא קורא אופטי והשני הוא מכשיר המתרגם את הסימנים הכתובים לאותות אלקטרוניים. אלה מתורגמים לקולות, ובלחיצת כפתור מסוגל המאזין לבחור לו את הקול הרצוי לו ולשמוע את הטקסט הנקרא.

המכשיר, פרי חברת "קורצווייל" האמריקנית, מספק שני סוגים של קוראים אופטיים. אחד נייד, בגודל של קופסת סיגריות; קורא זה מוזז ביד על פני החומר הנקרא לאורך הטקסט. הקורא השני הוא דמוי מכשיר צילום משוכלל; כאן מניחים את החומר הכתוב על פני המכשיר וזה קורא כרצף את החומר ומעביר אותו למתרגם. ייחודו של קורא אופטי זה, שהוא מאפשר קריאה של ספרים המונחים על מגרעת מיוחדת ואינם מחייבים לקרוע את הדפים בעת קריאתם.

מכשיר הקריאה לעיוורים מאפשר לכל מוגבל לרוכשו, בגלל מחיר סביר ביותר. מדובר בכעשרת אלפים דולר, לעומת כמה עשרות אלפי דולרים לפני כחמש שנים.

מערכת זו היא תוצאת פיתוח, שהחל בו ריי קורצווייל, ממציא יהודי אוסטרי, שפיתח לפני כעשר שנים מערכת ממוחשבת יקרה מאוד, שביצעה את המהפך. היא איפשרה לעיוור להניח את החומר הכתוב מתחת למכשיר קריאה אופטי, המכשיר סרק את הטקסט והפך את האותיות לאותות מחשב. אותות מחשב אלה הוסבו בטכנולוגיה מסובכת לאותות קוליים. תמורת כחצי מיליון דולר יכול היה העיוור לשמוע את הטקסט הכתוב. כיום, כאמור, עולה לו התענוג בכעשרת אלפים דולר בלבד.

את המכשיר משווקת בישראל חברת "לרגו מידן". מן החברה נמסר, כי מוגבלי ראייה רבים כבר התעניינו במכשיר החדש, שהוצג לציבור הרחב בתערוכת "פיס".

עד כאן רק שבחים. הציבור דובר האנגלית יכול בהחלט לחגוג, לא כך דוברי העברית. המכשיר המופלא אינו מסוגל לקרוא טקסטים בעברית, ומחברת לרגו מידן נמסר לי, שגם בעתיד הקרוב לא יתרחש פלא זה.

חברת לרגו מידן מארגנת בימים אלה הדגמות אינטנסיביות של הקורא האישי, לאנשי הביטוח הלאומי, ראשי ארגוני העיוורים, ארגון נכי צה"ל ואחרים. בלדט אומרים, כי אין צל של ספק שהמכשיר החדש יפתור בעיות רבות בתחום העיוורים גם בישראל.

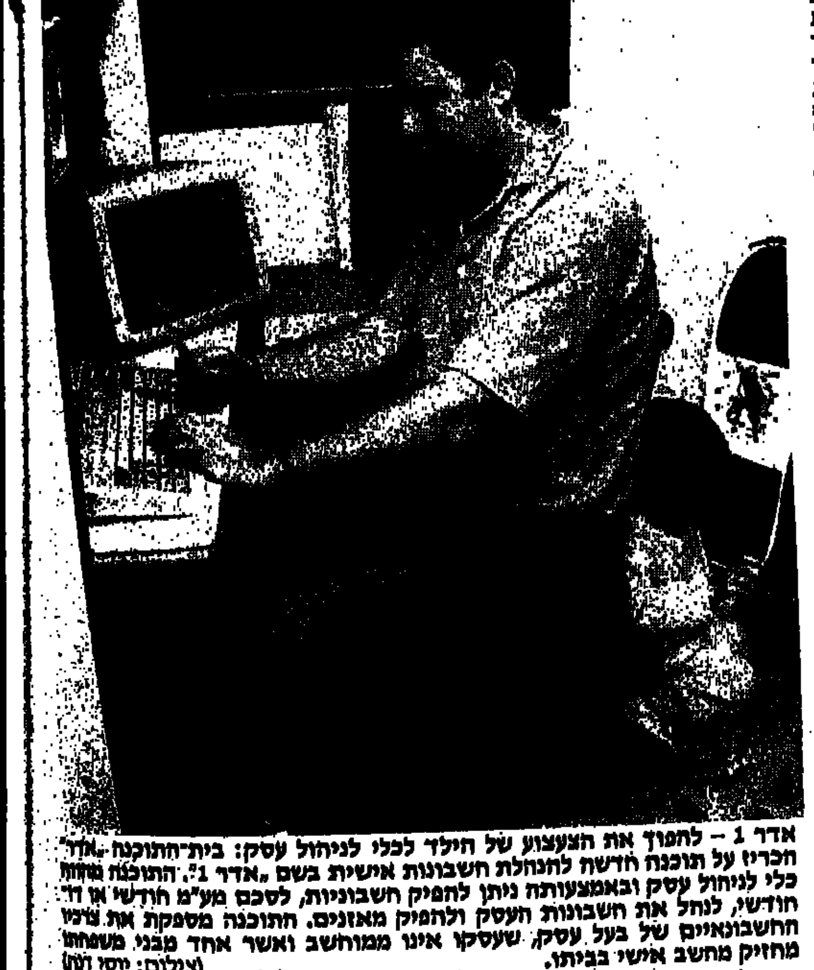

אדיר 1 – להפוך את הצעצוע של הילד לכלי לניהול עסק: בית־התוכנה "אדיר" הכריז על תוכנה חדשה להנהלת חשבונות אישית בשם „אדיר 1". התוכנה מהווה כלי לניהול עסק ובאמצעותה ניתן להפיק חשבוניות, לסכם מע"מ חודשי או דו־חודשי, לנהל את חשבונות העסק ולהפיק מאזנים. התוכנה מספקת את צרכיו החשבונאיים של בעל עסק, שעסקו אינו ממוחשב ואשר אחד מבני משפחתו מחזיק מחשב אישי בביתו. (צילום: יוסי [illegible])

פיטורי עובדים בלרגו

המיתון הכלכלי חוצה, כידוע, קווים ומגיע גם לחברות המחשבים. חברת לרגו, שרכשה לאחרונה את חברת מידן, מנסה להתמודד עם המצב הקשה מבעוד מועד. ניסים ברגנון, מנכ"ל לרגו אחזקות, שהיא חברת האם של לרגו מידן, הצופה תקופה קשה לענף המחשבים, החליט לפטר עובדים ומנהלים בכירים כדי לצמצם את עלויות התפעול והשיווק. בין היתר, סיים את תפקידו רוני פנאי, שהיה מנכ"ל חברת לרגו מידן, גורמים בענף גורסים, כי צמצומים הם לא הסיבה היחידה לעזיבתו של פנאי את החברה, וכי "חתול שחור עבר בינו לבין ברגנון".

"ענף המחשבים עומד לעבור זעזוע קשה," טוען ברגנון. במשך תקופה ארוכה הובילה חברתו כמשווקת הבכירה של מחשבים אישיים של יבמ. כשהתריע כי שוק זה מיצה עצמו, החליט לעבור לתחומים נוספים כמו תיבם ומעגלים מודפסים. לפני שנתיים החליט לרכוש את חברת מידן, שנקלעה לקשיים כספיים, מחברת לאומי השקעות, והפך את לרגו לחברה בעלת משקל בעולם המחשבים בישראל. לאחרונה ויתרה לרגו על תואר המשווק המורשה של יבמ של מחשבים אישיים.

בחודש האחרון פוטרו בלרגו יותר מ־20 אחוז מכלל העובדים ונעקטים צעדי ייעול נוספים. ברגנון החליט ליטול על עצמו את תפקידי הניהול בפועל ואת ענייני השיווק. "אין כל אפשרות לנהל חברה רווחית בתחום שלנו בלי צעדי צמצום והתייעלות מתמידים", אומר ברגנון. "הצעדים שנקטנו באו לקדם את הרעה בחברתנו, ואני תקווה שלא איחרנו."

מחזור המכירות השנתי של לרגו מסתכם ב־16 מיליון דולר.

העולם של מקינטוש

חברת ידע, המייצגת בישראל את חברת אפל, התקנאה מאוד בחברתה הגדולה דיגיטל ישראל והחליטה לערוך בחודש הבא תערוכה וכינוס ייחודיים למחשבי מקינטוש. התערוכה תקרא "העולם של מקינטוש", תציג את כל היישומים החדשים של מחשבי מקינטוש השונים, החל במק פלוס ועד למקינטוש 2. לקוחות החברה יספרו על היישומים שלהם ואיך התגברו על חבלי לידה. התערוכה תציג גם היא יישומים שונים, שנבנו בארץ בשפה עברית, ובעיקר יישומי דפוס, הוצאה לאור וגראפיקה, תחומים בהם יתרונות מחשב המקינטוש בולטים. בתערוכה ישתתפו למעלה מ־20 חברות מהארץ ומחו"ל.

האירוע מאורגן על־ידי חברת ידע ועיתון הכלכלה "גלובס".

ישראל אינה מאמינה במידע

בניגוד למדינות אירופה וארה"ב, בישראל אין תכנון לאומי בתחומי תעשיית המידע

פרופסור ישראל בורוביץ', ראש המכון למערכות מידע ניהוליות ע"ש ארמס, טוען כי כל המדינות המתפתחות, גם אלה בסדר גודל של ישראל, מודעות לכך שהעולם עובר מחברה תעשייתית לחברת מידע. יש מדינות בדרום־אמריקה — ועד כמה שידוע, גם מדינות קומוניסטיות — שאינן מגלות הכרה בחשיבות העצומה של ענפי המיחשוב. מדיניותה של ממשלת ישראל מוכיחה מדינות אלה.

מנתונים שאסף פרופ' בורוביץ' עולה, כי ההכנסות הכלל־עולמיות מענף תעשיית המידע ב־1987 הסתכמו ב־281 מיליארד דולר. המומחים מעריכים, כי ב־1992 הם יגיעו ל־450 מיליארד דולר וב־1997 ל־825 מיליארד דולר. מדובר אם כן, בתעשיה שמכפילה עצמה מדי חמש שנים.

בורוביץ' טוען, כי בניגוד למדינות כמערב־אירופה וארה"ב, בישראל אין תכנון לאומי בתחומי תעשיית המידע, המיחשוב והתקשורת. במדינות מתפתחות אמיתיות יש עידוד ניכר למחקר ופיתוח בתחומים אלה והקלות מיוחדות במיסוי. בישראל אין אפילו הכרה בחברות לעיבוד נתונים כחברות תעשייתיות, דבר שהיה מביא להקלות ניכרות במיסים.

עוד טוען בורוביץ', כי לבוגרי מוסדות להשכלה גבוהה בישראל יש לאחרונה בעיה אמיתית למצוא מקור תעסוקה, ומכאן שרבים מהם מוצאים את עתידם הרחק מגבולות המדינה ופוגעים בתשתית הטכנולוגית של ישראל. תואמי לימוד אלה באוניברסיטאות כבר אינם מבוקשים כבעבר, בגלל הבעיה למצוא מקום עבודה.

"עידוד יזמים ומדיניות נכונה של עידוד נושא המידע היו מביאים להקמתם של מפעלים רבים יותר בישראל ובמקביל גם ליותר מקומות עבודה. בצורה זו היתה נמנעת תופעת בריחת המוחות, שאנו עדים לה בשנים האחרונות", אומר בורוביץ' ומוסיף, כי טכנולוגיית המידע פורצת גבולות גיאוגרפיים, דבר המאפשר לישראל להיכנס לשווקים שעד היום לא היה לה סיכוי להיכנס.

מטען חבול

אבי בניהו

טרור בינלאומי:

ירידה יחסית בפעילות

בשנת 1987 נרשמו 377 פיגועי טרור בינלאומי, בהשוואה ל־437 שנרשמו ב־1986 ו־408 פיגועים ב־1985.

הטקטיקה השכיחה ביותר זה שנים היא פיצוצים וב־1987 זו הוותה 45 אחוז מכלל הפיגועים. תקיפות מזויינות, ובכלל זה ניסיונות רצח היוו 29 אחוז מכלל הפיגועים ולאחריהם, מבחינת תדירות התופעה, באו ארועי חטיפה — 14 וחצי אחוז מסך כל הפיגועים. נתונים אלה נכללים ב"אינטר" — סיכום שנתי של נתונים מתחום הטרור הבינלאומי, המתפרסם זו השנה הרביעית על־ידי צוות חוקרים של המרכז למחקרים אסטרטגיים באוניברסיטת תל־אביב. נתוני הדו"ח מבוססים על מקורות מקומיים וזרים הנאספים ומנותחים באורח שוטף בפרוייקט לחקר הלוחמה הבלתי סדירה של המרכז. בראש הפרוייקט עומד ד"ר אריאל מררי.

השנתון מגלה עוד כי לראשונה זה שנים איבדה מערב־אירופה את הבכורה בזירת הפעולה המועדפת לטרור בינלאומי. ב־1987 התרחשו בה 23 וחצי אחוז מכלל הפיגועים לעומת יותר מ־30 אחוז מכלל הפיגועים ב־1986. בשנה הנסקרת התרחשו 24 אחוז מהאירועים בדרום־אמריקה ו־2 וחצי אחוז במרכז אמריקה. במזרח־התיכון בוצעו 18 אחוז מסך כל הפיגועים הבינלאומיים שנרשמו.

בשנה זו נמצאו גם 12 מדינות בעולם שהיו מעורבות בשני שלישים מכלל הפיגועים.

בלבנון התרחשה פעילות טרור בינלאומי יותר מאשר בכל מדינה אחרת והיא הוותה זירה ל־10 אחוז מכלל הפיגועים, אחריה באו ספרד (8 אחוז) פרו (7.5 אחוז) קולומביה, פקיסטאן והפיליפינים.

חוקרי המרכז מצאו 56 אירגונים שהיו פעילים בזירת הטרור הבינלאומי ב־1987 ואילו ב־61 מקרים נמצאו עדויות למעורבות מדינית ישירה.

במציאות בה אנו חיים כדאי גם לדעת ממה סובל העולם כולו.

הרמטכ"ל רא"ל דן שומרון ואלוף עמרם מצנע ליד המטוס החטוף. הרוויחו תרגיל (צילום: פרטוש)

תאונות אמונים:

אשה אחת כנגד צה"ל

בקיץ 1984 איבדו נעמי וצבי אונגר, חברי קיבוץ מלכיה שבגבול הצפון, את בנם ניצן, איש גדוד הנח"ל, בתאונת אימונים. קצינים בכירים בצה"ל, איתם היתה נעמי בקשר לאחר האסון, סיפרו על אישה אמיצה וחזקה שיצאה למאבק כנגד צה"ל הענק והביורוקרטי. בימים אלה יוצא לאור סיפרה.

נעמי ובעלה לא ויתרו. הם דרשו חקירה, ניכוח ציבורי ומעורבות של הדרג הפרלמנטרי, ועמדו על כך שצה"ל ידווח להם וישתף איתם פעולה במאבקם.

בסיפרה היא מספרת על הפגישות שלה עם צה"ל ומפקדיו הבכירים לאחר האסון, ועל הדמויות והאנשים שמאחורי המדים ודרגות הקצונה. היא מדווחת על פגישות בוטות ופוגעות לעיתים מזלזלות, ועל קצינים בכירים רגישים, בעלי אוזן קשבת שנירתמו למלחמה בתאונות האימונים.

הספר מתאר מיפגש עם שר הביטחון, עם הרמטכ"ל הקודם משה לוי, וכן עם האלופים אמנון שחק, מתן וילנאי, יוסי פלד, בן ציון פרחי, והרמטכ"ל הנוכחי דן שומרון וסגנו האלוף ברק וכן עם מפקדים בנח"ל. היא ובעלה נפגשו גם עם נשיא המדינה ועם ח"כ יאיר צבן שסייע במאבק.

כך, בלשון מיוחדת, רגישה ותקיפה, מספרת נעמי על פגישות ועל אנשים, כדי לקדם את מלחמתה (ואת מלחמתו של צה"ל) בתאונות האמונים.

מספר קצינים בכירים בצבא מצפים בקוצר רוח לספר החדש. חלקם יצאו ממנו "נפגעים", וחלקם לא.

יש לקוות כי, סיפרה של נעמי יגרום לזעזוע הדרוש שיביא לשינוי, נוכח המספרים שנחשפו באחרונה על תאונות האמונים והירי, ועל הקורבנות שהן גובות.

תרגיל חטוף

לאחר ההצלחה הישראלית בטיפול במטוס הרוסי החטוף אפשר לשער כי היחסים בין הקרמלין לירושלים יתחממו. כך או כך, הצבא הרוויח מכל הפרשה תרגיל בלת"מ (בלתי מתוכנן) שבדק את כשירותו ומצב כוננותו בכל הקשור להיערכות וטיפול בחטיפות מטוסים. תורגל גם שיתוף פעולה ותהליך קבלת החלטות במצבי לחץ מול הדרג המדיני והמערכת, שכולנו מקווים שלא תידרש לפעולה ממשית, שומנת שוב.

ביום שישי האחרון, בסביבות השעה חמש אחר הצהריים, כשעדת עיתונאים גדולה ציפתה לנחיתת המטוס, הגיחה לפתע מכונית השרד של הרמטכ"ל ונעצרה ליד קבוצת כתבים צבאיים. רא"ל דן שומרון יצא מחוייך מהמכונית, סירב לענות על שאלות והתפקד ב"יהיה בסדר". בשלב הזה היה ברור כי מדובר בגנגריסטים זוטרים וכי פעולה צבאית ממשית כבר לא תתרחש הערב וגם לא ראיונות עם מה שמכונים "מפקד הכוח".

שעות ספורות קודם לכן, על פי "תוכנית המגירה" לשעת חירום, תפס צה"ל את הפיקוד על נמל התעופה בן־גוריון. "חדר פיקוד קידמי" ניפרש במיגדל הפיקוח וקצין בכיר מחיל האוויר הופקד על הקשר האווירי והפעלת חיל האוויר. יחידת דובר צה"ל התפרשה במקום כדי לטפל במאות עיתונאים וצוותי סיקור מהארץ והעולם והמשטרה הצבאית היתה אמורה לשמור על הסדר.

בצה"ל יתקיימו בימים הקרובים תחקירים שיסכמו את הפעלת המערכת המשולבת של צה"ל, משטרת ישראל, רשות שדות התעופה, שירותי ההצלה והדרג המדיני שקיבל את ההחלטות.

מהדרמה שהפכה לקומדיה יצא מתוק וצה"ל יפיק ממנו לקחים לעתיד. על "כמה זה עלה לנו", אין מדברים כל כך ואת החשבון כדאי אולי לשלוח למחלקת ברית־המועצות של משרד החוץ, שם ישלמו אותו בהנאה.

סופגניות ואבנים

אנשי הרבנות האזורית והמועצה הדתית של חוף עזה מקדמים את פני החיילים המגיעים לשירות ברצועת עזה (אולי בפעם השלישית השנה) בשי קטן.

השי הוא כרטיס קרטון שמצידו האחד "תפילת הדרך" ומצידו האחר ברכות ואיחולים "לשירות קל ונעים". מיותר לציין, כי בין זמן חלוקת השי לאבן הראשונה מבדילות דקות ספורות..

ועם זאת וזהי יוזמה נחמדה ונסבלת לעומת יוזמתם של אנשי "גוש אמונים" בשומרון. השבוע אמר אחד ממפקדי צה"ל באזור שכם, כי אנשי "אלון מורה" הודיעו לו כי יבואו עם ילדיהם להדליק נר ולאכול סופגניות במאחז הצבאי ליד הקסבה. הוא אמנם טרם נתן תשובתו הסופית לכך, אולם כבר ידע כי זהו עניין שולי: "בכל הפעמים הקודמות הם התייצבו בלי לשאול".

מי שזוכר את "הפורים שפיל" ואת התהלוכות עם דגלי ישראל בשכם לפני מספר חודשים ואת המחיר שהדברים גבו, צריך להתפלל שהחנוכה הזה יחלוף ללא אירועים חריגים.

ב"ה

חייל יקר,
ברוך בואך לחבל־עזה!

עם שהותך באזורנו,
שא את
מיטב האחולים
לשירות קל ונעים.
וה' ישמור צאתך ובואך
מעתה ועד עולם.

בברכה:
הרבנות האזורית המועצה הדתית
חוף־עזה

הנצחה על־ידי כדורגל

דרך יפה מצאו ילדי הוד השרון להנציח את זיכרו של סא"ל שמוליק אדיב, מפקד גדוד בגבעתי, שנפל בקרב מול מחבלים בגבול הלבנון לפני כשנה.

קבוצת הכדורגל לגילאי 12־14 של הוד השרון משחקת בליגה ונקראת "הפועל שמוליק אדיב". בכך הונצח קצין בכיר, איש הישוב, שחייו ופועלו יכולים לשמש סמל ומופת לדור הצעיר שבינתיים [illegible] על כרי הדשא.

קיבוצים מאמצים

התנועה הקיבוצית מסכמת היום 90 אחוז מהמטרות למיבצע של צה"ל לאימוץ חיילים בודדים.

אנשי קשר בברית התנועה הקיבוצית ובאגף כוח אדם בצה"ל "מורשים" את הקיבוצים ומנסים לגייס עוד (עוד משפחות שיאמצו בביתם ובקיבוצם חייל בודד).

בכנס של ועדת הביטחון בקיבוצים, שנערך בשבוע שעבר, נמסר כי המיבצע ברובו מתנהל בקיבוצים, (מדובר בחיילים שהם בנים למשפחות הרוסות, עולים חדשים וחיילים חסרי בית). למרות הטענות היתה אין בפתרונות המוצעים כדי לענות על מלוא היקפה של הבעיה. אולם כדאי לדעת, כי בימים אלו בהם נאבקת התנועה הקיבוצית על מקומה בחברה הישראלית היא השיגה לעצמה נקודת זכות נוספת, הראויה להבלטה.

הווי צנחנים:

אחרי ל"זובור" או צעיר הוא עבד

להיט בעצרת סיום תרגול חטיבת הצנחנים בשבוע שעבר בעין־גב — גליון מיוחד שהפיקה מערכת "במחנה" עבור חובשי הכומתה האדומה המיוזעים לאחר תרגיל קשה וממושך בכל רחבי הארץ.

הגליון המיוחד הוקדש כולו לצנחנים ולתרגיל ומביא מהווי החטיבה, סיפורים קטנים ודין וחשבון על רגעים גדולים. מי שאינו צנחן במקור — לא יבין, אולם ננסה בכל זאת.

מתוך הגליון הנה קטע העוסק "בטקס הזובור". "הזובור — טקס הקבלה לפלוגת הרב"טים, מהלך אימים בקרב צעירים המגיעים לגדוד. מוצאו של הזובור לא ברור. יש הטוענים כי הגיע הישר משבטי האינדיאנים ביבשת אמריקה, אחרים פוסקים בלהט כי שורשי הזובור דווקא בגדוד "הבוקעים הראשון" של גולני. תחילת הזובור במסע אלונקות. אחריו עוברים הצעירים תרגולי כושר כדי לקבוע לאיזו מחלקה הם מתאימים (סיור נחותים — מרגמות — זונות — דרגונים — חיות). בסיום ההליך הפיזי מגיע זקן הפלוגה המסייעת, הנראה כמו איזה משה רבנו של המאה העשרים ומקריא לצעירים את עשרת הדיברות שחילק קודם פו"מניק (בעל וותק) לצעיר בפינת הזובור, ואלה הם:

1. צעיר הוא עבד
2. אם יורד גשם ופו"מניק אומר "איזה יום יפה היום" יאמר הצעיר "אכן, חמה השמש".
3. אם באפטר יראה הצעיר בחורה יפה, עליו לדווח לפו"מניק הקרוב לפני שיתחיל איתה.
4. צעיר יצא הביתה רק כדי להביא חלב, נס קפה וצ'ופרים לפו"מניק.
5. אם הנגמ"ש עולה על מוקש, על הצעיר לקפוץ על הפו"מניק ולסוכך עליו בגופו.
6. צעיר לא יגע בטיל דרגון אלא עם הפיכתו לפו"מניק.
7. בכניסה לאוכל יצעק הצעיר "רב"טים, זונות, אוכל", עגבניה מילימטר, מלפפון מילימטר ובצל בלתי נראה.
8. צעיר לא יעיר בן מחזור אחרון אלא ביציאה הביתה או בפרוץ מלחמה.
9. בחזרה משמירה יוודא הצעיר שהפו"מניק מכוסה היטב ולא קר לו.
10. שמעון אלתרד (הרב־סמל הפלוגתי) קובע: בשביל הצעיר אני אלוהים והפקידה הפלוגתית היא קודש קודשים".

אז קורא הזקן בשמו של כל צעיר ודוקר את אצבעו בשבועת דם.

בשנים האחרונות החליפו גירסאות חדשות את הזובור המקורי. יש המסתפקים בהשלכת ביצים ועגבניות על הצעיר, מריחתו בגריז ובקשירתו לעץ או לנגמ"ש. "במחנה הצעירים" ממליץ לעבור את הזובור בבסיס האם, במרכז הארץ, שם לפחות יש מקלחות."

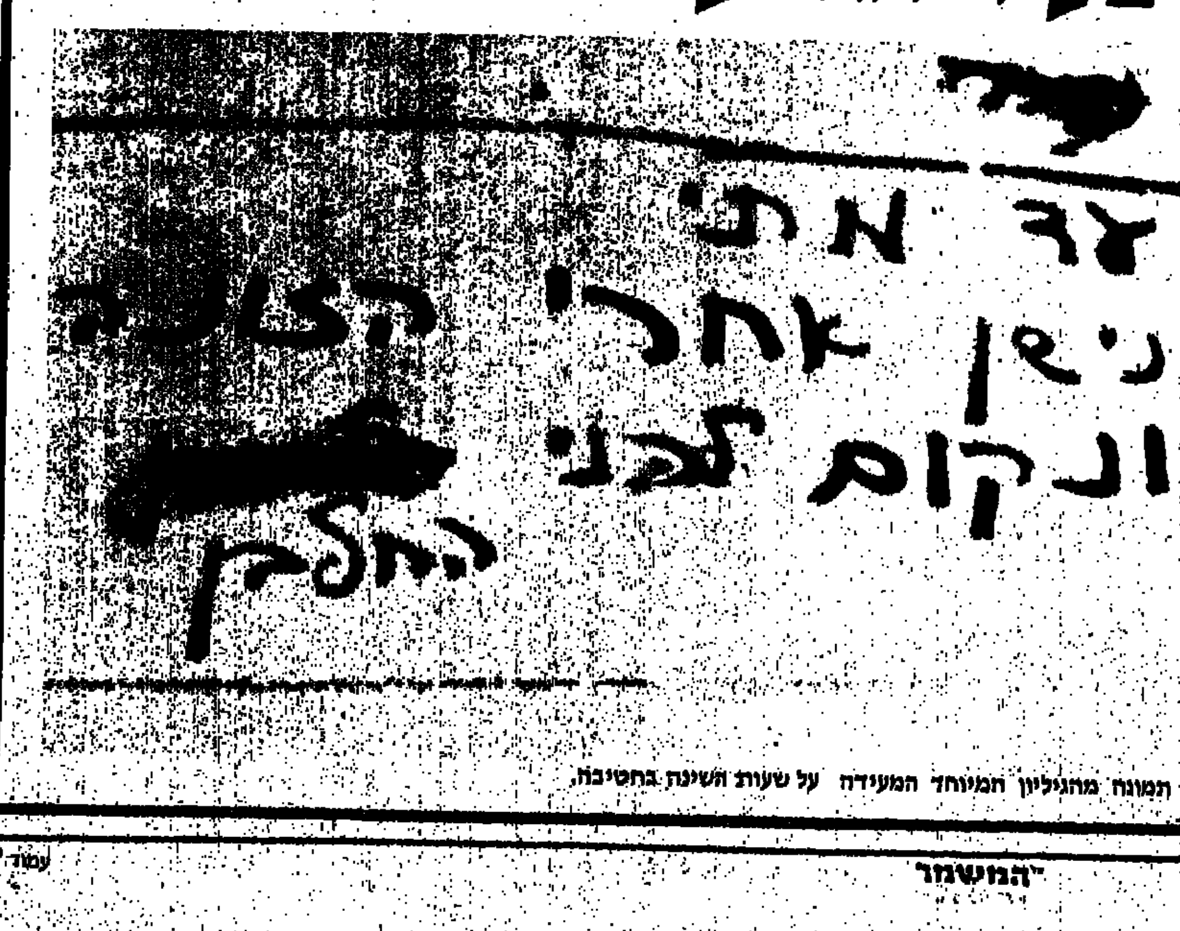

תמונה מהגליון המיוחד המעידה על שעות השינה בחטיבה.

אפילו לא בדרא"פ

כבוד הנשיא מרבה להתבטא בנושאים שונים. תמוהה שתיקתו לנוכח הביזוי שמתכוונים לבזות אותה, ואת שלטון החוק והמוסר, בחוק הנזעני של שחרור הרוצחים שנשפטו בבתי הדין של המדינה. עד כמה שידוע לי, אין חוק מפלה ובלתי מוסרי כזה בשום מקום, אפילו לא בדרום-אפריקה.

האם אין גבול להשחתה ששלטוננו על עם זר גורמת? היכן הנשיא, האמור להיות לפה למצפונה של האומה?

כן אי-אפשר להבין את מיעוט תגובותיו של הנשיא לנוכח ריבוי ה"חריגים" בנסיונות לדיכוי האינתיפאדה. התמונה המזעזעת שהתגלתה במשפט חיילי גבעתי, וההודעות הכמעט שגרתיות על הרג ילדים בידי חיילינו, מחייבות לדעתי תגובה מצד הנשיא.

בני גסן, בן-עמי

הסטודנטים ובחורי הישיבות

הנימוק של החרדים בעניין פטור בחורי ישיבות משירות צבאי הוא, שהם נהרגים ממש באוהלה של תורה ושבזכותם אנו, החילונים, חיים עלי אדמות ומוגנים מכל פורענויות העולם. נימוק מאד מגוחך. אולם כאשר מתבוננים בבחורים האלה ניתן לראות בבירור כמה הם נראים טוב, הבריאות קורנת מפניהם, ויכולים להיות מועמדים לכל עבודה פיסית — ולשרת בצבא.

לא כן כשמדובר בסטודנטים, שגם הם לומדים תורה, כי להיות רופא או מהנדס יש צורך להזיע הרבה עד שמגיעים למנוחה ולנחלה. לעיתים עליהם להתפרנס, כי לא כולם בנים של הורים עשירים, או שיש להם תומך כמו לאברכים. אלא שלמרות המאמץ הזה בלימודים, הם גם נאלצים לשרת בצבא סדיר, ללכת למילואים מספר פעמים בשנה ולהסתכן למען הגנת המולדת.

יתרה מזאת, הסטודנטים, לאחר סיום הלימודים, משרתים את החברה כשהם מיישמים את לימודיהם הלכה למעשה, משלמים מיסים וממלאים את כל החובות האזרחיות למדינה. לעומתם בחורי הישיבות לומדים תורה ללא הפסק עד ששערותיהם מלבינות, והמדינה צריכה לפרנס את משפחותיהם עד אין סוף, לעתים על חשבונם של מיעוטי היכולת. בשום מדינה מודרנית אין תופעה כזאת.

חיים חצורי, איילת השחר

בלי רק"ח והמתקדמת

אלה שיהיו לנצחון מחנה השלום בארץ, נחלו אכזבה. בחירות אינן מטרה כשלעצמה, אלא כוחן לכוחה של התנועה המתגייסת לנצח בהן. המערך, ובוודאי לא מפ"ם, שהתגייסה במלוא כוחותיה האידיאיים, לא נחלו ניצחון. זה נפל בחלקו של שרון, הסבור כיום שהוא בשל דיו כדי להכתיב לנו איך נחיה "חיים ממלכתיים", נוכח התנועות הלאומיות בארץ ובעולם.

חיינו אינם פונקציה של הצלחה בבחירות ושל מספר הקולות בו זכתה כל מפלגה. אם בסופו של דבר הליכוד בראשות שמיר יהיה זה שירכיב את הממשלה, כי אז חייב מחנה השלום להוציא את המתקדמת ורק"ח אל מחוץ למחנה. כי הן גמרו אומר לנצל את המכיהה לשלום לצרכיהן. השלום חשוב מדי מכדי למוכרו ל"שוחרי שלום" כגיותן.

מרדכי אותייקר, ת"א

לא לפרק

הקולות של נציגי מפ"ם בהסתדרות לפירוק השותפות עם המערך בהסתדרות, מוגזמים לדעתי, למרות תוצאות הבחירות לכנסת ה-12, שהוכיחו כי מפ"ם על המפה וכוחה לא מבוטל, תוך סיכוי טוב להמשיך ולחזק את מעמדה בציבור.

יש לשמור על המעוז האחרון, ההסתדרות. יחד עם התארגנות המפלגה לקראת הבאות. אין להפוך את המאבק למלחמת כיסאות, כי לכל כישלון כזה הליכוד מחכה בצד. יש ליישב כל חילוקי דעות בין הצדדים בדרכי נועם, כדי לצאת מחוזקים לקראת הדרך המצב בכלל ובהסתדרות בפרט.

סנדר דיקל, עין השופט

ביטוי אומלל

אברהם שרון מרשפים (רשות הקורא, 29.11.88) משווה את האופוזיציה שתהיה לממשלה ימנית קיצונית, כולל המערך, לכלבים נובחים. האם לא מצא ביטוי פחות אומלל מזה אך מה שמקומם אותי הוא, ששרון גם לא מציע מה לעשות במקום זה, ואולי הוא מציע להצטרף לממשלה וזאת, שאינה מציעה שום פתרונות למצבנו האומלל בזירה הבינלאומית ולמצב הכלכלי. ואיזה תפקיד הוא מייעד למפ"ם בממשלה כזאת?

אלחנן עמירי, נתניה

פיס לתיאבון

שמפעל הפיס הוא מוסד חשוב בשירות האזרח והמדינה, זאת יודעים יפה במקומותינו, והנה גילוהו גם הסוחרים בשוק הקואליציוני. אבל נודף מזה ריח רע של סחורה גנובה, שכן מפעל הפיס נוסד ע"י ישראל רוקח במטרה לשרת נושאים חשובים ברשויות המקומיות, ואין ה"מאכרים" יכולים לעשות בו כבתוך שלהם.

אבל אם בסחר-מכר עסקינן, יש לי הצעה: יפוצל מפעל הפיס לצורך הסחר-מכר, ואז אפשר יהיה למכור יותר לבעלי התיאבון החולני בטו"מ הקואליציוני — פיס לחוד, לוטו לחוד, חיש-גד לחוד ואין סוף לאפשרויות ובא לציון גואל ונאמר אמן.

י. שיין

תִיקו

בעקבות מדיניות פיצוץ הבתים בשטחים, חשבתי שאפשר להרחיב מדיניות זאת ליתר חלקי הארץ, וכל עבירה נגד החוק הישראלי תגרור פיצוץ ביתו של השודד, ללא הבדלי דת, לאום וכו', ואז יהיה צורך ביותר עובדים מהשטחים כדי לבנות בתים חדשים, לא יהיה טרנספר והשלום יכון בארץ, אם לא לנצח לפחות לעוד קדנציה.

כך גם, בעקיפין, יספחו יו"ש את מדינת ישראל וכיוון שהנכבש כבש את כובשו יווצר תיקו...

שמש ינון, נתניה

הנשיא והכנסת

רבות דובר כבר על הבזיון שנגרם לכבודה של הכנסת בישיבתה הראשונה, שהפכה מתג לתגא. ברצוני להציג נקודת ראייה שונה, ולהאשים דווקא את נשיא המדינה, עם כל הכבוד, שאומנם הוא נישא מעם במעמדו ותפקידו, אך איננו מחוסן מביקורת ציבורית.

מינוי יו"ר הכנסת, ולו באופן זמני, היה צריך לעבור את ביקורתו המחמירה של הנשיא, גם אם ח"כ פרופ' שפרינצק נבחר באופן דמוקרטי וגם אם הוא זקן חברי הבית ולאחר בדיקה יסודית של גילו האמיתי. האם הנשיא היה יושב גם ליד כהנא או גרועים ממנו, האם בכך לא משתתף הנשיא בתהליך ההתקרנפות העובר על כולנו?

נשיא המכבד את עצמו, היה גם חייב לעבור על טיוטת נאומו של שפרינצק. אילו עשה כן, היה נוכח כי דבריו דברי תפלות ושיקוצים ואינם יאים לפתיחה חגיגית של כנסת ישראל. אך אם אומנם יקרא את הנאום ולמרות זאת הסכים להשתתף, הרי תגובתו רעה שבעתיים.

לפיכך, אין לקבל את ביקורתו של הנשיא על ישיבת הפתיחה — כי הוא נטל חלק בה ומחדליו אינם פחותים ממחדלי מינוי יו"ר הישיבה ודבריו הנואלים.

דן יהב, תל-אביב

קרע בצמרת

(סוף מעמוד 7)

החלטת הלשכה היתה בבחינת סימן דרך לראשית מרד פנימי נגד ההנהגה. גם סירוב אחדים מהשרים לחתום על ההסכם עם אגודת ישראל, מצביע יותר על בקיעים וערעור מעמדו של פרס, מאשר על דמוקרטיה פנימית דווקא.

הכוונה לכנס את מוסדות המפלגה, כדי להביא לשינוי ההחלטה נגד ניהול מו"מ עם הליכוד, היא חלק מאותם סימפטומים של איבוד העשתונות של רבין ופרס, אשר כל אחד בדרכו הוליך בשלושת השבועות האחרונים את המפלגה לשפל שלא היה דומה לו.

בעוד שמיר מודיע כי הוא מתכוון להקים ממשלה צרה, יוצאים קולות גם ממפלגת העבודה, כדי להביא לשינוי החלטת הלשכה. הם מתעלמים משתי עובדות קטנות: האחת שההצעה הזאת שוב אינה קיימת כרגע, וכי הלשכה אינה יכולה להעמיד מחדש הצעה שכבר הכריעה בה. אין זה אומר כמובן, כי שמיר לא יפנה שוב למערך להקים ממשלה רחבה. אך אם לפני שבוע-שבועיים הוא עשה זאת מתוך עמדת מצוקה, הרי הפעם הוא יעשה זאת מתוך עמדת יתרון, שאותה ינצל כדי לגבות את מלוא מחיר תרגילי פרס-אדרי-ביילין.

הקרע בצמרת המערך, בין רבין לפרס, שמקורו באי-אמון ובחילוקי דעות בין השניים, מעורר נשכחות של אותם ימים, שהשניים נאבקו זה בזה. אך אין לטעות. איננו צפויים לחידוש מאבק ההנהגה בין השניים. המאבקים שיהיו עתה בתוך מפלגת העבודה יהיו נגד פרס ורבין גם יחד. המלחמה שלהם היא המלחמה שהיתה, לא המלחמה שתהיה.

ההסתדרות: טו הדיברות לצמיחה

הוועדה המרכזת של ההסתדרות אישרה שלשום את תוכניתו החדשה של המזכ"ל ישראל קיסר, הקרויה "צעדים לחידוש הפעילות הכלכלית במשק". התוכנית, הכוללת מבוא ועשרה סעיפים, עשויה לשמש בסיס לעיסקת חבילה או לעיסקת הידברות, ביטוי אהוב ושגור בפי המזכ"ל. תכנית זו, כאחרות, מעוררות והתפעלות מסויימת — ההסתדרות נמצאת בשקיעה סהרורית, אבל תוכניות יש מכאן ועד להודעה חדשה.

המבוא כורך יחד מיסים, חידוש האינפלציה, מדינה פלשתינית וכמובן יעדים ברורים: בלי זה איך אפשר להתקיים במשלט הקרוי מדינה. "התפישה הכלכלית שבאה לידי ביטוי בתכנית הכלכלית של הממשלה — לא מילאה אחר הציפיות הכלכליות והחברתיות", נאמר בשורה הפתיחה במבוא, המתרכז בכישלון של מדיניות הורדת המסים וכן בשנת 1992, בה ישראל תצטרף לתרועת ההצטרפות של איחוד הקהילייה האירופית. לכך יש לצרף את הגלולה המרה של הכרה גוברת והולכת בשר הזה, מדינה פלשתינית. ולכן כל אלה "רק מחריפים את הבעיה, ומחייבים שיתוף פעולה מלא מצד כל הגורמים במשק להיחלצות ולהערכות מדינית-כלכלית-חברתית, שתאפשר למדינת ישראל לעמוד בקשיים הכלכליים והלחצים המדיניים הצפויים לנו".

הסעיף הראשון עוסק בעידוד גיוס הון והשקעה. קיסר מציע לפעול לגיוס הון מציבור העובדים, על-ידי מתן הנחות מס לעובדים שירצו לרכוש מניות של המפעלים שבהם הם עובדים, וקודם כל במפעלים הרווחיים. הכוונה היא, שעובד יהיה רשאי לרכוש מניות-בעלות של המפעל בו הוא מועסק, כחלק משכרו, עד 18 אחוזים משכרו, תוך קבלת פטור ממס על סכום הרכישה של מניות אלו, שלא יהיו סחירות וניתן יהיה לפדותן בשני מקרים: אם עובד יעזוב את מקום עבודתו או ייצא לפנסיה. רכישת המניות מכוונת להשיג שלוש מטרות עיקריות — הון להשקעה במפעל, עידוד החיסכון תוך הקטנת הצריכה והזדהות העובד עם המפעל.

סעיף שני עוסק בהגדלת פריון העבודה והתפוקה. הכרחי, אומרת התכנית, ליצור תמריצים ברמת המפעל, שם מתבצע הגידול בפריון לעובדים ולבעלי המפעל גם יחד. מפעל שיגדיל את פריונו לעובד בהשוואה לשנה הקודמת יזכה בהנחות במיסוי, הן לעובדים והן למפעל.

הסעיף שלישי נושא את הכותרת "הקמת קרן לסיוע למפעלים". על הממשלה להקים קרן לסיוע למפעלים, במיוחד באזורים נגועי אבטלה, שתסייע לאותם מפעלים שניתן לשקמם ולהבריאם. כל עזרה מסוג זה היא זולה ללא השוואה עם כל אלטרנטיבה אחרת, העשויה לתת תשובה למובטלים הנפלטים ממפעלים אלה. כן מציע המזכ"ל לבטל את הרשיונות לעובדים זרים ולהכשיר במקומם עובדים ישראליים.

ישראל קיסר
אבטלה כלכלית

הסעיף הבא עוסק בהגדלת כדאיות הייצוא וייקור היבוא, ולאחריו פריסת חובות והחזר התשלומים השוטפים. לאחר מכן דורשת התכנית מדיניות סובסידיות עקבית: "הסובסידיה צריכה לנוע בסביבות 25-30 אחוז ולהתערכן מדי פעם על-פי שיעור האינפלציה". אולם אסור שהסובסידיות יהפכו לכלי פוליטי, כשלפני בחירות הן מגיעות לעשרות אחוזים ממחיר המוצר לצרכן, ולאחר הבחירות הסובסידיה צונחת בעשרות אחוזים ומתקרבת לאפס ממחיר המוצר, כאשר עליית המחירים החדה שבאה בעקבות הירידה בסובסידיות יוצרת ספירלה של אינפלציה מתגברת".

התכנית קובעת, בסעיף מיסוי דיווח: כי יש לבצע את המלצות ועדת קוכן בדבר מיסוי על רווחי הון נטו, במקביל לכך על השכר. במיוחד מוצדק המיסוי על רווחי הון נטו לאחר הרפורמה במיסוי, שהורידה את שיעורי המס השולי לרמה של 45 אחוז בלבד. שני הסעיפים האחרונים נוגעים בשמירה על מכשיר תוספת היוקר ותוספת לבריאות ולחינוך.

אבשלום קווה

התעשיינים: את התוכנית יגישו לממשלה החדשה

התאחדות התעשיינים הכינה שורה של הצעות לשיפור מצבה של התעשייה בשנת 1989, אותן תגיש לממשלה החדשה — אמר ל"על המשמר" ארנון טיברג, מנכ"ל התאחדות התעשיינים. הוא הדגיש, כי 1988 תסתכם כשנה בה הייצור לא גדל כלל ולא היו השקעות, לא בתעשייה הקיימת, לא בתעשיות חדשות ולא במחקר ופיתוח, עובדות שצריכות להדליק נורות אדומות במשרדי האוצר והתמ"ס ובבנק ישראל. אי-השקעה היא פגיעה בלתי הפיכה בעתיד התעשייה, הוא אומר.

טיברג מותח ביקורת נגד אלה המתארים את התעשיינים כמכורים לפיחות, ומזכיר כי בפגישת ראשי ההתאחדות עם ראש הממשלה שמיר, בחודש אוגוסט האחרון, הם הציעו שורה של הצעות שפיחות היתה רק אחת מהן. לדבריו, הודגש באותה שיחה כי פיחות הוא חלק מצעד משולב שמטרתו העיקרית חיזוק כושר ההתחרות של היצואנים בשוק העולמי. על אף העובדה שהיצואנים נהנים משערי ריבית נמוכים יחסית ליצרנים אחרים, הם גבוהים כאחוז וחצי עד שניים משערי הריבית הדולרית מהם נהנים המתחרים, טוען טיברג. גם עובדה זו מקשה על היצואנים, במיוחד בחדירה לשווקים חדשים.

טיברג מגדיר את מדיניות הממשלה כמדיניות אנטי-תעשייתית — בשנת 1988 קטן מספר המועסקים בתעשייה ביותר מ-10,000, בעוד מספר העובדים במיגזר הציבורי גדל ביותר מ-12 אלף.

חיים מרגלית

מבזקים כלכליים

לא יורדת

■ בנק המזרחי העלה את הריבית למפקידים בפיקדון קצר מועד לתקופות של חודש ומעלה. הריבית לתקופה של חודש מגיעה ל-24 אחוז לשנה, לחודשיים — 23 אחוז ולשלושה חודשים — 20 אחוז לשנה. הריבית על הפקדונות צמודה לריבית ה"פריים", אולם מובטחת ריבית מינימלית בגובה הריבית שהלקוח קיבל בעת ביצוע ההפקדה, כך שהריבית יכולה רק לעלות ולא לרדת, עם ירידת ה"פריים". במסגרת זו ניתן להפקיד פקדונות לתקופה של שנה.(א.נ.)

תוכנה ליפאן

■ חברת המחשבים "משוב" חתמה על הסכם עם חברה יפאנית להפצת מוצרי התוכנה "מג'יק" ביפאן. התוכנה תתורגם ליפאנית על-ידי "משוב" עד למחצית 1989, וסוכם עם החברה שתפיץ את התוכנה ביפאן כי מכסות המכירה שלה עד אמצע 1992 יעמדו על 4 מיליון דולר. התמלוגים המינימליים שתקבל "משוב" יסתכמו ב-2 מיליון דולר, ללא תלות בהיקף המכירות שיבוצעו ביפאן. במחצית הראשונה של 88 הסתכמו מכירותיה של "משוב" בכ-2.4 מיליון ש"ח, כך שמדובר בעיסקה מהותית לחברה. (א.נ.)

"ערכן" לקופות גמל

■ בנק הפועלים משכלל את מערך המחשוב של קופות הגמל, והחל להנפיק כרטיס "ערכן" מיוחד לקופות גמל ולקרנות השתלמות. ניתן לקבל מידע על הפעולות בחשבון ועל היתרות המשוערכות בכל אחת מקופות הגמל וקרנות ההשתלמות. הבנק גם מפעיל שירות מידע ממוחשב על אפשרויות ההפקדה בקופות תגמל בשנת 1988, כלל סכום ההפקדה המירבי ותקרת ההכנסה השנתית המזכה.

ערך: לוי מורב

פילפל

מי הרוויח, מי הפסיד בנובמבר

שלמה פרנקל

בימים כתיקונם, היו יכולים פרסומי הנתונים הסטטיסטיים בימים האחרונים לשמש אות פתיחה נהדר לפאניקה ציבורית מאורגנת, שתביא למהלך פתיחה של תכנית כלכלית חדשה. תארו לעצמכם: תוך חודש אחד ירדו יתרות המט"ח של המדינה בסכום הקרוב ל-900 מיליון דולר וכותרות העיתונים היו זועקות: "קרוב למיליארד"). חלק מהסכום הזה תרם לעלייה של 26% ביבוא מוצרים בני-קיימא באותו חודש וכותרת: "יבוא מטורף על מותרות"). ואם לא די בכך, הודיע מזכיר ההסתדרות עצמו כי שיעור המובטלים מגיע כבר ל-8% (והכותרת המתבקשת — "120 אלף אנשים מחפשים עבודה").

אלא שכל הנתונים הסטטיסטיים המופלאים הללו מתבזבזים, לצערנו הצער, בגלל עיתוי בלתי מתאים. שהרי מה גרם לירידה העזקה ביתרות המט"ח, אם לא חטיפוטים מבנק ישראל וחוסר נבונותו של שר האוצר להצהיר על כוונותיו במשך שבועות ארוכים ואין לשכוח, כמובן, שבימים אלה קצת קשה לבוא בטענות אל הציבור על צריכה בזבזנית של מותרות. טענות כאלה עלולות להתפרש כצביעות רבתי, כאשר המפלגות הגדולות מנסות לקחת לקופתן עשרות מיליוני דולרים מאוצר המדינה, וכאשר חשבון שגעוני נמסר מהאוצר מעלה כי מחיר התביעות הקואליציוניות של השותפות הקטנות יגיע ל-1.1 מיליארד דולר. זאת ועוד. כאשר עיני העם נשואות אל פלאי המו"מ הקואליציוני — מי יעריך את עצמו כזוטות כמו יותר ממאה אלף מובטלים? המובטלים הם הרי תמיד האחרים, לא אנחנו.

וכיוון שזה המצב, ואיש אינו מתרגש יותר מדי מן הנתונים המדאיגים, אפשר בהחלט להתפנות לחשבונות קטנים. כמו, למשל, מי הרוויח מן הפאניקה בעניין הפיחות.

ראשית, ברור לגמרי כי מי שהימרו על פיחות קרוב בתחילת נובמבר — אז החל הגל הגואה של השמועות על מועדו ושיעורו של הפיחות — עדיין לא מימשו רווחים. כל מי שהחליפו הלוואות דולריות. שבינתיים הן זולות, בהלוואות שקליות, שהתייקרו מאוד; כל מי שהשאירו בחו"ל את הדולרים, בתקווה שהפיחות יבוא במהרה — הראשונים רואים בעיניים כלות כיצד מתחילות עכשיו לרדת הריביות על השקלים, ואולי הם תוהים אם לא כדאי להחליף את ההלוואות השקליות שלקחו בהלוואות דולריות זולות יותר, ואילו האחרונים כבר יודעים שהם משלמים מחיר יקר על השהיית הדולרים בחו"ל, אלא שיש להם אורך נשימה, אולי ימשיכו בכך עד לפיחות — כי עדיין כולם סבורים שהוא בוא יבוא. אבל עכשיו כבר קשה להניח שהמהמרים על פיחות השקל בנובמבר ירוויחו משהו. לכל היותר, הם ייצאו מאוזנים, וגם זה לא בטוח. ונראה שגם הציבור הרחב שהקדים רכישות של מוצרים בני-קיימא לא הרוויח, בהתחשב בכך שבינואר 1989 יבוטלו מכסים רבים על מוצרים מתוצרת אירופית ואמריקנית (אלא אם כן ייקדם משרד האוצר את פני הרעה ויחזור לפיקוח קטן בסוף דצמבר או בתחילת ינואר). בימים אלה, כאשר כל תשדיר שירות שני בטלוויזיה ממליץ לנו על יבוא זה או אחר, ומפעל הפיס אפילו מארגן משחק טוטו בהשתתפות האוכלוסייה כולה, נעים לראות כיצד שופך שר האוצר קצת צוננין על המהמרים בשוק המט"ח.

מי שהרוויח הוא, כמובן, בנק ישראל, שמכר לציבור ביוקר רב דולרים רבים, בעוד מחיריהם של השטרות הירוקים האלה בעולם הרחב יורדים והולכים (אף שאפשר להניח כי חלק גדול מהירידה ביתרות, גם אם היא נזקפת כדולרים, היתה בפועל גם במטבעות אחרים שדווקא התייקרו. אבל אם זוכרים את החיוב על המשלה — בנק ישראל אינו מפסיד גם על מכירתם של אלה). ועוד הרוויח מהעסק הזה מנגנון המדינה, שגבה מס הכנסה, מע"מ ומיסים על יבוא בשיעורים נכבדים ביותר — עליה של אחוזים שלמים, לעומת החודש הקודם. וכדאי לזכור, כי המיסים על היבוא שהיו שרירים וקיימים בנובמבר יבוטלו בינואר. הם רווח נטו שיתמור האודחים הנהפגים לאוצר המדינה.

ועידת רודוס

אירופה לקראת 1992

בתום ועידת ראשי הקהילייה האירופית ברודוס, בסוף השבוע שעבר, נמסר כי 12 המדינות החברות — צרפת, גרמניה המערבית, איטליה, הולנד, בלגיה, לוקסמבורג, בריטניה, אירלנד, דנמרק, פורטוגל, ספרד ויוון — תמימות-דעים בנכונותן להתגבר על כל המכשולים שבדרך ליצירת שוק פנימי גדול משותף לפני סוף 1992. כן נמסר, כי לא יהיה זה מבצר כלכלי פרוטקציוניסטי מכוון נגד כל המדינות שמחוץ לשוק וכי השוק המאוחד יהיה נכון לשיתוף פעולה כלכלי לא רק עם ארה"ב ויפאן אלא גם עם מדינות הגוש המזרחי.

דברי הרגעה אלה לא עשו רושם רב, לא בארה"ב וביפאן ולא במזרח אירופה, על רקע התגברות החששות כי התהוות מוקדים גדולים מתחרים תביא למלחמת סחר שממנה יסבול כל המשק העולמי. כבר בטרם נחתם הסכם הסחר החופשי בין ארה"ב לקנדה טענו מדינות אירופה המערבית שעליהן ללכת בדרך ארה"ב, הנהנית מהיותה בעלת שוק פנימי גדול, המרבה להשפיע על השוק העולמי לטובת ארה"ב.

לבאי ועידת הפיסגה ברודוס נמסר דו"ח של נשיא ועדת השוק, ז'אן דלור, לפיו אושרו עד כה רק 108 מתוך 279 ההמלצות ליצירת השוק הפנימי הגדול לפני סוף 1992. התעוררה השאלה, מה יהיה אם לא כל ההמלצות תתקבלנה כחוקים בכל המדינות החברות.

צרפת, איטליה וספרד דורשות להגביה את חומות המכס של השוק כלפי חוץ. לכך מתנגדות בריטניה, גרמניה המערבית והולנד. בעיקר מתנגדת ראש ממשלת בריטניה מרגרט תאצ'ר להקמת בנק מרכזי משותף. מצד מתנגדיה נשאלת השאלה, האם יוכל להתקיים שוק משותף ללא מטבע משותף. אתמול הקדיש "פיננשל טיימס" הלונדוני את מאמרו הראשי לשאלת הפיקוח על הגבולות, שלא נפתרה בוועידת רודוס.

השוק הפנימי האירופי המשותף של 12 המדינות החברות ישתרע על פני 2.26 מיליון קמ"ר ומספר תושביו ב-1992 נאמד ביותר מ-350 מיליונים:

מדינה	אלף קמ"ר	מיליוני תושבים
צרפת מ-1951	551.6	56.0
גרמניה המערבית מ-51	248.5	62.0
איטליה מ-51	301.2	61.0
הולנד מ-51	41.2	16.0
בלגיה מ-51	30.5	11.0
לוקסמבורג מ-51	2.6	0.5
בריטניה מ-1973	244.1	59.0
אירלנד מ-73	70.0	4.5
דנמרק מ-73	43.0	6.0
יוון מ-1981	131.99	11.5
פורטוגל מ-1986	92.1	12.0
ספרד מ-86	504.7	42.0

ישראל לפני קנדה ויפאן

לוועידת הפיסגה קדמה ועידה במכון לכלכלה בינלאומית בוושינגטון, שדנה בסכנות הנשקפות למשק העולמי כתוצאה מהיווצרות גושים כלכליים גדולים המתחרים זה בזה לכל מדינה שלא תהיה שייכת לאף אחד מהם. כן דנו שם במצבה של ישראל, שהיא היחידה שחתמה הן על הסכם סחר חופשי עם הקהילייה האירופית, ב-1975, והן על הסכם אזור חופשי עם ארה"ב, ב-1985. ארה"ב בחרה בישראל שתהיה הראשונה לחתימת הסכם אזור סחר חופשי, אף-על-פי שאין ביניהן גבול משותף. על תוצאות הסכם זה נאמר בוועידה בוושינגטון, כי "מוקדם עדיין לדון בתוצאותיו הכלכליות".

אולם ההסכם עם ישראל נחשב כראשון משורת הסכמים שארה"ב התכוננה לחתום. אחרי ישראל באה קנדה, ואחרי ישראל וקנדה באים בחשבון הסכמי סחר חופשי בין ארה"ב לבין יפאן, קוריאה, טייוואן בתור מחוז סין, אוסטרליה, מדינות דרום-מזרח אסיה והאוקיינוס השקט, מקסיקו ומדינות השוק האירופי.

התענינות גדולה בוועידה בוושינגטון עורר סגן השר לשעבר במשרד היפאני לסחר פנים ותעשייה, מאקוטו קורודא, שדן בפרטי הסכם סחר חופשי אפשרי בין ארה"ב ליפאן. לדבריו, עשוי הסכם כזה לאפשר התפתחות יציבה של הכלכלה העולמית. הישגים החיוביים של הסכם סחר חופשי בין שתי המדינות עשויים להשתקף בהנמכת חומות המכס, בקבלת תקנות חדשות לשירותים, השקעות וקניין רוחני ובתיאום התקנים הטכניים. הסכם כזה צריך, לדבריו, להיות "פתוח למדינות שלישיות, לטובת גאט"ט". לעומת זאת הדגיש סגן המנהל הכללי לשעבר של גאט"ט, כי ארה"ב "נטשה את תפקידה העיקרי בהגנה על שיטת הסחר הרב-צדדית", וכי ריבוי הסכמי סחר דו-צדדיים "מבשר רעות למשק העולמי".

בעיות החקלאות מסובכות

אתמול התכנסה ועידת גאט"ט במונטריאול בצל סכנת מלחמת סחר בין ארה"ב לבין מדינות השוק המשותף האירופי. ועידה זו אמורה לדון בבעיות חשובות רבות, אך בעיות החקלאות כבר הוגדרו כ"מסובכות ביותר". ארה"ב דורשת לבטל כליל את כל הסובסידיות לחקלאות לא יאוחר משנת 2000. לכך מתנגדים נציגי השוק האירופי, הטוענים כי החקלאים ב-12 המדינות חברות השוק, שמספרם מגיע ל-10 מיליון ויותר, לא יוכלו להתקיים בלי סובסידיות. הצעות פשרה של השוק בנוגע לפירות וירקות נדחו ע"י ארה"ב, המוסיפה לדרוש כי שום יצוא חקלאי לא יסובסד. הכל או לא כלום.

אלחנן הורוביץ

חדשות המשק

התעשייה הקיבוצית

תחזית קודרת ל-89

תחזיות קודרות למצב התעשייה הקיבוצית בשנה הבאה מציג מזכיר איגוד התעשייה הקיבוצית, עמוס אפשטיין. לדבריו, ההשקעות, שכבר הוקטנו השנה, יוקטנו שוב ב-89 ותהיה פגיעה קשה בתקציב המחקר והפיתוח. חלק גדול ממפעלי התעשייה הקיבוצית נתונים בבעיה קשה בגלל כושר החזר החובות שלהם, והחוב של המפעלים מהווה מרכיב מרכזי בכלל ההתחייבויות של התנועות הקיבוציות, המסתכמות כיום ב-4 מיליארד דולר.

מחזור המכירות של מפעלי התעשייה הקיבוצית ב-1989 יסתכם בכ-1.8 מיליארד דולר ולדברי אפשטיין, אם מניחים שצריך להשקיע כ-8 אחוזים מהמחזור בחידוש ציוד וקניית ציוד מתוחכם יותר, הרי המפעלים הקיבוציים רחוקים בהרבה משיעור ההשקעה הזה.

בעקבות הקשיים המתמשכים במפעלי התעשייה הקיבוצית, חלה ירידה בהיקף העבודה השכירה במפעלים אלה. היקף העבודה השכירה ב-87 ירד בהרבה של 27 אחוז מס"ה ימי העבודה לשיעור של כ-21 אחוז מימי העבודה, ואפשטיין צופה כי השיעור הזה ימשיך לרדת בשנה הבאה. לדבריו, ישנה באחרונה גם תנועה מוגברת של עובדים מקיבוץ לקיבוץ, על-פי הדרישות של המפעלים השונים. בתנועות ימשיכו לשקול סגירת מפעלים מפסידים, לאחר שבמהלך השנה האחרונה כבר נסגרו שלושה מפעלים — בקיבוצים אילון, מפלסים ויגור.

לדברי אפשטיין, ההישענות של מפעלי התעשייה בקיבוצים על אמצעי השיווק של קונצרן "כור" בחו"ל נמצאת בבדיקה, אבל בשלב זה אין סיבה לשינויים בהתקשרות בין איגוד התעשייה הקיבוצית ל"כור". לדבריו, ישנם מקומות, כמו באפריקה, של"כור" יש יתרון גדול מאוד על גורמים אחרים. עם זאת, באיגוד התעשייה הקיבוצית ישנן תוכניות מגירה האמורות להתמודד עם מצב שיחייב הפסקת ההתקשרויות עם "כור".

אודי נחשון

מבנה חדש למועצת ההדרים

על מבנה חדש למועצת ההדרים החליטו מנכ"ל משרד החקלאות, מאיר שמיר, והממונה על התקציבים באוצר, דוד בועז, שמונו בצוות בוררים לענף ההדרים על-ידי שרי החקלאות והאוצר.

במועצת ההדרים בהרכבה החדש יהיו 7 נציגים של מגדלי הדרים שייבחרו על-ידי ועדות מגדלים אזוריות. כן יהיו במועצה 5 נציגים של החברות הקבלניות, תנובה אקספורט, פרדס סינדיקט, מהדרין-וכרם-חקל, ו-3 נציגי הממשלה. בוועדת ההדרים הקודמת היה רוב לקבלנים, עובדה שעוררה תרעומת בקרב מגדלי ההדרים.

שמיר ובועז החליטו על הקמת קרן מימון משותפת לאוצר ולמגדלי ההדרים, בהיקף של 11 מיליון דולר. כל צד ישתתף ב-5.5 מיליון דולר. ההחלטה על הקרן היא לניסיון של שלוש שנים בלבד.

עוד הוחלט, כי בתי האריזה יעברו לידי התארגנויות אזוריות של המגדלים, כתנאי לקבלת תמיכה ממשלתית.

שני הבוררים החליטו, כי כל פרדסן יהיה רשאי להתקשר בהסכם של אספקה ישירה של הדרים לתעשייה לביצוע שנה אחת בלבד.

חיים מרגלית

רבעון שלישי 88

ירידה של 28% ברווחי המזרחי

הרווח הנקי של בנק המזרחי ברבעון השלישי של השנה ירד ב-28 אחוז לעומת הרבעון המקביל אשתקד והסתכם ב-3.3 מיליון ש"ח.

ממאזן הבנק שפורסם אתמול עולה מגמה דומה למאזני הבנקים האחרים — שיפור בתוצאות הכספיות בתשעת החודשים הראשונים של 88 לעומת התקופה המקבילה ב-87, למרות ירידה ברווחיות ברבעון השלישי. תוצאות הרבעון הזה הושפעו בבנק המזרחי, כמו בבנקים הגדולים האחרים, מגידול ההפרשה לחובות מסופקים, שעיקרו נובע מהפרשה בגין חובות קונצרן "כור".

בנק המזרחי סיים את תשעת החודשים של 88 ברווח נקי של 18.3 מיליון ש"ח, גידול ריאלי של 17 אחוז לעומת 87, והתשואה על ההון העצמי, בחישוב שנתי, הגיעה ל-6.4 אחוזים. הרווח לפני מס גדל בתקופה זו בשיעור ריאלי של 15 אחוז והסתכם ב-26.6 מיליון ש"ח.

הבנק דיווח כי ההפרשה לחובות מסופקים הסתכמה ב-67.7 מיליון ש"ח, לעומת 70.6 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

בסוף ספטמבר 88 הסתכם מאזן הבנק ב-11 מיליארד ש"ח, לעומת 11.4 מיליארד ש"ח בסוף 87. בהון העצמי נרשם גידול ריאלי של כ-4 אחוזים, ל-399 מיליון ש"ח, וההלוואות לציבור גדלו בכ-3 אחוזים והסתכמו ב-7 מיליארד ש"ח.

אודי נחשון

הסדר חובות המושבים

שנה לאוהל המאבק

חלפה שנה עברה מאז פורק מחנה האוהלים שהקימו מול הכנסת בירושלים כל תנועות ההתיישבות, מהקיבוץ הארצי ועד ארגון המושבים של "חירות". במרכז המחנה הוקם "אוהל המאבק" נגד מדיניות הממשלה ובנק ישראל, שהוגדרה על-ידי ראשי תנועות ההתיישבות כמדיניות אנטי-התיישבותית.

מטרות המאבק היו, כזכור, הפסקת הסחבת מצד הממשלה בביצוע החלטותיה והחלטת ועדת הכספים של הכנסת להסדר סיוע למושבים ולקיבוצים: מתן ערבות מדינה לפריסת חובות; הורדת שערי הריבית הרצחניים; הכללת 100 מיליון ש"ח בתקציב משרד החקלאות לחידוש האשראי המרוכז לענפים החקלאיים.

נראה כי מן השמיים נלחמו נגד יושבי האוהלים בנובמבר אשתקד, שהיה קר וגשום מאד, אך חקלאים, כידוע, שמחים לגשם. הצרה היתה או שביתת הטלוויזיה. וכאשר האקרן חשוך, והעם אינו רואה את הקולות, חברי הכנסת אינם ממהרים למקום האירוע. רק סיעת מפ"ם כולה, מספר ח"כים מר"צ ו"העבודה" ושניים-שלושה מהליכוד הגיעו לאוהל המאבק, להזדהות עם ההתיישבות ומאתה. האחרים העדיפו מקום חום ומנוחה.

הלקחים לא הופקו

לאחר שנה ניתן לומר שכמעט לא הושג דבר. באוהל המאבק היתה אז קואליציה מקיר לקיר, החל מג'ומס, מזכיר הקיבוץ הארצי, משה כהן, יו"ר תנועת המושבים של "חרות", ושלמה רייזמן, המנכ"ל הנמרץ של התאחדות האיכרים, שמוכן תמיד לנהל פעולות של ממש נגד הממשלה, מזכיר יהודה וולמן, יו"ר המועצה האזורית גולן ויו"ר מטה המאבק אשתקד. הוא מדגיש, כי מטרת אוהל המאבק היתה הפגנתית. נציגי כל הזרמים בהתיישבות חשבו שהפגנתם תביא לשינוי ביחסה של הממשלה, ובמיוחד של האוצר ובנק ישראל. הם קיוו שיצליחו לשנות את היחס להתיישבות, אך נכשלו. לדבריו, אין כמעט דבר כזה, יחס להתיישבות. כואב לו במיוחד המצב במפלגת העבודה בה לדבריו חברים רבים איבדו את החוש הפוליטי שלהם לפני 12 שנים, כאשר הליכוד לקח את השלטון. יש כאלה במפלגת העבודה המשלים את עצמם שהם עוד בשלטון ושדי בהרמת טלפון ושיחה עם מישהו כדי שהעניינים יזוזו וכספים יזורמו. "כואב שכך המצב גם בתק"ם. אחרת איך להסביר מדוע דווקא התק"ם היתה הראשונה שהתקפלה לפני שנה. ראשיה השמיעו אז באוהל המאבק מלות נהמה, שהנהיגה העניינים הולכים להסתדר. אסור למתוח את היחסים, כי מישהו בכיר באוצר הבטיח ובטוח שיקיים. כאילו שמישהו באוצר, ויהיה בכיר ביותר, יכול להניע את מנהלי הבנקים לבצע את ההמלצות של ועדת רביד, לפיהן היה צריך להגיע להסדר חובות עם כל המושבים ועם כל היישובים ברמת הגולן ובבקעת הירדן". לדעתו היתה הזדמנות גדולה שלא נוצלה, ומה שמרגיז אותו במיוחד הוא שלא הפיקו את הלקחים ממה שקרה.

חיים מרגלית

דורשים המשך הקרטל

החלטת השופט דוד בכור, יו"ר המועצה להגבלים עסקיים, כי קרטל הלבידים יבוטל תוך שנתיים, היא חסרת הגיון — טוען זאב פרנקל, מנכ"ל מפעל הלבידים "תעל" בקיבוץ משמרות.

הקרטל כולל את מפעלי קלת-אפיקים, תעל, עץ לבוד ולבידי אשקלון. לדבריו, ההחלטה תפגע במפעלי הלבידים, אך יותר מכך תגרום לערעור של תעשיית הרהיטים, שבשנים האחרונות החלה גם לייצא. הוא מציין, כי תעשיית הרהיטים נהנית מחומר גלם מעולה במחיר נמוך יחסית ממחירי השוק העולמי, ולדבריו להחלטת השופט בכור אין קשר לבקשה שהוגשה לדיון במועצה להגבלים עסקיים, שעסקה במחירי הלבידים ולא בקיום הקרטל. לכן החליטו ראשי המפעלים לפנות לבג"ץ כדי שיבטל את החלטת המועצה להגבלים עסקיים.

בתגובה לידיעה בדבר יבוא לבידים מארה"ב במסגרת הסכם אזור סחר חופשי אומר פרנקל, כי האמריקנים דורשים מישראל לאפשר להם מכירות לבידים בארץ. מדובר בכמות של 2,000 ממ"ק לבידים בשנה הבאה, כמות דומה בעוד שנתיים וכמות שנתית מקסימלית של 5,000 ממ"ק לבידים בשנת 1994. לטענתו הלבידים מארה"ב הם באיכות נמוכה.

למפעלי הלבידים אין התנגדות ליבוא. ההתנגדות, אומר פרנקל, צריכה לבוא ממשרד האוצר והתמ"ס, כחלק ממערכת הגנה על הייצור המקומי. צריכת הלבידים הגיעה אשתקד לכ-70-50 אלף ממ"ק.

חיים מרגלית

מרכז מפ"ם על האבטלה והעוני

המשבר הפוקד את המגזרים היצרניים והשירותים החברתיים הוא תוצאה ישירה של המדיניות הכלכלית-חברתית של ממשלת האחדות הלאומית. מדיניות כלכלית זו מותירה מאחוריה משברים והתפוררות תעשייתית. קיפאון מיקיר הגורם לאבטלה ואי-שוויון חברתי קשה.

מרכז מפ"ם מביע דאגה עמוקה נוכח מגמות אלה של התגברות האבטלה ובמיוחד בערי הפיתוח, בהן ממדי האבטלה כפולים מן הממוצע הארצי.

הזכות לעבודה היא זכות יסוד של משטר דמוקרטי תקין, ועל הממשלה למלא חובה בסיסית זו על-ידי נקיטת צעדים מיידיים שיאפשרו למפעלים להתגבר על מצוקות העתים, שנגרמו בעטיה של הממשלה, למנוע פיטורי אלפי עובדים ולקלוט עובדים נוספים.

מרכז מפ"ם מזהיר את הממשלה מפני הפיכת האבטלה לקוט כלכלי לשחיקת שכר ולהסדרת יחסי עבודה. הניסיון המצטבר לימדנו כי האבטלה איננה פיתרון כלכלי. עלותה הכלכלית יקרה למשק והשלכותיה החברתיות קשות מאד, בפרט כשהיא צועדת עם קיטוב חברתי ועוני המקיף כשישית מאזרחי המדינה.

התופעות הקשות של אבטלה ועוני מהוות מרשם מסוכן, העלול לעורר את כל יסודות חברתנו ולהוות סכנה לעצם קיומו של משטר דמוקרטי.

מרכז מפ"ם תובע מן הממשלה לקבוע סדר עדיפויות לאומי אחר, שיעניק קדימות לנושאי התעסוקה, החינוך והבריאות, ויאפשר לאלפי משפחות לצאת ממעגל העוני והאבטלה.

מרכז מפ"ם קורא לממשלה לגבש יחד עם ההסתדרות תכנית-חירום תעסוקתית, שתמנע את ההידרדרות, סגירת מפעלי תעשייה ופליטת אלפי עובדים, על-ידי:

- ● הורדה מיידית של הריבית הריאלית, ההופכת לאבן ריחיים על צוואר המגזרים היצרניים;
- ● המשרת השקעות במשק וקידום פרוייקטים במפעלים קיימים;
- ● מתן סיוע ותמריצים למפעלים הנתונים בקשיים ולמייצרים ליצוא;
- ● מימון דמי האבטלה במסגרת המפעלים, לשם המשך העסקתם של עובדים המיועדים לפיטורים וקליטתם של עובדים נוספים;
- ● שלילת רשיונות תעסוקה מעובדים זרים והטלת עונשים על מעבידים העוקפים את חוק שירות התעסוקה.

מרכז מפ"ם מדגיש, כי מדינה מודרנית ומתקדמת אינה יכולה להרשות לעצמה לבסס משק על רמת שכר נמוכה ועבודה זולה, שהם מסימני ההיכר של כלכלה וחברה נחשלים. לפיכך תפעל מפ"ם בהסתדרות ובכנסת לסיכול הכוונות, לפגוע בחוק שכר מינימום או שינויו, כתביעת המעסיקים ונגיד בנק ישראל.

מה מתרחש בבית־הספר

משרד החינוך איננו יודע מה קורה בבתי־הספר, משום שמעט מאוד מפקחים ממונים על הרבה מאוד מורים. כך גורס יאיר לוין, ראש מינהל החינוך בעיריית תל־אביב.

כיום עיון על "הרשות המקומית כיום חינוכי", שנערך ביום א' השבוע מטעם המזכירות הפדגוגית, אמר לוין, כי ישנם מפקחים אשר אחראים ל־450 כיתות, ול־700 מורים. לפני כארבע שנים המליצה המזכירות הפדגוגית על תקן של 150־200 כיתות שהם כ־250־300 מורים למפקח. מאז החלו הקיצוצים הגדולים הפסיקו לדבר על תקן למפקח, והתפקיד הזה הולך ומתרוקן מתוכן.

יאיר לוין כיהן בעבר הקרוב כמנהל מחוז המרכז במשרד החינוך וקודם לכן כממונה על טיפוח ורווחה, כך שעדותו היא עדות בעל הדין ולא עדותו של איש מבחוץ. נראה הדבר, סבור לוין, כי מחסור במשאבים גרם לכך שהמשרד החליט לצעוד לקראת הענקת "אוטונומיה לרשויות המקומיות בנושאי חינוך. למשרד עצמו אין כספים לשעות הוראה, לבינוי כיתות ולשיפוצים. עכשיו הוא מטיל את תפקיד ההתמודדות על אחרים. השאלה שצריכה להעסיק את מערכת החינוך איננה כיצד לחלק את השלטון בין הרשות המרכזית למקומית, אלא איך להציל את החינוך.

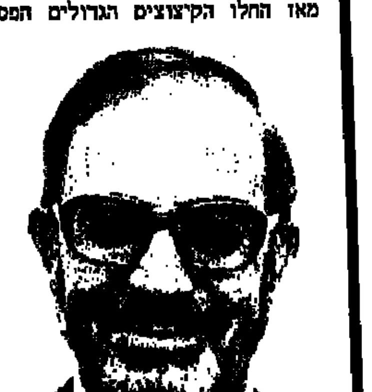
לוין. עדות בעל הדין

פור. הדרכה מפקחת

למדוד תפוקות

על דברים אלה השיב יו"ר המזכירות הפדגוגית, דוד פור, כי ב־6־8 השנים האחרונות הנהיג המשרד מערך הדרכה, שמילא חלק מתפקידי הפיקוח. הסוגיה שהעלה יאיר לוין היא בעלת חשיבות עליונה: יהא הכוח בידי הרשות המרכזית או המקומית, לכך יש חשיבות פחותה יותר מאשר לשאלה, האם החברה הישראלית, מורים והורים, יודעים מה מתרחש בבתי־הספר. מנכ"ל משרד החינוך והתרבות, ד"ר שמשון שושני, אוהב לדבר על מערכת החינוך במונחים של תפוקות. לדעתו, ההישג הלימודי הוא ההישג המדיד היחידי, וזאת מבלי שיזלזל בהישגים חברתיים־ערכיים, שאי־אפשר למודדם.

כדי שניתן יהיה למדוד תפוקות, דרוש משוב. המשוב היחידי הקיים כיום אלה הן תוצאות בחינות הבגרות, וגם הללו חסויות. הסטטיסטיקה הרשמית מסתירה מאיתנו את הכשלונות, את ההשוואה בין זרמים ומגזרים שונים. גרוע מכך: איננו יודעים מהי השפעת ההצלחות והכשלונות של בוגרי העל־יסודיים על התנהגותם של מורים ותלמידים בגילאים צעירים יותר. והרי זה העיקר: שהתוצאות יכוונו את המעשים.

בישראל מצויים עתה מוסדות ואישים אשר מסוגלים לבנות את כלי המדידה הלימודיים. כוונתי היא למכון סאלד ולצוות המדעי הרציני שלו, למרכז לטכנולוגיה חינוכית (מט"ח), אשר צבר ניסיון אדיר במדידה ובשיפור הלמידה. כוונתי היא לאישים כמו הפרופסורים ברוך נבו, דוד נבו, גרשון בן־שחר וד"ר מיכל בלר. מטרתה של ההערכה היא לשפר את הליכי הלמידה. עבודה ללא הערכה איננה עבודה פורייה. בכל תחום צבאי למשל, נבנו כלי הערכה וביקורת שבעקבותיהם נעשה מחקר ופיתוח. צמרת משרד החינוך איננה וקוקה לעצותינו. היא יודעת בדיוק, שיצירת כלים להערכה ובקרה מחייבים גם תוספת משמעותית של שעות הדרכה למורים, לשם שיפור הישגי התלמידים. אבל גם נוכח המצוקה התקציבית הקיימת, אולי אפשר למצוא סכומי כסף לשם הערכה ושיפור ההוראה באורח חלקי ומדורג. הערכה זאת מן הדין שתיעשה לא בידי משרד החינוך, שהוא בעל הדבר, אלא בידי גוף חיצוני, בלתי תלוי, המורכב מאנשים אמיצים שאינם חוששים להתייצב בפני אמיתות קשות.

שושני. אוהב לדבר במונחים של תפוקות

יצחק שור

משפט הארבעה

ארבעה מנהלים ומורה מחו על ההשבתה ביום הראשון של שנת הלימודים ● ביהמ"ש אמור להחליט אם בית־דין חברים יכול לשפטם ● בייר: עליהם לקבל את מרות הארגון

ביום ו' הבא אמור שופט בית־המשפט המחוזי בירושלים, צבי טל, לפסוק אם מותר או אסור לבית־דין חברים של ארגון המורים העל־יסודיים לדון ארבעה מחבריו על ביקורת שמתחו בגין החלטת הארגון להשבית את הלימודים ביומה הראשון של שנת הלימודים הנוכחית.

לפסיקתו של בית־המשפט תהיה השפעה מרחיקת לכת על התנהגות הצדדים. יו"ר הארגון, שושנה בייר, מוכנה ללכת לבג"ץ אם תיאלץ לעשות כך בידי בית־המשפט, כדי להבטיח, כדבריה, את זכותו של איגוד מקצועי וולנטרי לדון את חבריו. ואילו בקרב חברי התאגדות מנהלי בתי־הספר העל־יסודיים, שמחבריהם הועמדו למשפט חברים, סוערות הרוחות נוכח מה שנראה להם כניסיון לסתום פיות. אם תיגרע שערה משערות ראשם של המנהלים "הסוררים", עלולה התאגדות המנהלים לפרוש מארגון המורים העל־יסודיים ולעבור להסתדרות המורים.

ראש וראשון למותחי הביקורת היה יחזקאל גבאי, מנהל התיכון ע"ש רנה קאסין, וחבר מזכירות המצומצמת של התאגדות המנהלים העל־יסודיים, אליו הצטרף אחד ממורי בית־הספר, אבי סלומונוביץ. שלישי הוא מרדכי בצלי, מנהל תיכון עירוני ט"ז בתל־אביב וחבר מרכזי בארגון המורים העל־יסודיים עד לפני שבע שנים. הרביעי הוא אברהם אורן, מנהל המקיף במגדל העמק ומן הדמויות הבולטות בקרב המנהלים בישראל.

מסביר יחזקאל גבאי: הוזמנתי ל"מוקד" בטלוויזיה עוד לפני שהכריזו ארגוני המורים על השביתה. זה היה ב־31.8, יום לפני פתיחת שנת הלימודים. על הכרזת השביתה נודע לציבור בשעות הצהריים של אותו יום. בערב נשאלתי מה עמדתי. אמרתי שאינני יודע על מה הוכרזה השביתה וכי אילו שאלו את פי, הייתי מציע לדחות אותה בחודש, גם כדי שניתן יהיה לנסות ולהגיע להסכם עם האוצר וגם כדי שאפשר יהיה, במקרה הצורך, להסביר לציבור ההורים על מה נערכת השביתה. חברי המורים אמרו לי שהנהלת הארגון השתגעה. מי זה מכריז על שביתה לפני החגים כאשר קיימת סכנה שהאוצר לא רק יוריד מאיתנו את דמי השביתה, אלא גם את החלק היחסי של השכר עבור ימי החופשה בתקופת החגים.

ימים מעטים לאחר מכן הוזמן גבאי לבית־דין חברים של הארגון. בכתב האישום נאמר, כי מה שאמר מהווה "הפרה פומבית של הוראת הארגון, יצירת רושם שלארגון אין תמיכה בקרב המורים, והכנסת דמורליזציה בציבור המורים". גם מרדכי בצלי אמר בכלי התקשורת, כי העיתוי הוא גרוע, וכי תמיד נמנע הארגון מפגיעה ביום הלימודים הראשון. עובדה היא ששני ארגוני המורים הפסיקו את השביתה אחרי יום אחד. דברים דומים אמר אברהם אורן ל"מעריב".

גבאי וסלומונוביץ פנו לבית־המשפט המחוזי בירושלים וביקשו כי יאסור על בית־דין חברים של הארגון לדון אותם, משום שאין זה בסמכותו לדון את חבריו על דברים שאמרו אלא דברים שעשו. ומכיוון שהנאשמים לא הפרו שביתה, אלא מתחו ביקורת על הנהלת הארגון, אין לבית־דין סיבה לדון אותם. בצלי ואורן נקטו טקטיקה אחרת: הם הופיעו בפני בית־דין חברים של ארגונם עם עורך־דין של האגודה לזכויות האזרח עם אותם טיעונים שטענו גבאי וסלומונוביץ בפני בית־המשפט המחוזי.

בית־דין חברים לא ישב בדיון. פעם אחת נתבטלה ישיבה בגין היעדרות חברה שאמה נותחה בבית־חולים. פעם שנייה נתבטלה ישיבה משום שבית־המשפט המחוזי הוציא צו ביניים, אשר אוסר על בית־דין חברים לשבת כל עוד לא הוצא פסק דין סופי.

שושנה בייר לקחה את העניין ללב והיא מדברת בזעם רב: "טענתו של גבאי, כי לא ידע על מה שובתים, היא טענה דמגוגית. גבאי הינו חבר מרכזי בהתאגדות המנהלים העל־יסודיים. כאשר הוא ביקש תוספת שכר לחבריו המנהלים, הוא ידע היטב מהי הכתובת. גם אילו לא ידע על מה מתנהל המאבק הפעם, הרי שיכול היה להרים טלפון. משמעות דבריו היתה שבהנהלת הארגון יושבים מטומטמים, אשר גם מוליכים שולל את המורים. עכשיו הופכים אותנו לסותמי פיות. שוכחים, שברגע שבו אדם מצטרף לאיגוד מקצועי, הוא נוטל על עצמו את מרות האיגוד, כשם שהוא גם נוטל לעצמו את פירות המאבק.

כמו איגודים מקצועיים רבים, גם ארגון המורים העל־יסודיים מצוי עתה באחת משעותיו הקשות. גורמים מסוימים מנסים ליצור דה־לגיטימציה של המאבק המקצועי. השביתה ב־1.9.88 הוכרזה מתוך רצון מצד הארגון לשמור על אחדות מחנה המורים, וללכת לשביתה יחד עם הסתדרות המורים. הוויכוח המתנהל עם ארבעת החברים הנזכרים איננו ויכוח על טקטיקה זאת או אחרת, אלא על עצם זכותו וסמכותו של איגוד מקצועי להכריז על שביתה. מה שהם עשו זהו ניסיון לקעקע את בית־דין חברים. ניסיון זה כמוהו כניסיון למנוע מכל גוף נבחר בארגון המורים אפשרות לקבל החלטות", מסיימת שושנה בייר.

תומכים באפליה

ניסוי של פרופ' יפה בביה"ס לעבודה סוציאלית ערך אפליה לטובת מועמדים "טעוני הזדמנות" ● 71 אחוזים מהם סיימו בהצלחה

במשך שמונה שנים ערך פרופ' אליעזר יפה ניסוי חלוצי באישורה של הוועדה לקבלת סטודנטים באוניברסיטה העברית הוא צירף לבית־הספר לעבודה סוציאלית מועמדים "טעוני הזדמנות", כלשונו, אשר נדחו תחילה בשל ציוניהם הנמוכים. כל המתקבלים, שלא על־פי הקריטריונים הרגילים, 20 מתוך 120 סטודנטים מן המניין בשנה א', היו בני עדות המזרח או ערבים. סיכום הניסוי פורסם זה עתה, והוא מגלה תוצאה מפתיעה: 71 אחוזים מ"טעוני ההזדמנות" סיימו בהצלחה את לימודיהם וזכו בתואר ראשון, לעומת 73 אחוזים מן הסטודנטים "הרגילים".

ראשיתו של הניסוי היתה במאמר ביקורתי שפרסם פרופ' יפה, לפני כעשר שנים, נגד תנאי הקבלה לבית־ספר לעבודה סוציאלית. הוא טען, כי סטודנטים מבוססים מארצות המערב הופכים לעובדים סוציאלים בקרב יוצאי אסיה־אפריקה. יפה זכה לבכות מצד ידידים וסטודנטים בני עדות המזרח, ואילו עמיתיו בסגל האקדמי הקשו: "האם עובדת סוציאלית צריכה להיכנס להריון מחוץ לנישואין, כדי לקבל הכשר לטיפול בנערות שהרו מחוץ לנישואין?" רבים מן המורים סברו, כי הלקוחות מעדות המזרח אדישים למוצא העובדים הסוציאליים. ואולם עמיתו של פרופ' יפה גילו פתיחות וסובלנות. חרף השקפותיו יוצאות הדופן באוניברסיטה הם מינו אותו לתפקיד יו"ר הוועדה לקבלת סטודנטים לבית־הספר לעבודה סוציאלית. מנהל בית־הספר ורוב המורים נתנו גיבוי לפרויקט לקליטתם של "טעוני טיפוח" שהוגדרו על־ידי יפה כ"טעוני הזדמנות".

לאוניברסיטה מתקבלים סטודנטים על־פי הציון המשוקלל שלהם. ציון זה מורכב מתוצאות הבחינה הפסיכומטרית שעורכת האוניברסיטה ומציוני בחינות הבגרות. מתוך 1,000 נתקבלו 120 הראשונים. פרופ' יפה רותה את 20 האחרונים ברשימה וקיבל במקומם "טעוני הזדמנות" בעלי האפיונים הבאים: הורים חסרי השכלה פורמלית, משפחות גדולות, מוצאם או מוצא הוריהם מאסיה־אפריקה. הם גרים בשכונות חלשות מבחינה חברתית־כלכלית. כקבלו אותם, ציין יפה בפני הוועדה לקבלת סטודנטים, כי אין התאמה בין הציון המשוקלל לבין קריטריונים סובייקטיביים כמו מוטיבציה ובגרות אישית. גם אמינות חיבורי של המבחנים הפסיכומטריים לא נבדקה מעולם, שכן לא ברור מה היה עולה בגורלו של מועמד שנדחה, אילו התקבל לאוניברסיטה.

אפליה חיובית

בוויכוח, שלא נפסק באוניברסיטה מאז ראשית הניסוי, תתברר, כי התגובות על הניסוי מבטאות עמדות וערכים בתחום האידיאולוגי. האוניברסיטאות תומכות ב"שלטון המוכשרים" (מריטוקרטיה). החברה מתגמלת יחידים מוכשרים, כבעלי תכונות המושפעות במידה מכרעת מסביבתם הקרובה ומהצלחת הוריהם. לעומתם סבור יפה, כי אם משקיעים באדם ומאפשרים לו להראות מה הוא מסוגל לעשות, הרי שרק לעתים רחוקות הוא מאכזב. לכן רצוי שבתי־ספר לעבודה סוציאלית ימסרו, במידת מה, אפליה חיובית וימלאו חובה חברתית שתשפר את אופיו ואיכותו של מקצוע העבודה הסוציאלית.

תודות לפרויקט גדל מספר בני עדות המזרח בבית־הספר לעבודה סוציאלית מ־15 ל־30 אחוזים. מספר הערבים גדל מ־3 ל־9 אחוזים. ההצלחה בלימודים הגבירה את ציפיות הבוגרים להמשך הלימודים לקראת התואר השני: 92 אחוזים מהם הודיעו על כוונתם להמשיך בלימודיהם, לעומת 81 אחוזים מן הסטודנטים בקבוצה הרגילה.

תוצאות הניסוי נידונו בוועדה לקבלת סטודנטים של האוניברסיטה העברית. משתתפים טענו, כי השימוש בקריטריונים שאינם אקדמיים לקבלת סטודנטים עשוי להוות לחץ ליצירת קריטריונים נוספים, כמו שירות בצה"ל וגיל. אם המשאבים מוגבלים, עדיף להשקיעם במצטיינים. שני פרופסורים ערערו על החלטתה של ועדת הקבלה להנהיג קריטריונים מיוחדים ביחס לקבוצת "טעוני הזדמנות" בבית־הספר לעבודה סוציאלית. הם טענו, כי ההחלטה לקבלם פוגעת בעיקרון, לפיו מקבלת האוניברסיטה תלמידים על בסיס של התחרות אישית.

פרופ' יפה רואה בכללי הקבלה לאוניברסיטאות מכשיר להנצחת הריבוד החברתי הקיים בישראל. הוא קורא לשנות את כללי המשחק על־ידי יצירת לחצים חברתיים ופוליטיים למען הפיכתה של ההשכלה הגבוהה לנחלת כלל הציבור ולא רק למעטים. המחקר ראה אור בהוצאת אריאל, ירושלים, תחת הכותרת "אי־השוויון כיד המקרה".

בקצרה

מה מעסיק את התלמידים

בעיני הציבור נתפס מורה צעיר כמעורכן בתיאוריות למורה חדשות, וכקרוב לתלמידים בגילו ובנטיות לבו. המורה הוותיק נתפס כמרוחק, מיובש וכמי שלועס את חומר הלימודים לבחינות הבגרות שנה אחר שנה, ללא שינוי.

אביבה קרינסקי, חוקרת בבית־הספר לחינוך של אוניברסיטת תל־אביב ומורה במכללת לוינסקי, השוותה קבוצת מורים טירונים לספרות לקבוצת מורים ותיקים, הנחשבים כטובים בעיני המנהלים, המפקחים והחונכים מן האוניברסיטה, אשר שולחים אליהם פרחי הוראה לשם הכשרה תוך כדי עבודה. החוקרת העלתה, כי הוותיקים היו מסוגלים לנבא מצבים בשיעור פי תשעה יותר מן הטירונים בשנת עבודתם הראשונה. יכולת מקבילה נמצאה במחקרים אחרים, על רדיולוגים מומחים, אשר רואים בעיני רוחם את האנטומיה הפנימית של החולים, שעה שהם מתבוננים בצילומי רנטגן. לשון אחר: הוותיקים מסוגלים לנבא מראש קשיים שיתעוררו בשיעור, מה שהצעירים אינם יודעים לעשות. כושר ניבוי זה מאפשר למורה להתכונן לתגובות ספציפיות. כך, למשל, הוותיקים יודעים מה מעסיק את התלמידים.

מה עושה המורה הטירון בשנת עבודתו הראשונה, עם התכנים והגישות שלמד בבית־הספר לחינוך או במכללה להכשרת עובדי הוראה? משיבה אביבה קרינסקי: הידע שרכש בשנות הכשרתו להוראה מהווה בסיס, שעליו הוא בונה בהתמודדות ידע חדש וספציפי על תלמידיו. אצל הוותיק קיימת תרכובת של מה שהוא יודע על החומר הנלמד לבין מה שהוא יודע על התלמידים. הצעיר בוודאי יודע את חומר הלימודים, אך איננו יודע אילו יצירות מעניינות את התלמידים ואילו משעממות אותם, איך משפיעות תכונות גיל והתבגרות על קליטת החומר הנלמד.

מסקנתה המעשית של החוקרת המחנכת היא, שמנהלי בתי־הספר העל־יסודיים צריכים להציב בכיתות הגבוהות, המכינות לבגרות, מורים ותיקים ועיליים. הטירונים, מוטב שילמדו להתגלח על זקן הכיתות הזוטרות.

בעריכת עלינא תורי

מה חדש?

השיא החדש של ג'קסון

עופר ניר

אלבומו האחרון של מייקל ג'קסון — "BAD" — ממשיך לשבור שיאים, וזהו תקליט הסולו הראשון בהיסטוריה, שבשבעה שירים מתוכו הגיעו ללהיטים וחמישה מהם אף הגיעו למקום הראשון במצעד האמריקני, התקליטון האחרון נקרא "מרשע הלקלק", כשם אחד הקטעים המרשימים בסרטו של ג'קסון "מהורר"...

האלבום של עפרה חזה "שדי", הצליח מעל ממה שקיוותה חברת התקליטים שלה, לאחר שקדם לו הלהיט "אם ננעלו", שהביא אותה למקום גבוה מאוד במצעד הבריטי, כעת נעשה נסיון נוסף לדחוף את האלבום באמצעות שיר־הנושא, שראה־אור על תקליטון, בגירסת הקומפקט־דיסק של "שדי", כלול קטע בונוס, "גלבי" הזכור לטוב...

למעריצי להקת "לב" חברת "אי.אמ.איי" הוציאה את שני אלבומיה האחרונים של הלהקה, בחבילה אחת, שאליה מצורפים גם לוח־שנה, מכתבים אישיים מן האחיות ווילסון, אן וננסי, מנהיגות "לב". המחיר, בהתאם אפשר להשיג ביבוא, בארץ... פרינס ניצל את שהותו באנגליה, בחודש יולי השנה, לא רק להופעות, אלא גם להקלטת חומר לתקליט חדש, שיראה־אור בשנה הבאה. התקליט החדש אמור להיות יותר בכיוון של גוספל מאשר "LOVESEXY", אלבומו האחרון, שאיכזב קצת, מבחינה מסחרית... גם מדונה באולפן, מסיימת את הקלטת אלבומה החדש, שיראה אור בפברואר 1989, תחת השם "כמו תפילה"...

עוד דוגמא לפתיחות הסובייטית החדשה: האמרגן הבריטי הארווי גולדסמית נתבקש לארגן הופעות במוסקבה, עבור ברוס ספרינגסטין ולהקת "האבנים המתגלגלות"... לא בדיוק פופ, אבל בכל זאת פופולריים (עדיין), האדונים הנכבדים פרנק סינטרה וסמי דייוויס, יחד עם הגברת לייזה מינלי. החבורה הזאת מופיעה יחד ביפן ומחירי הכרטיסים אינם נופלים מהמשכורות דולר, ביינים, לראש...

עפרה חזה

חדש ישראל

רובס — בדרך למעלה

יוסי ונונו

★ רמי קלינשטיין עובד על תקליט חדש, הפקה מוסיקלית, לואי להב, מה שמעורר הרבה ציפיות.

★ דני רובס סיים את הקלטת אלבומו השלישי. רובס, שהמופע שלו הצליח יפה, נמצא בדרך למעלה, כשהתקליט יצא אפשר יהיה לבדוק אם הוא למעלה. טקסטים ולחנים שלו, מנגנים: עוזי דגני — קלידים, מיקי שביב — באס, וזאן פול זימבריס — תופים.

★ תקליטו החדש של יגאל בשן "נטור" כבר נמצא בשוק. עבודה משותפת של רוני סומק מלים, בשן ומיקי גבריאלוב. לבשן זו תקליט ראשון אחרי הרבה זמן שהתעסק עם ילדים ב"הופה היי" ועם "כמו צועני".

★ סיכוי סביר שההופעה החיה של אסתר עופרים תצא בעוד זמן קצר על תקליט.

★ אריק רודיק מפיק לעדנה לב את אלבומה החדש, הרביעי במספר. לב, שחוזרת אחרי שנים ארוכות, מקווה להשתלב מחדש בשוק הבידור הישראלי. אם היא לא שמה לב, יש כבר כמה זמרות שהפסיקו בינתיים לתפוס פיסה.

★ פנצ'ר, להקה של ליצנים נחמדים, הוציאה לשוק תקליט בשם, איך לא, "עוד פנצ'ר". השירים, ברובם פארודיות שמשלבות בין דיסקו, ראפ ושאר מיני סגנונות, זכו להצלחה טלוויזיונית. השאלה, האם זה יתורגם למכירות נשארת כרגע פתוחה.

★ אם לא ידעתם, אלבומו החדש של רמי פורטיס "שירים מהקופסה" כבר נמצא בחנויות התקליטים. מהאזנה ראשונה — יש עניין.

★ תקליטו החדש של הזמר אריס סאן "אני אוהב אותך" יצא בימים אלה לשוק. בתקליט 12 שירים חדשים וכל ההכנסות ממכירת התקליט יועברו כתרומה לאגודה למען החייל. כך שאם בא לכם לתרום לצה"ל וגם להרוויח תקליט, זו בהחלט אפשרות.

תקליטים

מתחכם

יוסי ונונו

"טאטור" "ויתור תוכן" אן.אם.סי.

יש לי בעיה עם התקליט הזה. מצד אחד מדובר בחבורה מוכשרת של צעירים שניכר שהם יודעים ומבינים מוסיקה. מצד שני, התקליט מלא בהתחכמויות שלא לצורך, בהרבה נסיונות להישמע כאילו מורכב, מיוחד, אחר. בעיה נוספת קשורה לתחושה ש"טאטור" מעבירים כלהקה, נראה לי שעודף הרעיונות האישיים פגמו בתוצאה הסופית, בחלק מהקטעים הם לא נשמעים כלהקה אלא כסולנים עם הרכב שמשרת אותם.

התקליט יוצר עניין. זו להקה ששווה הקשבה, חלק מהטקסטים "בדידותי" למשל, מצליחים אפילו לרגש. גם הלחנים "גורם לי" למשל, יפים כשהם הולכים אל הפשטות ומעצבנים שיש ניסיון ליצור מורכבות בכוח.

"טאטור" צריכים להשיל את שכבות העיבוד, ההפקה, הכוונות וללכת לכיוון צליל מהודק יותר, כמה שיותר פשוט או במלים אחרות לנגן פחות מהראש, כי הראש במקרה של "ויתור תוכן" דומיננטי מדי ומונע את האפשרות להקשיב לתקליט מהבטן. יש פה את אותה בעיה שאפשר למצוא בסרטי סטודנטים — ניסיון להכיל את כל העולם בחצי שעה, זה פשוט לא הולך. התקליט הופק עצמאית והוקלט בהופעה חיה וזה יופי, לא בטוח ש"ויתור תוכן" היה מודפס אם הוא היה זקוק למימון של החברות הגדולות. לא יודע מה הפוטנציאל המסחרי של התקליט, נראה לי שזה לא ירחיק הרבה מעבר לגבולות תל־אביב. ממליץ, למרות ההסתייגויות.

קלטת

חיית במה

יוסי ונונו

ד. די. ברידג'ווטר "ההופעה חיה במאוריס" יבוא אם.סי.איי.

ד. ד. ברידג'ווטר תגיע לארץ ביחד עם נינה סימון. זאת אומרת ברידג'ווטר תיתן את מופע החימום, סימון את המנה העיקרית. מה שלא צריך להפריע לנו ליהנות לשתיהן.

מהאזנה לקלטת ברור דבר אחד — מדובר בכוכבת, שתעלה את מדד החום בבנייני האומה (7.12) והיכל התרבות (8.12) לגבהים שהאולמות הנ"ל לא טעמו מזמן. אם דרך הקלטת היא מצליחה להעביר את האווירה של המופע החי, על אחת כמה וכמה כשמדובר בהופעה ממש. יש לי "חשש" רציני שברידג'ווטר מלאת הטמפרמנט תגנוב לסימון ומועמעת יותר את ההצגה, אני בכל מקרה נער איזון.

כמובן יש לה חסרונות. היא נוטה יותר מדי להפגנות קוליות טכניות על חשבון הפרשנות המוסיקלית. יש שירים שזה עובד, ויש כאלה כמו "מרגישה מצויץ" שזה מתמוסס. ניכר שהיא שמעה הרבה פיצג'רלד. אם כי היא מפריזה במשחקים קוליים. אגב, הבעיות הנ"ל פחות מפריעות בהופעה חיה שבה השטיקים של משחקי הקול הם חלק מ"השואו". אני לא יודע איך זה יעבוד באולמות כמו "היכל התרבות" ו"בנייני האומה", שאמו כבר הוכיחה לנו שבמה ואולם הם מושגים יחסיים שאפשר בקלות לנפץ אותם.

הרפרטואר שלה, אם לשפוט לפי הקלטת, נוח לעיכול, ברובו סטנדרטים מוכרים (מצויין למופע חי ובמיוחד למופע חימום). אני בעדה!

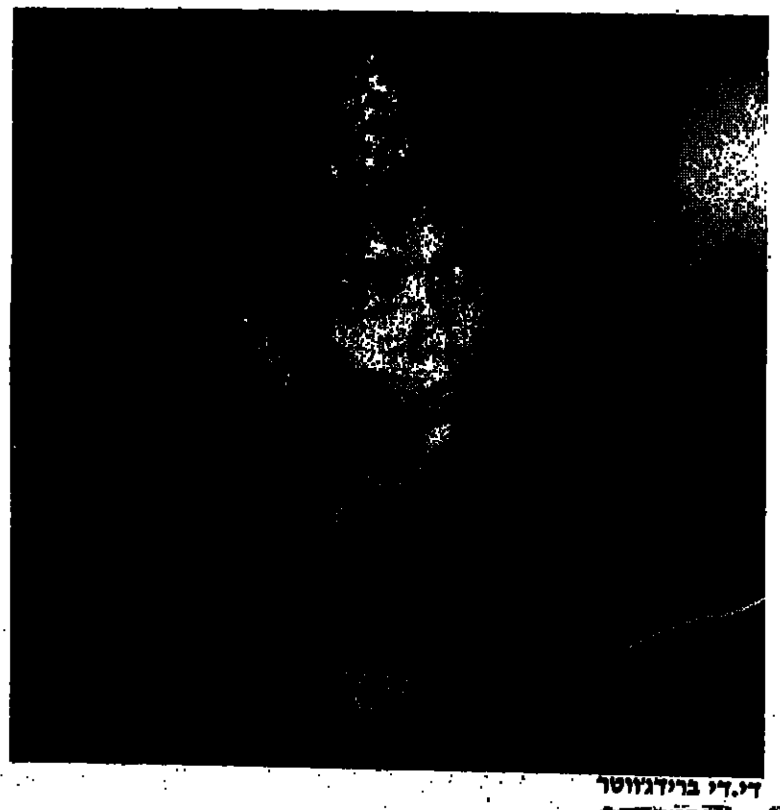
די.די ברידג'ווטר

בסימן התרחבות

יוסי ונונו

רמי פורטיס "סיפורים מהקופסה" נענע דיסק

10 שנים שרמי פורטיס לא יצר תקליט בעברית ואין ספק שהיו ציפיות. האכזבה, ויש כזו לפחות לגבי חלק מהקטעים, נובעת מאותן ציפיות. "סיפורים מהקופסה" הוא תקליט טוב, תקליט שהופך בכל השמעה למעניין יותר, אבל חסר בו את אותו משהו שהופך תקליט טוב לחוויה. פורטיס וברי סחרוף מנסים להגיע לקהלים חדשים לפעמים זה בא על חשבון החיפוש, הלהט, המקוריות. אפשר להבין את הצורך להתרחב, אבל "סיפורים מהקופסה" לא מספק את התשובה המלאה לשאלה איך ליצור מוסיקה מורכבת, מחדשת ועדיין להיות קליט אולי אי־אפשר, ופורטיס נרגן להמשיך ולהיות הגיבור של מבקרי המוסיקה וקהל מועדוני הרוק התל־אביביים. סביר להניח שגם לגיל, לנסיון ולצורך להתיישב יש חלק בתוצאה הסופית. בכל מקרה פורטיס וסחרוף נשמעים רעבים יותר מהרבה להקות צעירות שמנגנות כרגע במועדונים.

הבעיה המרכזית של "סיפורים מהקופסה" היא בטקסטים, בשירים הפחות טובים, המוסיקה מצליחה להעלות, אבל לא יותר מזה. סחרוף בנה יופי של עיבודים, הרבה גיטרות עם קריצה לרוק של שנות ה־60, עבודת באס־תופים יפה, לא מבטחת, מעין מצע נוח עליו אומר פורטיס להניח את שירתו המטורפת.

והפעם, יותר מבעבר, אפשר להבין מה הוא שר. אני אוהב את "אין קשר" ואת "שקיעתה של הוריזה", ואני מוצא את עצמי מדי פעם מקשיב ל"סיפורים מהקופסה".

פורטיס, מבחינתי, הוא עדיין אחת התקוות הגדולות של הרוק הישראלי. בינתיים מומלץ לקנות את התקליט בשביל הקטעים הטובים ונקווה שהבא ייקח פחות מ־10 שנים.

הצד השלישי של התקליט

הפשע דווקא השתלם לו

עופר ניר

באסטר אדוארדס היה פושע קטן שהשתתף בשוד גדול והפך למשהו דמוי מיתוס. הוא היה הנהג בשוד הרכבת הבריטית, בשנת 1963, במהלכו נשדדו 2.6 מליון לירות סטרלינג בשטרות משומשים, במונחים של היום: 19 מיליון שטרלינג. 16 איש השתתפו בשוד ובניכוי ההוצאות, הצפויות והבלתי־צפויות, יצא כל אחד מהם עם 150 אלף לישי"ט, אלא שהם נתפסו ונכלאו ושילמו ביוקר. כיום, באסטר אדוארדס מתפרנס כרוכל מדוכן למכירת פרחים, סמוך לתחנת הרכבת ווטרלו בלונדון.

הסיפור הקרימינאלי הזה נוגע למדור הקופש משתי סיבות. ראשית: פיל קולינס נבחר לגלם את דמותו של באסטר, בסרט קולנוע ששמו, כמובן, "באסטר". שנית, הוא ערך את פסקול הסרט, מלהיטים של אותה תקופה בביצועים מקוריים ולא מקוריים, ביניהם גם הלהיט "סוג נמצא של אהבה", שהביא אותו למקום הראשון במצעד הבריטי. להקת "מבוכחי האמריקות" שרה את השיר הזה במקור. התקליט יצא לאחרונה גם בארץ (החברה הכללית למוסיקה), עוד לפני שהסרט הגיע למסכי הקולנוע שלנו.

קולינס הגיע לתפקיד הזה לאחר שהופיע, בהופעת אורח, בסדרה האמריקנית "מיאמי, מחלק מוסר", בתור גנגסטר אנגלי קוקני. דיוויד גרין, הבמאי של "באסטר", ראה אותו ונדלק. קולינס, שפעם הופיע כניצב בסרט "לילה של יום מפרך" ובתפקיד ראשי בהפקת הווסט־אנד של המחזמר "אוליבר" (הוא היה הדוג'ר, מנהיג חבורת הגנבים של פייגין), הסכים ברצון. באסטר אדוארדס עצמו היה קצת ספקן, כאשר נמסר לו שקולינס עומד למלא את דמותו בסרט. "איך הוא יכול לשחק אותי?" התלונן. "הרי יש לו קרחת..."

הטענה של מבקרים רבים היתה, שקולינס הציג את באסטר שלו בדמות הירואית, חיובית להפליא. גם שאר בני החבורה הצטיירו כחבר'ה טובים, שסתם החליטו לשדוד רכבת ובכלל לא התכוונו להזיק. בגלל הרוח החיובית הזאת, ובגלל ההד הציבורי השלילי, ביקש קולינס מן הזוג המלכותי, צ'ארלס ודיאנה, שלא יגיעו להקרנה החגיגית של הסרט, שכל הכנסותיה נועדו ל"קרן הנסיך" התורמת לבני נוער מעוטי יכולת. שקולינס הוא אחד מנאמניה. קולינס, שמיודד עם צ'ארלס ודיאנה, חשש שהעיתונות תתייחס בחומרה לנוכחותם בהקרנת סרט אלים כביכול. הם לא באו, והרומנים המלכותי (והמלכותי), ניצל.

בין השירים בפסקול, להיטים משנות ה־60, כמו "רק מבט אחד" של להקת "התולים" (שאף היא חזרה לאחרונה לכותרות, בגלל הנוסטלגיה שסחפה את אנגליה בעקבות ההצלחה המחודשת של להיטה "הוא איננו כבד, הוא אחי"), "את שלי" בעבודתי של פתני רשור, "המשך לרוץ" של להקת ספנסר דייוויס (עם סטיבי ווינווד), "איך את עושה את זה" של להקת "גרי והמוסיקאים", "ממתקים למתוקה" של להקת "המחפשים" וגם שיר של להקת "ארבע העונות", ששמו "מטורף באמצעה" ואשר מופיע גם בתקליט שלו, שיצא לאחרונה בארץ.

פול קולינס ב"באסטר"

קולינס ניסה להשיג קטעים נוספים. המשא־ומתן עם הלהקות היה, לדבריו, מהיר ועינייני. הרוח חיובית. אבל כאשר פנה אל המו"לים ובעלי הזכויות, נתקל בתגובה צוננת. "רציתי שיר של "האבנים המתגלגלות", סיפר קולינס. "ביל וויימן אמר שאין לו התנגדות, אבל הפנה אותי לאלן קליין, מנהל חברת המו"לות של הלהקה. קליין השיב לי במכתב גס ומגעיל. היינו מוכנים לשלם עבור הזכויות, אבל היו שירים שפשוט לא יכולנו להשיג. קשה לי להבין את, וזה הרי אם הסרט היה הופך להצלחה קופתית, כולם היו מקבלים תמורה הוגנת להסכמתם. ואם לא, אז איש לא הפסיד מזה".

גם קולינס לא הפסיד מזה. הוא קיבל סכום נאה על השתתפותו בסרט ועוד "משהו", עבור עריכת הפסקול.

יוצאי אירלנד

יוסי ונונו

ה"הוטרבויס" "פיישר בלוז" אן.אם.סי.

U2 סיימו את הפריצה הגדולה, ואן מוריסון היה שם כל הזמן. במרחב שבין U2 המהפכים לואן מוריסון האיכותי יושבים הוטרבויס. במובן מסוים בחרו הוטרבויס לשחק במגרש של מוריסון, היתה ההשראה לתגר את האיצטדיונים ממלאי חבים של אמריקה והם ויתרו, על כך הם ראויים להערכה. אבל, כדי להגיע למוריסון, לא מספיק לוותר על ההרמוניות להפוך ל־U2. מסובך לא כל־כך. U2 מוריסון, הוטרבויס, שייכים לתחבורה די גדולה של מוסיקאים איריים. שמרצו ההדרה עם מוסיקה, שהיא שילוב של הצליל העממי האירי עם הרוק, הפולק והבלוז האמריקני. מי שראה את סרטם של U2 יכול להבין את הכיוון, את מוריסון כדאי, בכל זאת, להעמיד כנה, והוא נבע באיכות עוד לפני שהגבי המוסיקה במזרח התיכון שמעו על צמד המלים — מוסיקה קלטית.

הוטרבויס, U2 ועוד כמה וחבבים ויבלים לך הזוג של כבוד. ב"פיישר בלוז" הולכים הוטרבויס צעד אחד אחורה, זאת אומרת במקום לקפוץ מלחבורן לגרידיורק ושחו, הם חוזרים לאירלנד. לקח להם 3 שנים להפיק את התקליט, התוצאה טובה. אם כי קשה להגיד שחיכינו לתקליט הזה או שיש באן זנחנות.

על העטיפה תגלום של הבורות הישים מורקנים שמנגנים בכליה כמו מנדולינה, אקורדיון, חליל ובוזוקי. ההשפעה האירית ברורה (יכאם, מישהו ראה את האנקף עם הצליל התחלה, משהו). יש גם קטע, יומרני "The Stolenchild" ע"פ טקסט של המשורר של ייטס.

אלבום טוב עם כמה שירים יפים, שאפשר בן האשפר לא, אחד הוא השאר חוצי.

איבחון בקשתית העין

איבחון הפרעות וליקויים במערכות הגוף השונות (מערכת העיכול, מערכת העצבים, המערכת ההורמונלית ועור) באמצעות שינויים בקשתית (איריס) העין ובהתאם לכך, התאמת תכנית ריפוי תזונתית, מיושמים במרפאה הטבעונית הציבורית של תנועת הצמחונים וטבעונים בישראל. המרפאה פתוחה לקהל הרחב וניתן לתאם הזמנות לרופאים ולמומחים השונים בטלפון.

יישום מדע האירידיולוגיה (בדיקת מבנה וצבע קשתית העין) לצרכי איבחון ליקויים ברקמות הגוף, מבוצע במרפאת תנועת הצמחונים והטבעונים על ידי יעקב ברמן, (שעלה מארה"ב לפני שבע שנים). יועץ לתזונה ואירידיולוג, בעל תואר מוסמך בחינוך לבריאות של "סטייט יוניברסיטי אוף אריזונה".

תנועת הצמחונים והטבעוניים בישראל שלחה לי כתבה על אודות איבחון הפרעות במערכות הגוף השונות באמצעות קשתית העין. אין לי כל הבנה בנושא וגם לא יחס מיוחד אליו. אך בטוחני שהוא מעניין אנשים רבים ולכן מובאת הכתבה על אחריות כותביה. (צב"ש)

פעילות הרקמות והבלוטות

לדברי ברמן, האנליזה של מבנה וצבע קשתית העין על כל השינויים החלים בה: חורים בסיבים, כתמים וכדומה, מאפשרת לקבוע את רמת פעילות הרקמות, האיברים והבלוטות בגוף האדם, מבחינה תורשתית ומבחינה מטאבולית (חילוף החומרים).

יעקב ברמן מגדיר את הקשתית במעין "טלוויזיה אורגנית", המאפשרת להביט לתוך הגוף ולאבחן את מצבו. בדיקת הקשתית מבוצעת באמצעות פנס כדוגמת זה של רופא עיניים ומכשיר המגדיל פי ארבע. ניתוח הממצאים מבוצע בעזרת מפה גדולה של איריס העין.

מרכז הכובד – בארה"ב

מדע האירידיולוגיה נוצר באמצע המאה ה־19 בגרמניה ומפתחו היה הרופא ד"ר איגנץ פון פצלי. בשלהי המאה ה־19 תרם להתפתחות מדע זה הכומר השוודי נילס ליליקוויסט.

בראשית המאה ה־20 עבר מרכז הכובד של מדע האירידיולוגיה לארה"ב. מי שקידם נושא זה והפך לדמות מרכזית בו החל מ־1922 ועד היום הוא ד"ר ברנרד ג'נסן מקליפורניה, שטיפל בלמעלה ממליון חולים במשך יותר משישים שנה וכתב ספרים ומחקרים רבים בנושא זה.

לדברי יעקב ברמן, ניתן לפעמים לגלות בבדיקת קשתית העין והאנליזה שלה, סיבות לכאבים והפרעות שאין מצליחים לגלות את מקורן בבדיקות רפואיות ומעבדתיות. "אנשים רבים מסתובבים עם מצב תת־קליני כשהם סובלים", אומר ברמן.

"בקשתית העין נחרת המצב התורשתי של האדם: נטיה תורשתית לדלקת פרקים, נטיה לכולסטרול גבוה ואפילו נטיה תורשתית לסוג מסויים של סרטן. הסימנים שבקשתית מצביעים גם על המצב הביוכימי של רקמות הגוף השונות: האם יש חסר (מצב היפו) בחומר כימי מסויים כגון: אנזימים, יוד, תומצה וכדומה או יותר חומר כימי (מצב היפר)".

לכל מערכת – מקבילה בקשתית

לדברי ברמן, לכל מערכת בגוף יש מקבילה באזור מסויים של קשתית העין. סימנים שונים באזורים מוגדרים של הקשתית מבטאים ליקויים במערכות ספציפיות.

כיועץ תזונה, קובע ברמן לכל חולה תכנית המתאימה להפרעה המתגלה אצלו, כשהוא משתמש במאתיים חומרים טבעיים: ויטמינים, מינרלים, תמצית ירקות ופירות, מוצרי ים, מוצרי כוורת, תה צמחים ותמיסות.

אם מתעורר צורך, מפנים מר ברמן ורופאי המרפאה הטבעונית של תנועת הצמחונים והטבעונים את החולה, לרופא מומחה בתחום ספציפי.

מחיר שני טיפולים, שהם הבסיסי 130 ש"ח. הטיפולים ניתנים בימי חמישי לאחר קביעת תור בטלפון (03־6234162/3/4/5/6).

איש השלטון המקומי

מעיינים בספר: חיים שרון, ראש עיריית חולון בין מנוה אילון, אלמנת פנחס אילון (משמאל), לבין דורה, הבת של אילון. (צילום: דוד דואק)

במלאות שנה למותו של פנחס אילון ז"ל, ראש העיריה הראשון של חולון, שכיהן בתפקיד במשך 34 שנה, מאז 1953, יצא לאור ספר זיכרון לאיש ופועלו, פרי עבודתו של העיתונאי אשר שילוני.

שילוני הכיר היטב את אילון ובמשך עשרות שנים ליווה אותו בעבודתו. "אילון היה אישיות מיוחדת במינה" אמר שילוני, "אנשים רבים, יהול מרכז השלטון המקומי, שרי ממשלה ואף תושבי העיר עצמה עמדו על כך. הוא היה בין החושבים הראשונים של קרית־העבודה, וכיון הפעילים המרכזיים בענייני חינוך".

חיים הרצוג, נשיא מדינת ישראל, כתב על האיש שניחן ב"צניעות, נועם־הליכות ונקיון־כפיים אשר במפעל חייו כונן עיר לתפארה".

בספר מסמכים רבים וביניהם ישנו צילום מסמך מיוחד במינו מתאריך 26.6.56 ממשה שרת, לאחר התפטרותו מתפקידו כשר חוץ, בעקבות יחסים מעורערים עם בן־גוריון. במכתבו של שרת לפנחס אילון מביע שרת תודה כפולה לרגשותיו של אילון לגבי פרישתו כשר־החוץ, ומורה לו על הזמנתו לבוא להשתקע בעיר חולון.

בין המדורים הרבים שבספר ישנו מדור בשם "בן היה להם", בו מסופר על מותו הפתאומי של חגי בנו הבכור של אילון. מותו של הבן היכה את המשפחה מכה קשה מאד, רופפה את בריאותו של אילון ובעקיפין, היתה אחת הגורמים שהביאו אותו לפרוש מכהונתו.

שילוני מציין כי אילון הסכים "לרוץ" לקדנציה האחרונה שלו כראש־עיר רק בשל החשש שהעיר לא תיפול כפרי בשל לידי הליכוד ושותפיו והשלטון יעבור לשלטון הימין.

רצה הגורל, ואילון לא זכה לראות את הספר, שהפך להיות זיכרון לאיש ולפועלו.

רותי ניסנוב

איך זה שאיש לא הציע את דוד לוי למשרד הביטחון?

משוגעים ליונים

זאת ממש חוויה לראות חבורת גברים לא צעירים, כמובן שגם לא מבוגרים מדי, אבל כאלה שיש להם כבר ילדים ונכדים, והתחביב שלהם הוא יונים. לא כדי לצלות אותן חס וחלילה, ולא כדי לאכלן, הם פשוט אוהבים את הציפור היפה שבדרך כלל שוקלת כ־200 גרם.

בתערוכת היונים שתיפתח ב־8.12.88 בשעה 4 אחרי הצהריים בבית־העם במרכז אפרידר, אשקלון, יוכלו המבקרים להתפעל מיונה במשקל של כ־1 ק"ג.

זאת כבר הפעם ה־12 שתיערך תערוכת יונים בישראל. השנה, שנתה ה־40 של מדינת ישראל, ארץ שהיונה הפכה לסמל של שלום ולמרות שבכל העולם היונה סמל השלום, חושבים חברי איגוד מגדלי היונים שיש לנו, הישראלים, זכות יוצרים. הרי נוח הוא ששלח את היונה מתיבתו כדי שתודיע האם הגשמים פסקו, הארץ יבשה כבר ואפשר לשחרר את כל החיות. חברי איגוד מגדלי היונים מסבירים שבתערוכה יוצגו מעל 500 יונים מ־60 זנים שונים, ביניהם יוני "אריה" בעלות רעמה אדירה עד כדי כיסוי העיניים, יוני זקן המנפחות כהידור כמו בלון ענקי, יוני ענק "הונגריות" שהובאו רק לאחרונה לארץ, יוני תוכי עם ראש "ללא מקור" ו"פרח" נפלא על צווארם, יונים (בחיי, חשבתי שעשו להם סלסול תמידי), יוני טווס ועוד רבות שכאילו עוצבו בידי אמן בעל דמיון מאד מפותח. מאילת הגיע אחד האספנים הידועים, ועימו כמה מיונותיו המיוחדות. היתה שם אחת, חוממה בעלת צוואר ארוך מאוד שנראית כאילו גילחו אותה. לא נעים לראות, יונה כזאת, אך האספן שמתגאה ב־60 זוגות יונים, כל אחת מיוחדת במינה, טוען שככל שהיונה מכוערת יותר, היא מיוחדת יותר.

נראה מה יגידו השופטים (כל אחד מהם הוא מומחה בינלאומי ליונים). יגיעו גם שני שופטים מחוץ לארץ, מאנגליה ומהולנד, ולא תהיה להם מלאכה קלה, כי רק בארץ מגדלים כ־100 זנים שונים ובתערוכה ישתתפו גם מגדלים מחו"ל.

על הקשר בין יונים לאשקלון סיפר חיים אריס, ממחלקת התיירות והידועים. לפי סברתו, פילון האלכסנדרוני, הפילוסוף היהודי, בן למשפחה מיוחסת מאלכסנדריה, שחי בשנים הראשונות לסה"נ, אמר על אשקלון באחד ממסעותיו ישנה עיר, השוכנת לחוף סוריה ושמה אסקלון. בביקורי שם בהיותי בדרכי אל מקדש אבותינו, להקריב קרבנות ולהתפלל — ראיתי מספר גדול של יונים במרשת הדרכים ובכל בית. שאלתי מה פשר הדבר ונאמר לי, שהיונה היא בעל כנף קדושה. אסור לצוד או להרוג אותה.

אם אמנם היתה היונה באשקלון קדושה כמו הפרה בהודו — זאת בוודאי סיבה טובה לערוך במקום את התערוכה. היא תתקיים בין 8.12.88 ל־10.12.88, הכניסה בחינם. מבקשים לא להאכיל את היונים.

חיה יוסף

אשף החייטות

הקולקציה שהציג יהודה דור הצטיינה בצבעיה: הרבה שחור, פפיטה שחור לבן, סגול, צבעי סתיו־חום, בז', ארום כהה, ירוק בקבוק פה ושם בצירוף לבן. אריגים שנבחרו בקפידה. הגימור מושלם. החידוש הם צווארוני השכמייה, חצאיות שפורפרת ולערב נוסף להם באימרה וולן (נפנפת בערבית טובה) מתניף. חליפות פפיטה בעלות מקטורן קצר מודרני בסיגנון הבולרו הסגור, בתוספת חולצה לבנה או שחורה, לערב טאסט משובץ ואפילו חצאית מיני צמודה וכצ'ופר, מורמת בצד אחד — רק כמה סנטימטרים, אך די כדי להפוך את החצאית (הנלבשת מעל הגרביים השחורים) לפיקנטית אך לא לוולגרית.

יהודה דור הוא אחד מאשפי החייטות. הדגמים שלו תמיד לבישים פלוס קצת אקסטרווגנציה, נראים יקרים (ואכן — הם כאלה) מורגש שהרבה מחשבה וידע מושקעים בכל פריט ופריט.

חיה יוסף

שעת תה

לא תאמינו, אבל המסורת הבריטית של ה־Five o'clock היא בקושי בת 150 שנה. הסינים שותים תה כמה אלפי שנים יותר ואינם עושים סביבו כל־כך הרבה צרמוניות. התה הגיע לאנגליה במאה ה־17, תחילה כמשקה של בית המלוכה והאצולה. לאט לאט ירד אל העם והפך למשקה לאומי. פולחן ה"תה־של־חמש" מיוחס לאנה, הדוכסית השביעית של בדפורד, שחייתה במאה ה־19. בבית הדוכסית נהגו לסעוד את ארוחת הצהריים מוקדם יחסית ואת ארוחת הערב — לא לפני 8 או 9. בשעה חמש, בערך, היתה הגברת רעבה, על כן ביקשה שיגישו לה ספל תה פלוס קצת מגדנים. יש להניח שהדוכסית בהיותה אישה חברותית לא אהבה לאכול ולשתות בגפה, לכן ביקשה מידידיה להצטרף אליה לתה־של־חמש...

אירוח של תה מתאים לכל עונה. בקיץ מגישים תה קר, בחורף — מהביל, פלוס חלב או לימון, כי יש המעדיפים את התה שלהם בסגנון רוסי. המסורת האנגלית, צעירה אבל מכובדת, מחייבת להגיש לצד התה כריכוני מלפפונים ולפחות סוג אחד של לחמניות מתוקות.

ברוסיה שותים תה חזק ומתוק. אי־אפשר לעבור את החורף בלי סמובר (מיחם) מלא מים רותחים ותיון חרס או זכוכית, מלא תמצית כמעט שחורה, המתחממת באדיה. שותים את התה חם מאוד, עם ריבה מתוקה או קוביות סוכר. אוכלים "בליני", אלה לביבות שמרים אפויות, שמגישים עם קוויאר.

בסין... סליחה, זה כבר סיפור אחר. נחזור לאנגליה.

ביוזמת תה ויסוצקי נערכים במרכזי ההדרכה של תנובה ימי עיון המוקדשים לתה־של־חמש. אירוח נוסח בריטניה. מגישה חד־פעמית של שעתיים, הכוללת הרצאה, הדגמה וכיבוד. כ־30 נשים יושבות בחדרי ההדגמות של המרכז, בצורה מאוד לא נוחה, ולומדות לארח כמו הדוכסית מבדפורד. רבות מהן באות לכאן לכל הרצאה, כי תמיד יש משהו חדש.

את ההרצאה מעבירה רותי קינן, עורכת ספרי בישול. גם יפה, גם אופה, גם סימפטית וגם בעלת חוש הומור. מתגברת בצורה אלגנטית ומנומסת על כמה נודניקיות שהיו באנגליה ושואלות קלוצקאש'ס כדי להוכיח שהן יודעות יותר טוב. רותי קינן מספרת קצת על ההיסטוריה של התה, מפרטת את סוגיו העיקריים, את שיטות הכנתו, את הטכסים השונים של פולחן התה ביפאן או אצל הבדואים. מסבירה שהאנגלים משתמשים בעלי תה שחור, ארומטי, אותם חולטים בקנקן, כפית עלים לכל ספל תה ועוד כפית "בשביל הקנקן". בשנים האחרונות מותר להטיל לתוך הקנקן כמה שקיקי תה (שקיק במקום כפית עלים) ורצוי שיהיו אלה שקיקים "כבדים" לפחות של 1,5 גרם. ויסוצקי הוציא השנה לשוק שקיקי "ארל־גריי", תה אנגלי, מאד ארומטי, המצאה של הלורד גריי, שהורה להספיג את התה שלו בתמציות מיוחדות. הם נמכרים באריזות אלומיניום כפולה ושומרים על הארומה זמן רב.

מגיעים אל העיקר: ההדגמה.

רותי קינן מציגה כריכי מלפפון: לחם כפרי, פרוס דק, שכבה נדיבה של חמאה מלוחה, המגינה על הלחם בפני רטיבות המלפפון ופרוסות דקיקות של מלפפון. אין צורך בטלת מכסים בפרוסת לחם שניה, חותכים באלכסון לרבעים ומקשטים בעלה פטרוזיליה מקפל. עוד מעט גבירותיי, תוכלו לטעום.

מן המתוקים מומלצת עוגה אנגלית (אינגליש קייק) וגם הסקונס (לחמניות פריכות), המאפין (לחמניות עם סובין) וטרטלטים אישיים עם תות או אפרסק משומר. את הסקונס מכינים במקום ומכניסים לתנור. עד שייאפו, מדגימה רותי קינן את הטרטלטים בבסיסים שהוכנו מראש. אצלה הכל מלוה ומעורר תיאבון. בבקשה, גבירותיי, נא להתכבד. הנה קנקני התה. חלב או לימון? (צב"ש)

מאפין עם סובין

2 כוסות קמח מלא; 1 1/2 כוסות סובין; 2/3 כוס סוכר; 1/4 כפית מלח; כפית אבקת אפיה; כפית אבקת סודה לשתיה; 3 ביצים; שמנת חמוצה או יוגורט בגביע [illegible]; 3 כפות שמן; 100 גרם צימוקים. (מספיק ל־24 לחמניות).

מערבבים יחד את הקמח, הסובין, הסוכר, המלח, אבקת האפיה והסודה לשתיה. מוסיפים את השמנת או את היוגורט, הביצים והשמן ומערבבים בתנועות רחבות, מעט ככל האפשר. מוסיפים את הצימוקים ומערבבים בתנועות רחבות. מחלקים את התערובת לתבניות קטנות או לתבנית גדולה בעלת שקעים ואופים כחצי שעה בתנור שחומם מראש לחום בינוני (170 צ').

בידור וכיבוי שריפות

מאות תלמידים מישובי רעננה, כפר־סבא וסביבתה עוברים בימים אלה השתלמות מקצועית מיוחדת בנושא "כיבוי שריפות". ההשתלמות מתקיימת בתחנת הכיבוי כפר־סבא, בהדרכת הכבאים המקומיים וכוללת חמישה מפגשים לימודיים, אליהם מגיעים התלמידים ביחד עם מוריהם. מכיוון ש"לא על כיבוי שריפות בלבד יחיה הנוער" דאגו קבלנים, ופרנסי העיר גם למרכז בידור חדש שבנייתו מסתיימת בימים אלה. הוא מיועד לבני־נוער ולמשפחות. למרכז, המוקם באיזור בית־המשפט בכפר־סבא, מייעדים שטחים לפעילות גופנית, מועדון בריאות, ספורט, קראטה, מכון אירובי וגם בית־קפה.

(חנה נדל)

העולם של מחשבים

ב־15 בדצמבר תערך במלון אכדיה בהרצליה תערוכה "העולם של מקינטוש", מאורגנת על ידי חברת יוזע מחשבים, נציגת Apple בישראל. בתערוכה ישתתפו למעלה מ־20 חברות מציגות מהארץ ומחו"ל, ביניהן דיגיטל, אוניברסיטת בר־אילן, מקיף, יורקיקה וטווינסטפט, אשר יציגו יישומים מסחריים למקינטוש בתחומים שונים. לצד התערוכה יתקיימו הרצאות בהשתתפות מומחים של חברת אפל.

המשטרה הפסיקה החקירה "בהפקדת הבדיקה" שערך "חדשות" בחשבונו של שריד

זהבה מוזס

היחידה לחקירת הונאה במשטרה הפסיקה לחקור את נושא הפקדת־50 השקלים בחשבונו של השר שריד, לאחר שהוברר שכתב של "חדשות" הפקיד את הסכום כדי לברר את מספר החשבון ממנו שולם על פי טענת העיתון, הכסף לוטרינר שטיפל בכלבו.

החקירה הופסקה משום שהחוקרים תיחקרו את כל המקורבים לעיתונאי שהפקיד את הכסף בבנק "יהב", דבר שלא היה קשה לגלותו מכתב־ההגנה שהגיש העיתון חדשות בנושא השר שריד ופרשת הכלב.

השר אברהם שריד הכחיש כי ניסה להדיח עד במהלך ביקורו בביתו של הוטרינר דני ורסנו.

חדשות כבר הצביע על "המקריות המוזרה" של ביקור השר בלווית קצין־משטרה בביתו של הוטרינר ממחרת פירסום כתב־ההגנה. "אפילו שר המשפטים מבין בוודאי את הפוטנציאל האיומי והמטריד בביקור של המשטרה ושל שר המשפטים בביתו של העד שנתן לעיתון עדות שאיננה מתיישבת עם גירסת השר", אומר העיתון.

מעשים פחותים מאלה יכולים להתפרש כהטרדה ואפילו כאיום על עד. הסיפור כאילו נועד הביקור על מנת שהוטרינר יזהה את מפקיד הכסף אינו ראוי לתגובה במישור ההגיון, שכן בכתב־ההגנה נאמר מפורשות מי הפקיד את הכסף ואין צורך בקלסתרון ובחקירת משטרה כדי לזהותו. תמוהה היא העובדה שדווקא השר שערך את הביקור המוזר מצא לנכון לעשות שוב מעשה שיכול להשפיע על מהלך המשפט ע"י הודעה לעיתונות שהוא "נתון ללחצים ולאיומים כדי שיחזור בו מתביעתו".

"חדשות" קורא לשר שלא יכנע ללחצים ובוודאי לא לאיומים אך לאור התנהגותו מוטב שישמע השר לעצת ידידים ויועצים משפטיים נבונים.

אין ספק בלב "חדשות" כי היועץ המשפטי לממשלה ודאי הסביר לשר את ההבחנה בין 50 ש"ח שהופקדו בחשבונו כדי למצוא את מספרו תואם החשבון ממנו שילם השר לוטרינר לבין עשרות אלפי דולרים שהופקדו ע"י ידידיו של השר בחשבונם של אנשי ציבור ואשר אפילו הם לא נתפרשו ע"י יועץ המשפטי כשוחד".

עו"ד ניבי מוזר המייצג את העיתון "חדשות" אמר אתמול בתגובה להודעת השר שריד כי התפרסמו דברים "שאיני רוצה לכנותם בשם כי אני עו"ד המטפל במשפט הדיבה והעיתון "חדשות" הגיב לדברים".

עוזר דובר המשטרה רוני ישעיהו אמר אתמול כי הנושא נמצא בבדיקה והמשטרה לא מעוניינת להגיב.

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה
נתניה

ניתנת בזה הודעה כי לועדה הוגשה בקשה לאישור תוספת/בניית מגורים לבית על חלקה 61, בגוש 8276, רחוב המרגניות מס' 6, בחריגות עד 6% בניה וקומה אחת חלקית, מעבר להקלות קיימות.

את התכנית מס' 325/88 ת.ב. 5782 ניתן לראות במשרדי הוועדה.

התנגדויות אפשר להגיש משך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.

י. אלרואי
יו"ר הוועדה המקומית

חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
מרחב תכנון מקומי
חוף השרון
הודעה בדבר הפקדת תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה–1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז מרכז, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה חוף השרון הופקדה תכנית מפורטת הנקראת תכנית מס' חש/13/8".

השטחים הכלולים בתכנית ומקומם: ישוב: רשפון, מגרש 63א' גושים 6676, 6677.

עיקרי הוראות התכנית: 1. קביעת 2 אזורי מגורים בנחלה אחת, אחד בערך 2 ד' והשני בערך 1.6 ד'. 2. קביעת הוראות בניה. 3. הרחבת דרך — בפינת הדרכים מס' 252 ו־251.

כל מעוניין רשאי לעיין בתוכנית בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל מעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע על ידי התכנית וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי להגיש התנגדות במשרדי הועדה המקומית האמורה, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות.

התנגדות לתוכנית לא תתקבל ולא תידון אלא אם כן הוגשה בכתב בפירוט הנמקות ובליווי תצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.

רב שיש, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז המרכז

עירית ירושלים
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965 (להלן החוק)
בנ/724/88

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק כי מר ז. קולודצקי הגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה (להלן הועדה) בקשה להתרת הקלות בגוש 30151 חלקה 45, 44, 43 ברחוב עמוס גאון, שכ' גבעת שאול בירושלים דהיינו: 1) הקלה באחוזי הבניה בשיעור של 5% מעל 24% המותרים, עבור התקנת מעלית. 2) גובה הבנין נע בין 15.69 מ' עד 17.19 מ' (חדר מעלית. במרכז הגג) במקום 16 מ' המותרים. 3) פניה בקו הבנין הקדמי צפוני לכוון הסימטא בשיעור של 6.00 מ' עד 6.70 מ' בהתאם לפניה בקו הבנין הקדמי של הבנינים הסמוכים למגרש הנדון.

את ההתנגדויות להתרת ההקלות הנ"ל אפשר להגיש תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית לתכנון ולבניה ברחוב הלל מס' 23, ירושלים.

ניתן לעיין בתכנית המוצעת במשרד זה בכל יום פרט ליום ו' בין השעות 12.00—14.00.

אברהם כחילה, מ"מ ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה

ועדת המשנה לתכנון ולבניה
מרחב תכנון מקומי — ראשון לציון
הודעה לפי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965

ניתנת בזאת הודעה כי הוגשה לוועדת המשנה לתכנון ובניה ראשל"צ, בקשה למתן הקלות, חלקה 141, 83, בגוש 3932, רחוב יהודה פינת הרב עוזיאל לפי תכנית מיתאר מפורטת, נמצאת החלקה הנ"ל באזור מגורים ג' ומותר לבנות עליה: בית מגורים 4 קומות, 12 דירות.

בקשת בעלי החלקה: — הקלה 10% בקו בניין צדדי ומגרש לא רגולרי באורך 9 מ'. תוספות לפירסום מתאריך 19.9.88 בעיתונים: על המשמר, שער, חדשות. לכל מי שיש התנגדות מאיזו סיבה שהיא לבקשה הנ"ל יואיל להגישה לוועדה תוך שלא יעבור 15 יום החל מיום פרסום הודעה זו. אם לא תתקבל כל התנגדות בתקופה הנ"ל, תובא הבקשה לאישור.

מ. ניצן
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה ראשון־לציון

הועדה המקומית לתכנון ולבניה רמת־גן
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה ר"ג (להלן — הועדה המקומית) בקשה להתרת הקלה בגבס בגוש 6156 חלקה 683, רח' יוסף צבי מס' 64, דהיינו: תוספת בניה בשיעור 6% משטח החלקה.

על המעונין הרואה את עצמו נפגע על ידי אישור ההקלה הנ"ל יוכל לעיין בתכנית ולהגיש התנגדות מנומקת לפרטיה. ההתנגדות צריכה להימסר לידי הועדה המקומית במשרדי אגף ההנדסה, רח' המעגל 26, ר"ג, תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו בעתונות.

אורי עמית — ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה ר"ג

נשיא חדש־ישן בוונצואלה

רויטר, סי־אן

קראקס. — קארלוס אנדרס פרז, שהיה נשיא ונצואלה בין השנים 1974 ו־1979, נבחר אתמול לתקופת כהונה נוספת, והבטיח באוזני תומכיו כי הממשלה החדשה תעשה להוצאת הכלכלה מהמשבר, לתעסוקה מלאה.

טלוויזיה

08.00 עד כאן – חדשות קול ישראל – רצף רפי הטלטקסט. 09.05 שעת כושר. 09.15 מיקי רודלה. 09.40 ציפיטפוס – חנוכה. ציפי משפחת עם טביבי הסביבון ושרה שירי חנוכה. 10.05 כד מגיקה – "בריסלגריה לשלטון". 11.00 סיבובי חנוכה. 11.30 תעוכאן – רפי טלטקסט מיזורים לחנוכה ובתם חידות נושאות פרסים. 11.35 שלגיה במאה ה־20 – "המראה נשברה". שלגיה ואריק עורכים מסיבה שכונתית. לילינה, האם החורגת, מנסה לקלקל את המסיבה ומראת הקסמים שלה נשברת. 12.00 לנה הורן – חלק א'. 13.30 אתמול במשפט דמיאניוק – תקציר יומי מאירועי המשפט מאתמול. 14.00 עד כאן – רצף רפי הטלטקסט. 14.05 חשיבותה של רציעות – על פי המחזה מאת אוסקר ווילד. 16.00 צרפר מעבר – אוזה ובין מתכוננים לחגיגת החנוכה. וכו. 16.25 ערי הזהב הנסתרות. 17.00 ערב חדש. 17.30 ונב לחדשות – תכנית לחנוכה. 18.00 דנרטי – איזה לילה. 18.32 חיילים – סידרה תעודית של רשת הבי.בי.סי. 19.30 חדשות בערבית. 20.03 על הנסים – הדלקת נר רביעי של חנוכה בידי נת הדין, טייס שנפל עם מטוסו בעת מלחמת העולם השניה בשטח האויב, ניצל, היה בשבי הסורי ושוחרר. 20.08 יותר מדי – סדרת שעשועונים. מנחה: חנן גולדבלט. 20.35 כלבוטק – מגאזין לצרכנות. 21.00 מבט לחדשות. 21.40 מבט שני. 22.20 התהוות מלחמה – הפרק השני. 23.15 מסך אישי – אהוד מנור מארח את הפסלת ציונה קסטי. 23.50 פסוקו של מקום – בחנוכה נעיף מבט אל כורייון – חדשות הלילה.

ערוץ 2

08.30 משפט דמיאניוק – הערעור – שידור ישיר של ישיבת הבוקר מבית המשפט העליון. 16.00 משפט דמיאניוק – הערעור – שידור ישיר של ישיבת אחר־הצהריים מבית המשפט העליון. 18.35 חנוכה – חג הגבורה. 18.50 חנוכה – חג הגבורה – "הם רוצים לשמוע" – סיפורו של בי"ס תיכון רגיל בו לומדים גם נערים עם ליקויי שמיעה. 19.15 "80"70"60 להיטי זהב. 20.20 חנוכה – חג הגבורה – מתנדבי היישוב בצבא הבריטי במלחמת העולם השניה. 21.00 שירים עברים – לקט שירים בסגנון מזרחי. 21.30 משפט דמיאניוק – הערעור – תקציר יומי.

רדיו

קול המוסיקה

06.01 שעון מוסיקלי. 07.09 בהשגת ניגונה. 08.00 בין חברים – תוכנית מיצירותיו של מוצארט (5.12.1791 – נפטר). 10.00 קונצרט בוקר. 13.00 קלאסיקל – לנשפנים הירה. 14.06 אמנים באולפן – דורון טוריס – צלה מנחם רינגנברג – פסנתר: באך סונטה, ד.ו.ב. 1029; פרנק סונטה (במקור לכינור) שוברט/ליסט: 2 שירים (נ. בליגקיה – פסנתר) 16.00 אנתולוגיה בצליל – מוסיקה קולית איטלקית של הבארוק אלסנדרו סקרלטי, פרגולזי. 16.00 קונצרט קאמרי. 17.30 תנו לאוזן לדבר – בטהובן: ויראציות על נושא מתוך "יהודה המכבי" מאת הנדל. 18.30 קונצרט קלי – עם לוצאנו פברוטי: אריות נבחרות מאת ורדי: אריות מתוך "לה בוהם" – פוצ'יני: אריות מתוך "לוציה די למרמור" – דוניצטי: שירים נפוליטניים. 20.05 הדלקת נר רביעי של חנוכה ו"מעוז צור". 20.10 פריומה – יוהן שטראוס: ולס הדנובה הכחולה יוהן שטראוס, בעיבוד שולץ אולה: ארבסקות על נושאים מתוך הולס "הדנובה הכחולה" (ס. צוקה – פסנתר). 20.30 קונצרט התזמורת הסימפונית רשת"ש – הקלטה מקונצרט שהתקיים באולם הנרי קראון בחודש אוקטובר השנה. 23.00 נוקטורן.

רשת א'

15.30 האוניברסיטה המשודרת. 16.05 מעדון שעון הזהב – מעולמו של המבוגר. 17.05 צבעי הקשת – שירים לאהבה והמעפט "שירים מספרת אירופה". 18.06 הדלקת נר רביעי של חנוכה ו"מעוז צור". 22.05 קונצרט ביחד וכל אחד לחוד – המעפט "קו פתוח" – עם העבודות הסוציאלית דוהו לויטה והפסיכולוג משה מאיר.

רשת ב'

09.05 בראש צעיר – תוכנית לתלמידים בהפסקה. 15.05 שמונה חיים – שמונה קרבות – כוד המכבים מנקודת ראות מודרנית. המעפט "מוזר ויחוד הלאומית, הנקמה בשיוזמים לקצרת הסרושים". 17.05 מי ימלל – שירים ומקראות לחג החנוכה. 18.06 הדלקת נר רביעי של חנוכה ו"מעוז צור". 18.11 אכנזג על הרופא – שמעון בענייני בריאות ורפואה. 19.05 שירים עבריים. 20.05 פרקי חזנות "בבקשה". 22.05 נא ועוד – עם לאה ליאור. 23.05 שמשמת – עם רוני אלדר.

רשת ג'

18.05 פסטיבל 88 – שידור מהיכל הספורט בירושלים. 18.00 מקום בכנרת – מבחר הזמרים הישראליים. 21.05 ארוס ספרים – עם מיכל שמואלי.

גלי צה"ל

06.05 אוניברסיטה משודרת – [illegible]. 15.05 מקומון צה"ל 3 – [illegible]. 18.45 שמונה נרות בשמונה קהילות – [illegible]. 18.45 בלגל 15 קטנות – [illegible]. 20.00 [illegible].

שידורי צה"ל 1

19.05 [illegible]. 20.05 [illegible]. 21.30 אוניברסיטה משודרת – [illegible]. 22.05 [illegible].

שידורי צה"ל 1

13.8.–20.05 – תכנית לחיילים עם תמיד קשת.

קולנוע

תל־אביב

9.30, 7.15, 4.30

אסתר: נשר הברזל 2 — 9.45, 7.30, 5.00
אלנבי: המיין גזין לנון — 9.40, 7.30
אורלי: הקלות הבלתי נסבלת של הקיום — 9.15, 5.45
בן־יהודה: ווילו והנסיכה — 9.30, 7.00, 4.30
בית ציוני אמריקה:
א' כלום לך בן — 8.00
מונה הטלב — 17.40
תקיעת כף — 19.10
"38" — 21.30
גת: בוקר טוב ויאטנאם — 9.40, 7.30, 5.00
גורדון: המנינה של באבט — 9.45, 7.30, 17.00
דקל: ביג — 9.45, 7.30, 5.00
דיזנגוף: אחרון לוחמי החלל — 9.30, 7.30
סקס — 12.00
הוד: מארת השדים — 9.45, 7.30, 5.00
לימור: מהרורי — 9.30, 7.30, 5.00
ב' י"ה בבוקר — 11.00
מיילת 1: מלחמה ושלום — 9.30, 7.00
מיילת 1: מצילים קטנים ב"יה — 13.00, 11.00
מיילת 2: U־2 — 9.30, 7.15, 5.00
מיילת 3: קרוקודיל דנדי ב"יה — 13.00, 11.00
מיילת 4: חיים חדשים, היפה, והחיה ב"יה — 13.00, 11.00
פאר: טובעים בספסרים — 9.45, 7.10, 4.30
פאר: אנה — 9.30, 7.15, 4, 2, 12
רב־חן:
חן 1: מת לחיות — 9.55, 7.20, 4.45
חן 1: תקלה מושלמת ב"יה — 2.30, 12.30, 10.30
חן 2: מאי סאן — 5.00, 9.40, 6.40
חן 2: השועל והכלבלב ב"יה — 12.30, 10.30, 2.30
חן 3: תקלה מושלמת כס' 3 — 9.45, 7.45, 5.30
חן 3: חברי הדרקון אליוט ב"יה — 2.30, 12.30, 10.30
חן 4: לסניור באהבה — 9.45, 7.35, 5.00
ספר הג'ונגל ב"יה — 2.30, 12.30, 10.30
חן 5: פרנטיק — 9.55, 7.45, 5.00
חן 5: דמבו הפיל המעופף ב"יה — 12.30, 10.30, 2.30
שחף: כורך חצות — 9.15, 7.00, 4.30
תל־אביב: מהרורי — 9.15, 7.30
תכלת: הקומיסרית — 9.45, 7.30, 5.00
לב:
לב 1: יום שני הסוער — 11.30, 12.30, 5.40, 7.45, 9.45
לב 2: החיים הם נהר ארוך ורוגע — 11.30, 2, 5, 7.45, 9.45
לב 3: בגלל המלחמה ההיא — 12.00, 2.00, 7.35, 9.35
לב 4: הנסיכה הקסומה — 11.30, 2, 5, 7.45, 9.45
מוזיאון ת"א: קיץ אצל סבא — 9.30, 7.15, 4.30

רמת־גן

ארמון: נשר הברזל — 9.30, 7.30, 5
לילי: המנינה של באבט — 9.30, 7.30, 5
גן 1: מהרורי — 9.50, 7.25
גן 1: תקלה מושלמת כס' 3 ב"יה — 5.00, 2.30, 12.30, 10.30
גן 2: בוקר טוב ויאטנאם — 9.30, 7.30, 5
גן 2: השועל והכלבלב ב"יה — 5.00, 2.30, 12.30, 10.00
גן 3: עיניים שחורות — 9.50, 7.30
גן 3: מק חברי הטוב ביותר — 5.00, 2.30, 12.30, 10.30
גן 4: מת לחיות — 9.50, 7.30
גן 4: עיניים שחורות ב"יה — 5.00, 2.30, 12.30, 10.10

גבעתיים

הדר: ווילו והנסיכה — 9.30, 7.00, 4.30

באר־שבע

חן: פרחים בעליית הגג — 9.30, 7.15

ירושלים

אדיסון: מהרורי — 9.00, 7.00, 4.30
ב"יה — 12.30, 10.30
אורנע: תקלה מושלמת חלק ב' — 7.00, 4.30
ב"יה (10.30) — 9.00
רון: ביג ב"יה — 10.30
רון: נשר הברזל — 9.00, 7.00, 4.30
כפורי: יום שני הסוער — 9.00, 7.00, 4.30
אוריגל: בוקר טוב ויאטנאם — 9.15, 7.00
אוריגל: מק חברי הטוב ביותר ב"יה — 4.30, 12.30, 10.30
מיטשל: מרדף חצות — 9.00, 7.40
סמדר: ניכל ליום — 11.30
סמדר: בעל בהשאלה — 7.20, 9.15
הבירה: סגור לרגל שיפוצים
עדן: מארת השדים — 9.00, 7.00, 4.30
תיאטרון ירושלים:
בגלל המלחמה ההיא — 21.30, 19.00
קפה בגדד — 21.30, 19.00
אימפריה 1: טובעים בספסרים — 21.30, 7.00, 4.30
אימפריה 1: לא כם וין ב"יה — 10.30, 12.30
אימפריה 2: צל הטורס — 21.30, 19.15, 17.00
אימפריה 2: עם הכלב לצמרת ב"יה — 10.30, 12.30
בית אגרון:
הקוסם מארץ עוץ — 10.00
דמבו הפיל המעופף — 11.45
שלושה גברים ותינוקת — 13.15
מתנה קיץ בהלל — 15.15
הקוסם מארץ עוץ — 17.15
טוני ביותר — 19.00
לילה של יום מפרך — 20.45
מל ברוקס — שגעון בחלל — 22.15
לולו — 24.00

חיפה

אורה: הנסיכה הקסומה — 9.15, 7.00, 4.30
ב"יה בבוקר — 11.00
חן: מת לחיות — 9.15, 6.45, 4.15
רביעת 1: ביג — 9.15, 6.45
רביעת 2: יום שני הסוער — 9.15, 7, 4.30
עצמון 1: מהרורי — 9.15, 7, 4.30
עצמון 2: מארת השדים — 9.00, 7.00, 4.30
עצמון 3: סקין בלוו — 9.15, 7.00, 4.30
רון: ווילו והנסיכה — 9.15, 7.00, 4.30
רב אורן:
רביאור 1: מרדף חצות — 9.15, 6.45
רביאור 1: השועל והכלבלב ב"יה — 4.30־11.30
רביאור 2: בוקר טוב וייטנאם — 9.15, 6.45
רביאור 3: סם המחזק — 9.15, 7.00, 4.30
רביאור 3: מלחמת כדורי השלג ב"יה — 4.30, 11.00
אורלי: יום שני הסוער — 9.15, 7.00
קרן אור: המתחזים: לירוי איב — 9.15, 7.00, 4.30

סאוי: נשר הברזל כס' 2 — 9.15, 7.00, 4.30, 6.45

נתניה

שרון: מהרורי — 9.15, 7, 5
שרון: הרפתקאה של בילבי ב"יה — 11.40
אסתר: מת לחיות — 9.10, 7.15

חולון

סביון: מרדף חצות — 9.40, 7.30
אירמון: גנעים לוהטים — 9.30, 7.30, 5
מתנ"ס קריית־עירית: הגעון של צמר — 16.00

בת־ים

עצמאות: מרדף חצות — 9.30, 7.00, 4.30

פתח־תקוה

היכל 1: מהרורי — 9.45, 7.45, 4.30
היכל 2: מרדף חצות — 9.45, 6.45, 4.30
קרוקודיל דנדי 2 בבוקר — 11.00
היכל 3: ווילו והנסיכה — 9.45, 7.00, 4.30, 11.00

עפולה

מוסטרון: חיים חדשים לאחר הגירושים — 9.00

ראשון־לציון

רון 1: מרדף חצות — 9.15, 7.15
רון 1: ביג ב"יה — 11.00, 5.00
רון 2: מהרורי — 9.30, 7.15, 5.00
ב"יה בבוקר — 11.00
רון 3: [illegible] ביותר — 9.15, 7.15
רון 3: גוליבר בנדודים הגמדים ב"יה — 11.00, 5.00

תיאטרון

הבימה — התיאטרון הלאומי
הערב יום ג', 6.12
שאלת שבתי: 20.30
יומנו של מטורף
הביטרתף: 18.00

צוותא
לתרבות מתקדמת
יום ג' 6.12 בשעה 18.00
המדרשה למחשבה סוציאליסטית —
עלייתה ונפילתה של ממלכת החשמונאים — ד"ר מאיר פעיל
בשעה 21.00
שלמה ניצן מספר עגנון

תורנות בתי־מרקחת

בת־ים
גני בת־ים — הנביאים 3
חולון
אסותא — סוקולוב 4
ירושלים
ירושלים — יפו 212
נתניה
מקסים — סלומון 2
פתח־תקוה
קופ"ח כללית — חיים עוזר
רמת־גן
סיני — חיבת ציון 43
תל־אביב
הקריה — אבן גבירול 19
קופ"ח מכבי — בן יהודה 26
חיפה
נורדאו — נורדאו 13
רעננה—כ"ס
כנרת — ויצמן 199

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז

● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר – כל המחלקות – כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה – כל המחלקות – כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב – בימים ב', ה', ו' – כירורגיה ופנימית. ילדים – כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל־אביב – בימים א', ג', ה' שבת – כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון – כל המחלקות – כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא – כל המחלקות – כל השבוע.

נתניה

● בי"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים – כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים

שערי צדק – ילדים, כירורגיה, אורתו, עיניים. ביקור חולים – פנימית, נשים, א.א.ג.

מוקד קופת חולים כללית

המוקד ימסור מידע טלפוני בימים א'–ה' כי: 08.00–20.00. בימי ו': 08.00–15.00. טלפונים: 03־433500, 03־433500.

"יד ביד" – ארגון קשבת בטלפון לילד ולנוער – קו לנוער במצוקה:
ירושלים – 02־243358
ת"א – 226037 (24 שעות)
חיפה – 04־229408 (16.00–20.00)
גליל מערבי – 04־923223

קו פתוח לנשים במצוקה – בימי ג' ו־ה' – טל' 222733.

"קו פתוח" – ארגון קשבת לילדים דוברי ערבית – 03־391680 (24 שעות).

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שליד ההסתדרות לרפואת שיניים בישראל: בתל־אביב — בימים א'—ה' בין השעות: 21.00—23.00. בלילות שבת ובערבי חג בין השעות: 18.00—24.00. בשבתות ובחגים בין השעות: 15.00—21.00. הכתובת: רח' בר־כוכבא 49, טל' 284649.

בחיפה: רחוב הגפן 26, קומה ג', טל' 523566. פתוחה מדי יום ביומו, כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00 בערב.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה: המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות: 24.00–9.00. אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד. [illegible] 3 (ליד המשבירה קומה א'), טל' 294869, 03־286822.

מרכז סיוע לקרבנות אונס לרעננה ואיזור השרון, טל' 052־52492 בימים א'—ה' בשעות 17.00—21.00.

עזרה ראשונה נפשית

ער"ן ירושלים — טל' 02־227171
ער"ן תל־אביב — טל' 03־5461111
ער"ן ילדים ונוער, ת"א — טל' 03־261113
ער"ן חיפה — טל' 04־672222
ער"ן כרמיאל (גליל מערבי) — 04־988410
ער"ן נתניה — טל' 053־335316
ער"ן כפר־סבא — 052־913999
ער"ן באר־שבע — טל' 057־418111

טלפון מוקדים

מוקד עת"א למקרים דחופים — טל' 106.

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101. רמת־גן, בני־ברק, גבעתיים — טל' 781111. לוד, רמלה — 101. טל' 08־221022. עפולה — 101. טל' 065־93354. טבעון — 101. [illegible] נהריה — טל' 04־923333. [illegible] באר־שבע — [illegible].

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה — טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת — טל' 100. אילת — 2444. חדרה — 22444.

רכבות

מירושלים לבני־ברק וחיפה:
בימים א'־ה': 16.00.
בימי ו' וערבי חג: 11.30.

מחיפה לבני־ברק וירושלים:
א'־ו': 7.00.

מתל־אביב לחיפה:
בימים א'־ה': 6.00, 7.00, 8.00, 8.16, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00.

מתל־אביב לנהריה:
בימים א'־ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00.

מחיפה, בנימינה, לתל־אביב:
בימים א'־ה': 6.00, 6.10, 7.30, 8.30, 10.00, 11.05, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30.
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30.

מנהריה לחיפה ותל־אביב:
בימים א'־ה': 6.30, 9.05, 10.40, 14.35, 16.33, 18.30.
בימי ו' וערבי חג: 9.05, 10.55.

* הרכבת תופעל בימי א' בשבוע ויום אחרי חג בלבד.

מסתמנת צמרת יציבה בליגה הלאומית

הצלחה לקבוצות החוץ

נצחון דרמטי להפועל חיפה על אליצור נתניה — 75:76 * מכבי רמת־גן גמלה למכבי ראשל"צ — 98:103 * חולון התעוררה בירושלים — 71:105 * נצחון־בית אמש רק למכבי תל־אביב על גבת — 97:122

כדורסל

ערב גדול היה אמש לקבוצות החוץ במחזור ה־12, שפתח את הסיבוב השני בליגה הלאומית בכדורסל. נערכו רק ארבעה משחקים. שניים נוספים התקיימו קודם־לכן. אחרי משחקי המחזור יצרו לעצמן קבוצות מכבי ת"א, הפועל הגליל־העליון, הפועל ת"א והפועל חיפה יתרון ניכר בצמרת במאבק על ארבעת המקומות הראשונים שיבטיחו השתתפות בפליי־אוף העליון.

ההפרש בין הרביעית, הפועל חיפה, לבין שלוש הקבוצות הניצבות אחריה — מכבי חיפה, מכבי רמת־גן והפועל חולון — הוא בן 3 נקודות.

את הניצחון הדרמטי אמש קצרה הפועל חיפה שניצחה בנתניה את אליצור נתניה ־ 75:76, לאחר שכדורסלן נתניה, קארל נברסון, ניצל עם סיום המשחק רק זריקת־עונשין אחת מתוך שלוש שניתנו לו.

מכבי רמת־גן גמלה למכבי ראשל"צ, שניצחה אותה בסיבוב הראשון — 98:103: הפועל חולון הרהימה בנצחון־ענק בירושלים — 71:105 ובמשחק־קצוות הכניעה מכבי ת"א את הפועל איתן גבת — 97:122.

24 שעות קודם לכן הכניעה הפועל ת"א ברוממה את מכבי חיפה — 77:96. היה זה מבחן מוצלח לתל־אביבים לקראת משחקם מחר בקוראץ' נגד אולימפיאקוס פיראוס.

נצחון ביתי קצרה במוצאי־שבת הפועל הגליל־העליון על אליצור נוה־דוד רמלה — 59:151.

התקפות בלבד

מכבי תל־אביב — הפועל איתן־גבת 97:122 (44:57)

אריה גיטליס

מכבי ת"א גברה אמש במשחק שלא דמה אפילו למשחק אימון על האחרונה בטבלה הפועל איתן גבת 97:122.

שלושה ימים לפני משחקה עם ברצלונה בגביע אירופה לאלופות קשה היה לצבי שרף, מאמן האלופה, לתרגל את חניכיו מול הגנה חסונה, או שמירה אזורית יעילה. הפועל גבת שהופיעה עם 7 שחקנים בלבד (וללא ינאי ורוקח הפצועים) התקשתה לשמש אפילו יריב אימון.

כמות הסלים הנכבדה שספגו המכבים אינה מעידה דווקא על הגנה חלשה היות והמשחק היה גמור כבר במחצית הראשונה. צבי שרף ניסה הרכבים שונים ושיתף את כל שחקני הספסל שעמדו לרשותו פרט לליידי גורדון שנותר קפוא על הספסל. שם המשחק היה התקפות בלבד.

במכבי בלטו כרגיל קווין מאגי עם 28 נקודות ו־9 כדורים חוזרים ומוטי דניאל עם 19 נקודות מתוכן חמישה סלי 3 נקודות. מרסר הסתפק ב־8 נקודות בלבד, אך כל סל שלו היווה חוויה.

בגבת בלט עופר יעקובי שהיה הקלעי הבולט עם 35 נקודות וארוארד איימוס שלחם מתחת לסלים. בין צעירי מכבי בלט ערן ברנשטיין ששיחק בביטחון רב.

פתיחת המשחק העידה על ההמשך. מכבי פתחה מהר והוליכה 4:12 ההפרש השיא במחצית היה 24:42 (14).

במחצית השניה גדל היתרון 66:87 (30), 82:110 ובסיום 97:122.

שפטו דן ברונשטיין ועמי גלילי, לעיני 1000 צופים, באולם האוניברסיטה בת"א.

● קלעו למכבי ת"א: מאגי 28, בארלו 22, ג'מצ'י 19, דניאל 18, מרסר 8, בין 7, בריגשטיין 7, איציק כהן 4, סימס 4, בויך 2 וליפין 2.

● קלעו לאיתן־גבת: יעקובי 35, איימוס 17, גרימס 14, אלון שמיר 9, אורן שמיר 9, דור 8 ושמחוני 5.

נברסון: אחד פחות מדי

הפועל חיפה — אליצור נתניה — 75:76 (43:43)

דורי בכר

דרמה בנתניה. 32 שניות לסיום, התוצאה 72:74 לאליצור נתניה. החיפני גיא גודס חטף כדור ממור, סרין לסל, קלע והשוויון — 74:74. אליצור נתניה יצאה להתקפה ושוב איבדה כדור משוט. יומוביץ' החיפני ניצל זאת, קלע והעלה את חיפה ליתרון 74:76. שתי שניות לסיום ניסה קארל נברסון את כוחו בזריקת התאבדות של 3 נקודות. הוא לא קלע אבל למזלו נעשתה עליו עבירה. זמן המשחק הסתיים אך לנברסון נותרו שלוש זריקות עונשין. את הראשונה הוא קלע, את השניה והשלישית החטיא. חיפה צהלה. נצחון דרמטי 75:76 על אליצור נתניה לאחר שוויון 43:43 במחצית.

שתי הקבוצות עלו למשחק עם שאיפות מנוגדות. חיפה כשפניה לצמרת ונתניה המנסה לברוח מהתחתית. כך התנהל על הפרקט משחק שקול, צמוד ומותח עד סופו הדרמטי.

ברקה ה־12 הוליכה חיפה 24:31 בזכותם של גודס, יוסטון ויוברט אך עד סיום המחצית הצליחו מור וקוק להשוות ל־43:43.

פתיחות המחצית השניה מצאה את הנתנייתים בתנופה. נברסון בסל של 3 נקודות, מור ולבאט העלו את נתניה ליתרון 8 נקודות. ברקה ה־22 — 43:51 לנתניה. אז ביצע מאמן חיפה יריב ורשיצקי חילוף נבון כשהוציא את קסקי החלש והחזיר למשחק את גיא גודס המצוין. שוב התאזנו הכוחות עד לסיום המרתק.

בחיפה הצטיין גיא גודס שקלע 15 נקודות. דקות טובות היו גם לרולנד יוסטון (18) ורוברט יוברט (19).

באליצור נתניה בלט דייויד בלאט שריכז בתבונה את משחק קבוצתו ורון מור שקלע 24 נקודות וקלט 11 ריבונדים. נברסון וקוק היו מאוד מאופקים במשחקם.

שפטו מצוין טור וורניק ורן עמית, לעיני 800 צופים, בנתניה.

● קלעו להפועל חיפה: יוברט 19, יוסטון 18, גודס 15, יומוביץ' 15, קסקי 4, שם טוב 2 וחובב 2.

● קלעו לאליצור נתניה: מור 24, נברסון 16, קוק 15, בלאט 12, גוט 6 והייניק 2.

המשחק הטוב ביותר בראשל"צ

מכבי רמת־גן — מכבי ראשל"צ 98:103 (52:54)

צבי זמיר

במשחק הראשון של הסיבוב השני הצליחה מכבי רמת־גן לנצח בראשון לציון את מכבי המקומית — 98:103 לאחר יתרון 52:54 במחצית הראשונה. בכך החזירו לעצמם הרמת־גנים את שתי הנקודות שאותן הפסידו לשחקני עיר היין במחזור הפתיחה של הליגה הלאומית — 91:89.

היה כדאי לבוא אמש להיכל הספורט בראשון לציון שכן היה זה המשחק הטוב ביותר שנראה העונה בהיכל. שתי הקבוצות הציגו כדורסל מצוין, בעיקר בהתקפה. בסך הכל קלעו אמש שחקני שתי הקבוצות 201 נקודות.

פתיחות המשחק לא רמזה על שעתיד להתרחש בהמשך. ברקה ה־6 הורה לוח התוצאות 10:11 למקומיים, אך ככל ששעון הזמן נע קדימה נכנס המשחק לתילוך גבוה.

ראשון לציון, למעט ברקה ה־8 — 16:18 לר"ג, הוליכה במהלך 19 הדקות הראשונות. כאן נרשם שוויון 50:50 ואז כשנותרו 60 שניות לסיום המחצית הראשונה הצליח סטגלי מאיו מר"ג לקלוע סל שהוריד את קבוצתו להפסקה עם יתרון 52:54.

המחצית השניה, שהיתה מלהיבה ומרתקת, נפתחה בידי הרמת־גנים בסערה. ברקה ה־29 הם ברחו ל־76:84 כשבהצגה היו ליאור ארדיטי, אמיר בינו וסטן מאיו מצויינים. מאיו דייק בקליעות לסל ובסך הכל קלע 28 נקודות. לידו כילה קילינג את כל כוחו על ראשון לציון כשקלע 30 נקודות.

בקבוצת ראשון לציון היתה ההגנה החלק החלש. ריצ'ארד רלפורד היה מצויין בהגנה אך זאת על חשבון ההתקפה. את שתי הנקודות הראשונות במחצית זו הוא קלע רק ברקה ה־31 ובסך הכל קלע 15 נקודות, מאון נמוך בהרבה מהממוצע הרגיל שלו. ברקוביץ בלט לפרקים ואילו זלוטיקמן שקלע 20 נקודות יצא חמש דקות לסיום בעוון חמש עבירות והחליש את קבוצתו.

את כל המחצית השניה ניהל עוזר מאמן מכבי ר"ג עופר ברקוביץ בצורה מצויינת זאת לאחר ששופט המשחק דוד מגן הרחיק את מאמן הקבוצה האורחת אפי בירנבוים שתי דקות ו־30 שניות לסיום המחצית הראשונה בגין התנהגות בלתי ספורטיבית שהעיבה על שמחת הנצחון של קבוצתו.

שפט לצידו של דגן, רמי פנחס לעיני 1000 צופים בראשון לציון.

● קלעו למכבי ר"ג: קילינג 30, מאיו 28, ארדיטי 21, רבליס 12, בינו 8 ושילר 4.

● קלעו למכבי ראשון לציון: בוואים 26, זלוטיקמן 20, רלפורד 15, ברקוביץ 14, בוסני 9, בין 8, גלסון 5 ואבנר כהן 1.

ג'ונתן דלזל
האיש של חולון אמש

הכל בזכות השמירה האזורית

הפועל חולון — הפועל ירושלים 71:105 (45:51)

נפתלי קורן

יכולת מעולה של ניב בוגין, טוני זינו וג'ונתן דלזל העניקה אמש לקבוצתם הפועל חולון נצחון ברור וחלק על הפועל ירושלים 71:105.

הפועל חולון פתחה את המשחק בשמירה אישית, עובדה שהקלה את המלאכה על שחקני הבירה שהסתדרו מול שמירה זו. סל רודף סל ונראה היה כי מתפתח משחק שקול ובעל איכות.

17 הדקות הראשונות של המשחק התנהלו בשיוון כוחות ואז עברה חולון לשמירה איזורית והיא זו שהכריעה את גורל המשחק. הפועל ירושלים לא הסתדרה עם שיטת שמירה זו, שחקניה הירבו להחטיא קליעות של 3 נקודות ומתוצאה של 40:43 לחולון (17) החלה הבריחה הגדולה. את המחצית סיימה חולון ביתרון 45:51.

הפועל חולון המשיכה גם במחצית השניה עם השמירה האיזורית והפועל ירושלים בשלה — החטאות אין ספור.

חולון הציגה משחק יעיל מכוח משחקם היעיל של טוני זינו ואריל ויליאמס מתחת לסלים וג'ונתן דלזל וניב בוגין מבחוץ.

הפועל ירושלים קלעה את הסל הראשון שלה במחצית השניה רק ברקה ה־23, כאשר התוצאה כבר היתה 45:59.

ב־13 הדקות הראשונות של המחצית השניה קלעו הירושלמים 10 נקודות בלבד. ברקה ה־34 הוליכה הפועל חולון ־ 57:82. מאמן הפועל ירושלים פארוק קולוטוביץ' הרים ידיים ושיתף את שחקני הנוער שלו, כך שעל הפרקט נראו פיני לוי, חסיד ותורג'מן. אותם צעירים הצליחו להסתדר טוב יותר משחקני החמישיה הפותחת והם קלעו 14 נקודות, נקודה יותר מאשר קלעו בכירי הקבוצה (13 נקודות) עד לדקה זו.

הפועל חולון המשיכה להשתעשע ביריבתה ובסיום קבעו שחקניה ־ 71:105.

רבים מהצופים במשחק תהו האם מגיע להפועל ירושלים פרס ברמות טורניר חג המולד בקריסטל פאלאס או שעדיף שהקבוצה תשאר בארץ ותכין שעורי בית.

שפטו רמי פישר ואסא קמינר, לעיני 1000 צופים, באולם מגחת בבירה.

● קלעו להפועל חולון: דלזל 27, ז'ינו 24, בורמור 18, בוגין 15, אלימלך 10, ויליאמס 9 ומאור 2.

● קלעו להפועל ירושלים: בלקוול 23, שפע 14, חון 12, גרהאם 11, קרטר 5, פיני לוי 4 ובילי מילר 2.

במחזור הבא

* ראשון, 11.12.88: אליצור נוה־דוד רמלה — מכבי ת"א.
* שני, 12.12.88: הפועל ירושלים — מכבי ראשל"צ: הפועל חולון ־ אליצור נתניה: הפועל איתן גבת — מכבי חיפה: הפועל ת"א — מכבי רמת־גן: הפועל חיפה — הפועל הגליל־העליון (נדחה ל־17.12).

מלך הסלים

1.	קילינג (מכבי ר"ג)	319
2.	ד. ויליאמס (הפ. ת"א)	318
3.	מאגי (מכבי ת"א)	303
4.	מור (אלי נתניה)	282
5.	ליף (גליל־עליון)	277
6.	טאונס (הפועל ת"א)	276
7.	בלפורד (מכ. ראשל"צ)	273
8.	יוסטון (הפועל חיפה)	267
9.	זלוטיקמן (מכ. ראשל"צ)	263
10.	מאיו (מכבי ר"ג)	246

מלך 3 הנקודות

1.	גודס	(הפועל חיפה)	36
2.	דלזל	(מכבי חולון)	32
3.	רוזנברג	(מכבי חיפה)	28
4.	ויליאמס	(הפועל ת"א)	24
5	טאונס	(הפועל ת"א)	24
6.	נברסון	(אליצור נתניה)	24
7.	ג'מצ'י	(מכבי ת"א)	22
–.	זלוטיקמן	(מכבי ראשל"צ)	22
–.	שם־טוב	(הפועל חיפה)	22
10.	פרישמן	(הפועל ת"א)	21

חמישיית המחזור

* גיא גודס (הפועל חיפה).
* דנים ויליאמס (הפועל ת"א)
* ג'ונתן דלזל (הפועל חולון)
* ג'יימס טרי (הפועל ת"א)
* הארולד קילינג (מכבי ר"ג).

גיורא שפיגל — מנג'ר לחודש בבני יהודה

נפתלי כהן

גיורא שפיגל, התמנה אתמול מנהל על לתקופת ניסיון של חודש ימים בבני יהודה ת"א.

תפקידו של שפיגל בבני יהודה יהיה של יועץ מקצועי למאמן הצעיר נפתלי שלומי ואילו המאמן הקודם של הקבוצה אהוד בן־טובים ילבש את חולצת המועדון בו גדל ויתכן כי כבר בשבת, במשחק הליגה של הקבוצה מול הפועל פתח־תקוה, ישחק.

אתמול נכח שפיגל באימון הקבוצה וצפה בחניכיו מהצד. בסיום אמר: "אני עדיין מתרשם. יקח לי זמן להכיר ולגבש את הקבוצה, אך יש בבני יהודה חומר שחקנים טוב שצריך רק להעמידם במקום הנכון".

חלוץ בני יהודה משה אייזנברג שב אתמול מארה"ב והיום יקיים את אימון הבכורה שלו בשכונה. בשבוע שעבר הגיעה הנהלת בני יהודה לסיכום התווה עם בני משפחתו של הכדורגלן הצעיר.

מיליון דולר ב... גולף

הדרום־אפריקני פורט אלם היה לגולפאי העשיר ביותר בתולדות ספורט זה כשניצח בתחרות הבינלאומית בסן סיטי המסונפת לדרום אפריקה.

הוא זכה במיליון דולר, הפרס העשיר ביותר בתולדות הגולף העולמי.

טבלה לאומית

1.	מכבי תל־אביב	12	12	—	1059–1241	24
2.	הפ. הגליל־העליון	12	10	2	927–1152	22
3.	הפועל ת"א	12	9	3	1004–1136	21
4.	הפועל חיפה	12	8	4	963–1079	20
5.	מכבי חיפה	12	6	6	1062–1041	18
6.	מכבי רמת־גן	12	6	6	1107–1114	18
7.	הפועל חולון	12	6	6	1006–1133	18
8.	הפועל ירושלים	12	5	7	1104–988	17
9.	מכבי ראשל"צ	12	5	7	1137–1078	15
10.	אליצור נתניה	12	3	9	1096–1033	15
11.	אליצור רמלה	12	2	10	1333–1030	14
12.	הפועל גבת	12	—	12	1279–1052	12

חוצפה ישראלית

הפועל הגליל העליון הערב בקאזרטה ומנהל הגליל עמית גל סבור שלחשוב על נצחון זה מה שכתוב בכותרת

גביע למחזיקות גביע

שרות "על המשמר"

"לדבר על נצחון בקאזרטה זו תהיה חוצפה ושחצנות. ננסה לשחק טוב ולשמור על הפרש נמוך" — כך אמר אמש מנהל הגליל העליון עמית גל, לאחר האימון שקיימה קבוצתו באולמה של קאזרטה האיטלקית שתתמודד הערב ב־9.30 (שעון ישראל) נגד הקבוצה הישראלית במסגרת בית רבע הגמר בגביע למחזיקות גביע.

אולמה של קאזרטה המכיל 6000 מקומות ישיבה היה מלא הערב. קאזרטה המבססת את משחקה על הבראזילאי אוסקר שמידט והבין לאומי ג'נטילה תפגוש את הגליל שתפתח בחמישייה שתכלול שלושה גבוהים: מרטין, מלוביק ופוליקה, יחד עם פרימון וליף.

ישפטו במשחק טוצ'ב (בולגריה) ומאגוס (יוון).

מבית ברבור לפיסגה

במשחק המרכזי בליגה הלאומית לנשים בכדורסל, ניצחו בנות מכבי תל־אביב את בני יהודה 68:70, הדיחו אותן מראשות הטבלה ו... תפסו את מקומן

נשים

נפתלי כהן

סל שקלעה כדורסלנית מכבי תל־אביב פולה לוי עשר שניות לסיום המשחק העניק לקבוצתה נצחון חיוני חשוב במאבק הצמרת מול בני יהודה תל־אביב 68:70 (34:30).

המשחק עצמו היה ער ומרתק בכל דקותיו כשהיתרון היה בידי כדורסלניות בני יהודה עד לדקה ה־25. אז הצליחו המכביות, בראשות אורלי קסטן שהיתה הבולטת בקבוצתה (27 נקודות) ובושמת מקובר שקלעה נקודות חשובות בקליעות עונשין בדקות הקריטיות.

בדקות הפתיחה היה המשחק חלש. לחץ האוהדים הרבים השפיע על יכולת השחקניות. בני יהודה פתחו ביתרון 11:14. בהמשך שותפה, לראשונה העונה, לימור מזרחי מבני יהודה שהעלתה את יתרון קבוצתה ל־22:29 ועד למחצית 30:34.

במחצית השניה יצאה כוכבת בני יהודה אלומה גורן בחמש עבירות (דקה 32) ואז החלה קסטן לצלוף מכל מצב והיתרון עבר למכבי ת"א 60:68. סיגלית טרבולסי בסל שלוש נקודות הישוותה ל־68:68 ובסיום סל הניצחון של פולה לוי 68:70 למכבי ת"א.

שפטו יצחק רמות ועידו ברגמן, לעיני 500 צופים, באולם בבית ברבור בת"א.

● קלעו למכבי תל־אביב: קסטן 27, מקובר 12, בריאלובסקי 11, גייזמר 8, וולף 6, שרף 5 ולוי 2.

● קלעו לבני יהודה: גורן 16, טרבולסי 14, מזרחי 11, דימנט 9, ששון 7, טבקרו 6 וגת 5.

במשחק צמרת נוסף שהיה בקרית שרת שבחולון גברה קבוצת הפועל חיפה על אליצור חולון 66:75 לאחר 31:44 במחצית. הירבו לקלוע להפועל חיפה: דינרמן 20, 15 10 ושריקי 15. לאליצור חולון: יהודה 24 וסיאני 17.

בנהריה הביסה אלופה קבוצת אליצור תל־אביב את הפועל המקומית 24:112 (17:54). מתנו אייל חורין ריווח שלאליצור ת"א הירבו לקלוע: גרוסמן 25, וולך 22, דרייגור 17 ודרוך 16. להפועל נהריה: חורר 11. שפטו: בלומנטל וגבעון באולם ביה"ס עמל.

באולם ביה"ס עלומים בקרית אונו גברה קבוצת אליצור קרית־אונו על מכבי רמת־חן 60:63 (27:32). הירבו לקלוע לק"א: גרינשפון 18, סוליץ 14 וחדד 12. למכבי רמת־חן: קניצפולסקי 21 ועקריב 19. שפטו רדומסקי ונבעה.

נצחון חוץ קצרה קבוצת הפועל גלבוע על הפועל תל־אביב 45:68.

הטבלה

1.	מכבי ת"א	9	518–665	17
2.	אליצור ת"א	9	448–801	16
3.	הפועל חיפה	9	491–599	16
4.	בני־יהודה	9	562–768	16
5.	אליצור חולון	10	663–626	16
6.	מכבי מוצקין	9	550–513	11
7.	אליצור ק"א	9	556–577	11
8.	הפועל גלבוע	9	506–443	12
9.	מכבי רמת־חן	9	616–587	12
10.	הפועל ת"א	9	735–428	10
11.	הפועל נהריה	9	808–445	9

"חיים שכאלה" ליעקב חודורוב

מיפגש נדיר של כדורגלני־עבר, עסקנים, שופטים ואנשי תקשורת היה אמש באולפני הרצליה, שם הוקלטה תכנית "חיים שכאלה" עם שוער־העבר יעקב חודורוב.

המשתתפים העלו פרקי עבר מהכדורגל הישראלי, בצד אירועים נילווים להופעתו של גדול שוערי ישראל בכל הזמנים. קטע מרגש היה מהופעת נבחרת ישראל במוסקבה ב־1956, כאשר דנה בתו של שגריר ישראל דאז, יוסף אבידר, שהיתה מלווה של נבחרת ישראל, סיפרה על ההתרגשות שאחזה ביהודי בריה"מ, שכמה מהם השתתפו בתכנית. קטע זה לווה ע"י הזמרת יפה ירקוני, ששירה "בערבות הנגב" הידהד באיצטדיון לנין באותו משחק.

המנחה עמוס אטינגר הביא לתכנית גם את ממפקדיו של יעקב חודורוב בהגנה ובמלחמת השחרור, ביניהם אלוף שמואל אייל ואלוף־משנה יהודה וולך.

פיקנטריה
ישראל פז

הערב — הזינוק הגדול

החורף־החם שלנו בכדורסל מתחיל הערב. שלוש נציגות ישראל בגביעי־אירופה יפתחו השבוע במירוץ הדרמטי להשגת הכרטיסים לשלבים המכריעים. ערבי כדורסל מלהיבים. מתח ועניין. הערב תשחק הפועל הגליל־העליון בקאזרטה, איטליה, בגביע למחזיקות־גביע; מחר תתמודד הפועל ת"א באולמה נגד אולימפיאקוס פיראוס בקוראץ', ומחרתיים, המוקד, מכבי ת"א, ביד־אליהו, נגד ברצלונה, בגביע־האלופות.

אין משחקים אלה דבר חדש עבורנו. כמעט בכל שנה אנו מתברכים במספר קבוצות ישראליות המפלסות דרך ל"קומות העליונות" של בתי גביעי־אירופה, אבל תמיד מהווים משחקים אלו מעין שיא לנציגות הישראליות. אתגר שאין לו תחליף.

סיכויים? למכבי ת"א יש סיכויים טובים להגיע לחצי־הגמר בגביע־האלופות בחודש אפריל במינכן. היא תוכל, לדעתי ללא מאמץ מיוחד, להכליל בין ארבע הראשונות בבית־הגמר. כאשר אני מסתכל על יריבות האלופה הישראלית — ברצלונה, לימוז', אריס סלוניקי, סקבוליני פזארו, צסק"א מוסקבה, נשואה דן־בוס ויוגופלסטיקה ספליט — נראה לי שהן נוחות הפעם יותר מאשר בעבר. אין מילאנו, אין ריאל מדריד, אין ציבונה זאגרב. כל אלה קבוצות מנוסות, משופשפות בקרבות מתישים.

קשה יותר יהיה מצבה של הפועל הגליל־העליון, שנקלעה לבית קשה ביותר ברבע־גמר גביע־אירופה למחזיקות־גביע. קאזרטה האיטלקית, שולה הצרפתית וריאל מדריד, כולן קבוצות בכירות, הנמצאות העונה בכושר מעולה.

להפועל ת"א הגרלה נוחה יותר בבית רבע־הגמר בקוראץ', אם־כי גם בבית זה קבוצות חזקות כמו חובנטור בדלונה, זאדאר היוגוסלבית ואולימפיאקוס פיראוס.

המחזור הראשון, השבוע, יעניק לנו אמת־מידה לגבי היריבות שלנו. כמובן, משחק־חוץ אינו כמשחק־בית, אבל אולי בכל זאת נוכל לקבל מושג כלשהו.

קאזרטה — משוכה גבוהה

כדורסלני הפועל הגליל־העליון יהיו הראשונים שיזנקו לבית רבע־הגמר, הערב בעיר האיטלקית הדרומית, קאזרטה. הקנאות שישנה בעיר זו לקבוצתם חורגת לעיתים מהמקובל.

גם קבוצה ישראלית כבר חשה בעבר את "האווירה הנלהבת" שישנה בקאזרטה. בעונת 1984 הוגרלה קבוצת הפועל רמת־גן, שהיתה אז בשיאה, לשחק נגד קאזרטה בגביע־קוראץ'. הרמת־גנים הלהיבו במשחקם ביד־אליהו. העמידו את האיטלקים בצל. ניצחו ב־31 הפרש — 72:103. אור גורן קלע 29 נקודות לרמת־גן: סטיב מלוביק — 25 ואביגדור מוסקוביץ — 20. שחקני הפועל רמת־גן יצאו בבטחון לקאזרטה, אבל באולם הלוהט והשואג קיבלו פיקנרכיים והפסידו ב...32 הפרש — 108:66.

קאזרטה, בשורותיה משחק כבר עונה שישית אחד הקלעים הטובים בעולם, הברזילאי אוסקר שמידט, קיימה עוד שני מיפגשים עם קבוצות ישראליות. בעונת 85 נכללה הקבוצה האיטלקית בבית אחד עם הפועל ת"א בגביע־המחזיקות. קאזרטה ניצחה באולמה 89:108, והפסידה בת"א 98:95.

בעונה שעברה, שוב בגביע־קוראץ', לא התקשתה קאזרטה להכניע פעמיים את הפועל חיפה — 91:103 ברוממה ו־76:86 באולמה.

פרט מעניין: קאזרטה אינה מתלהבת מכדורסלנים אמריקנים. בעוד שאוסקר שמידט תקע יתד בשורותיה ומהווה כבר חלק מהנוף שלה הרי שהעונה, כמו גם בעונה שעברה, הזר השני שלה הוא הבולגרי גלושקוב, שניסה כוחו באן.בי.איי. וכשל.

נצחון בקאזרטה זה משהו בדמיון... הגליל זקוק לנס־חנוכה.

אולימפיאקוס — קבוצת־בית מובהקת

מחר תארח הפועל ת"א במשחק הראשון בבית רבע־הגמר בגביע־קוראץ' את אולימפיאקוס פיראוס — קבוצה אותה ינהיג כמאמן השחקן לשעבר מתוצרת ארה"ב — סטיב יאורוגלו.

זוכרים שם זה? יארוגלו שהופיע בהצלחה רבה בנבחרת יוון והיה מעמודי־התווך שלה, כמעט ששיחק בהפועל ת"א. הוא טען בזמנו שאמו יהודיה. היוונים התעקשו שלא להעניק לו שחרור, פנו לפיב"א והעיסקה לא יצאה לפועל...

ביוון נוצר בשנים האחרונות מצב מעניין: הבכורה עברה לסלוניקי. קבוצותיה, אריס ופ.א.או.ק. חיסלו את הקבוצות הבכירות של אתונה. העונה חל מיפנה כלשהו. אתונה החלה להתעורר. ראינו כבר בארץ את פאנאתינאיקוס מריחה את הפועל חולון, בקוראץ'. עכשיו באה אולימפיאקוס ומאיימת על הפועל ת"א.

גם בפיראוס, כמו סיפור הפועל רמת־גן בקאזרטה, מהווה האולם מעין "מקלט" לקבוצות היריבות. גם בה אפשר למחוק כל יתרון... דוגמא בבקשה. בעונת 1978 התמודדה הפועל ת"א עם אולימפיאקוס. בתל־אביב רכשו הישראלים יתרון בן 19 נקודות (60:79). נגד קבוצה כמו אולימפיאקוס זה בהחלט צריך היה להספיק. אבל בגומלין ניצחו היוונים ב־20 הפרש, בנקודה יותר — אותה נקודה שהיו זקוקים לה... (55:75). הפועל ת"א הקימה קול־זעקה, האשימה את השופט הרומני אליאסקו בקבלת טובת־הנאה. כלום לא עזר. אגב, יארוגלו היה הקלע הטוב ביותר בשני המשחקים. ביד־אליהו קלע 22 נקודות ובפיראוס — 19.

המיפגשים הראשונים עם אולימפיאקוס היו בעונת 76: אולימפיאקוס ניצחה באולמה בגביע־המחזיקות את הפועל גבת/יגור — 63:89, ובגומלין ניצחה גבת/יגור רק — 73:82. כעבור שנה נוצחה אולימפיאקוס ע"י מכבי ת"א בשני משחקים בגביע־האלופות — 90:74 ו־101:75. גם ב־79 נפגשה מכבי ת"א, באותה מסגרת, עם אולימפיאקוס. בפיראוס ניצחו היוונים 77:79 וביד־אליהו ספגו תבוסת־ענק — 93:51.

ברצלונה — שישה מיפגשים

ביום חמישי תופיע בהיכל־הספורט ביד־אליהו אחת מיריבותיה העיקריות של מכבי ת"א במאבק על הכרטיס לחצי־גמר גביע־אירופה לאלופות — הקבוצה הספרדית ברצלונה. בעונה שעברה, למרות היותה קבוצה חזקה, איבדה ברצלונה את הכרטיס בצורה דרמטית בהפסד־חוץ מפתיע בהרטוגנבוש, נגד דן־בוס ההולנדית, ואיפשרה לאלופה הישראלית לתפוס מקום רביעי בבית־הגמר.

ברצלונה נוצחה בעונה שעברה ביד־אליהו ע"י מכבי ת"א בסיום סוער, תוך כדי מהפך מפתיע — 108:107. בגומלין המטירה בררת־סלים על האלופה הישראלית — 80:107.

מכבי ת"א מכירה היטב את ברצלונה. היא קיימה עמה שישה מיפגשים. המצב תיקו — שלושה נצחונות לישראלים לעומת שלושה נצחונות לספרדים.

גם קבוצות הפועל רמת־גן והפועל ת"א כבר התמודדו בעבר עם ברצלונה, בגביעי־אירופה למחזיקות־גביע ובקוראץ'.

ברצלונה היא קבוצה חזקה במיוחד; יש לה את הגאווה הספרדית; היא מבקשת להתמודד עם המוניטין של ריאל מדריד; עדיין לא יכולה לחקות השנה את אלו של יריבתה הגדולה. על ברצלונה והכדורסל הספרדי — ברשימה נוספת.

מאמן הפועל ירושלים, דוד שוייצר, ערב הדרבי המסקרן בבירה בשבת:

בדרבי אין פייבוריטית

"על הנייר" בית"ר ירושלים טובה יותר אבל הפועל ירושלים בוטחת בכוחה * המועמדות לאליפות: מכבי חיפה ומכבי ת"א * המפתיעות: בית"ר ת"א והפועל פ"ת

כדורגל

יצחק ויסהוף

לאחר הפסקה של מספר עונות ייערך בשבת במגרש ימק"א דרבי־כדורגל ירושלמי בליגה הלאומית.

לראשונה, לאחר שנים רבות, יתקיים הדרבי כשלשתי הקבוצות מספר נקודות כמעט־זהה: לבית"ר ירושלים, במקום ה־9 — 14 נקודות, לעומת 13 נקודות של הפועל ירושלים, במקום העשירי. האיזון בין שתי הקבוצות מבטיח כי מגרש ימק"א ייהנה בשבת מתפוסה מלאה של 5,500 אוהדים מאושרים שיוכלו להידחס אליו, והימים הגדולים שידע מגרש עתיק־יומין זה יחזרו.

מי שמאמן את הפועל ירושלים הוא דוד שוייצר, שועל ותיק, שלא בכדי זכה לתואר "הכריש".

צפיפות מסוכנת

שוייצר מרוצה מהישגי קבוצתו עד כה: "יש לנו 13 נקודות ליגה וגנבו לנו נקודה בבית"ד המשמעתי. צריך לזכור שאנו עדיין בשלבי התארגנות. מ־12 המשחקים שלנו שבעה היו מחוץ לירושלים. בחמשת המשחקים האחרונים לא נוצחנו, ואני מרוצה. אם היתה לנו הנקודה שהופחתה: אם מישל דיין ומאיר נחמיאס לא היו מורחקים היינו ניראים אחרת, אבל גם כך אנו מרוצים.

שוייצר מוסיף: "הצפיפות גדולה בתחתית הטבלה. בעידן 3 הנקודות הכל אפשרי ועדיין אי־אפשר לדעת מה תלד שבת".

— האם העובדה שבתחתית נמצאות קבוצות כמו הפועל ת"א, הפועל כפר־סבא ואחרות לא מעודדת אותך?

● שוייצר: זה מסביר שיהיה מאבק קשה. עיקר ההתמודדות תהיה באיזור התחתית. שלוש יורדות לליגה הארצית ועובדה זו תחריף את המאבק. המתח יעלה ככל שהמשחקים יגיעו למחזורי הסיום.

— כיצד אתה מסביר את הקורה בהפועל ת"א?

● שוייצר: הניהול של הפועל ת"א במשך השנים האחרונות גרם לקבוצה להיראות כפי שהיא נראית כיום. אלו שניהלו את הקבוצה אשמים במצב. הבעייה היא לא לתקן את המצב. זה ניתן לתיקון. השאלה, איזה בעלי מקצוע יקחו את העסק.

— לקבוצת יריד חדש ועושה רושם כי הוא בעל מקצוע?

● שוייצר: אני חושב שאלי אפרתי הוא איש מתאים להעלות את הפועל ת"א חזרה לדרך המלך. השאלה האם תהיה לו עזרה מהאנשים הסובבים את הקבוצה.

בעיטה של 3 נקודות

— כשאתה משקיף על צמרת הטבלה הלאומית, אתה מופתע?

● שוייצר: הצמרת מפתיעה ביותר. המיקום של בית"ר ת"א והפועל פתח־תקוה לא צפוי. בית"ר ת"א נמצאת כיום בתקופה טובה. יש לה מזל, אלי בקאמו שכל בעיטה שלו מביאה 3 נקודות, וזה אבסורד. שיטת 3 הנקודות צריכה להשתנות, ומהר.

— מי ביום המועמדות שלך לתואר?

● שוייצר: מכבי ת"א ומכבי חיפה. המאבק יהיה בין שתי קבוצות אלו. היתר ייאבקו במרכז הטבלה ובתחתית.

— מה רמת הליגה העונה?

● שוייצר: לא הייתי אומר שהרמה גבוהה. אני חושב כי הליגה מעניינת. הרמה פחות או יותר אותה רמה. כל קבוצה יודעת שנצחון אחד יעלה אותה במעלה הטבלה והפסד יורידה. זה העניין העיקרי כיום. התנודות.

— האם יש תכונת־שיא לדרבי הירושלמי?

● שוייצר: קיימת תכונה מאחר שזו פעם ראשונה ששתי הקבוצות מגיעות למשחק עם מספר נקודות כמעט שווה. עובדה זו צריכה לתת לנו, להפועל ירושלים, בטחון שאנו יכולים לנצח בדרבי. אמנם על־הנייר בית"ר ירושלים טובה יותר, אך לדרבי כידוע חוקים משלו, ולכן הכל פתוח.

מאמן דוד שוייצר

הנבחרת הלמה בראשון־לציון 0:5

ראובן חנניה

נבחרת הכדורגל הלאומית של ישראל גברה אתמול אחה"צ ברמת־גן על קבוצת הפועל ראשון־לציון מליגה א' 0:5.

אפרים דווידי מהפועל באר־שבע הבקיע שני שערים ובעוד שלושה התחלקו משה סיני, ניסן כהן וניר לוין.

על אף התוצאה הגבוהה לא היטיבה הנבחרת הלאומית לשחק ואלמלא אוזלת רגל של חלוצי הפועל ראשון־לציון בפתיחת המשחק היתה יכולה להיות התוצאה לגמרי אחרת.

המאמן הלאומי יעקב גרונדמן חיווה דעתו כי יש עדיין בקיעים בהגנה והוא מוטרד מחוסר השילוב של שחקנים מסוימים בהגנה ומבעיית המגן השמאלי שטרם נפתרה. לדעתו לא משחקים היטב שחקני הנבחרת נגד מיגננה של שחקני היריב ומשום כך הוא מודאג.

גרונדמן הרעיף שבחים על שחקן סטנדרד ליאז' רוני רוזנטל שהבקיע שני שערים מרהיבים במדי קבוצתו. רוזנטל וחברו לקבוצה שלום תקווה, כמו גם אלי אוחנה מקבוצת מכלן הבלגית ורוד עיונטי מקבוצת קווינס־פארק ריינג'רס האנגלית עתידים להצטרף לנבחרת במשחקה בחודש הבא מול אלופת אירופה נבחרת הולנד. פיונטי, המשחק באנגליה, עתיד להגיע למשחק עם אסטון וילה ב־20 בחודש זה.

הנבחרת הלאומית תקיים היום באיצטדיון רמת־גן משחק מבחן נוסף מול מובילת הליגה הלאומית קבוצת בית"ר תל־אביב.

הנבחרת הלאומית פתחה אתמול בהרכב: אסייג, ענגר, פרסלני, אילוז, ניסן כהן, קלינגר, סיני, בן־ברור, אלי כהן, עטר, לוין.

בהתאחדות לכדורגל החליטו לעשות הכל ו...

להדק הקשר הסובייטי

ראובן חנניה

ראשי ההתאחדות הרוסית לכדורגל ד"ר בורים טופורנון וצלב קולוסקוב הוזמנו על־ידי ההתאחדות הישראלית לכדורגל להיות אורחי ההתאחדות בטורניר הנוער המסורתי בסוף החודש וכן במשחק בין נבחרת ישראל ואלופת אירופה נבחרת הולנד ב־4 בינואר.

מזכירות ההתאחדות לכדורגל שוקלת גם לזמן שופט מבריה"מ שינהל את המשחק בין נבחרות ישראל והולנד. המזכירות שמעה דו"ח מראשי ההתאחדות על קונגרס פיפ"א שבו הוחלט לשבץ את נבחרת ישראל באירופה במשחקים הקדם־עולמיים וקדם־אולימפיים. הומלץ לעשות הכל לחיזוק הקשרים עם ההתאחדות מבריה"מ ולבדוק כל אפשרות לזימון נבחרות וקבוצות כלשהן לישראל.

לאחר הדו"ח של ראשי ההתאחדות מקונגרס פיפ"א גילה מנכ"ל ההתאחדות יעקב הראל כי מלבד הבטחתם של ראשי הקבוצות הבלגיות לשחרר את השחקנים הישראלים אלי אוחנה, שלום תקוה ורוני רוזנטל למשחק עם הולנד בחודש הבא, קיימת אפשרות סבירה כי לפחות שניים מבין השלושה יישארו בארץ למשחק נוסף בין נבחרות ישראל וולס גם כן בחודש ינואר.

ועוד במישור הבינלאומי: אתמול נקבע כי קבוצת הפועל באר־שבע תשחק ב־31 בינואר בבירת הנגב מול הקבוצה הסקוטית ריינג'רס גלאזגו.

חוסלה פרשת התבטאות שניאור

פרשת התבטאויותיו של המאמן הלאומי יצק שניאור נגד חברי מזכירות ההתאחדות לכדורגל הובאה אתמול לדיון אולם בעקבות יוזמה של היו"ר שאול סווירי נמנעו ראשי ההתאחדות מלנקוט בצעדים נגד המאמן הלאומי.

כזכור, התבטא שניאור במהלך צפייה בקלטת וידיאו של המשחק בין ישראל ורומניה כי ראשי המזכירות לא מבינים בכדורגל. בעקבות יוזמה של שאול סווירי שפנה לפני ישיבת המזכירות לשניאור, הובעה דעתו של שניאור כי הדברים הוצאו מהקשרם ובכך נסתיימה הפרשה.

* הרץ היפאני טושיהירו שיבוטאני זכה אתמול במירוץ המרתון בפוקואוקה כשעבר את המרחק בשעתיים, 11 דקות וארבע שניות, והקדים בחמש שניות את בעל ההישג הטוב בעולם, בלאיינה דסימו מאתיופיה.

רחניה זכתה בגביע אבני

דני בירן

במשחק גמר הגביע על שם אילן אבני ז"ל, חבר קיבוץ נאות מרדכי שנפל במלחמת יום הכיפורים, גברה רחניה על עמיר 3:4 לאחר הארכה (3:3 בתום 90 הדקות).

משחקי גביע אבני התקיימו בפעם ה־14 ובמשחק הגמר שנערך בנאות מרדכי היו בני המשפחה שהעניקו את הגביע לקפטן הקבוצה המנצחת.

קבוצת רחניה זכתה גם במגן ההגינות של הליגה.

בגביע השחקן המצטיין על שם צביקה בריירה, חבר קיבוץ עמיר שנפטר בשעת משחק כדורגל זכה אמיר לנדסמן מאיילת השחר. בגביע אליפות הליגה לשנת 1988/87 זכתה קרית שמונה.

בשבת הקרובה יתקיימו משחקי המחזור השלישי בליגה האזורית גליל עליון.

הסיניות מרימות משקלות

הסינית קסינג פן היתה לאשה הראשונה שהצליחה להרים משקל כפול ממשקל גופה העומד על 43.5 ק"ג.

המקרה היה באליפות העולם השניה בהרמת משקלות לנשים שהתקיימה בג'קארטה בירת אינדונזיה. הסינית הרימה בסגנון הדחיקה 90 ק"ג, ב־20 ק"ג יותר מהשיא הקודם ובסגנון ההנפה הרימה הסינית 60 ק"ג.

יותר ממאה נשים מ־23 מדינות נטלו חלק באליפות זו שנמשכה שלושה ימים. הסיניות הצליחו לזכות ב־26 מדליות זהב מתוך 27 שחולקו.

מדליית הזהב ה־27 הוענקה לבולגריה.

המדורגים ראשונים ניצחו בטורניר המקצוענים הישראלי

טניס

אריה גיטליס

בטורניר הטניס המקצועני בהשתתפות טניסאים ישראלים בלבד גבר אתמול המדורג מספר 1 גלעד בלום על עודד יעקב 3:6, 3:6.

המדורג מספר 2 עמית נאור גבר בקלות על משה לובצקי 1:6, 1:6.

המדורג מספר 3 בועז מרנשטיין גבר על ציון חיים 6:3, 2:6, 4:6. המדורג מספר 4 רביב ויידנפלד גבר על יואב אוצ'י 4:6, 3:6. שחר פרקיס גבר על אמיר ברמרדכי 2:6, 2:6.

שלמה גליקשטיין גבר על עדי קרמר 5:7, 4:6 ויורם ברון גבר על מיכאל דניאל 6:4, 3:6, 6:7.

היום, בשלב רבע הגמר, יהיו המשחקים המעניינים בין בועז מרנשטיין ושחר פרקיס ובין שלמה גליקשטיין לרביב ויידנפלד.

הטורניר, הנערך במרכז הטניס ברמת־השרון, הוא על סך פרסים של 10 אלפים דולר ונערך בחסות ידיעות הטניס.

הישראליות הובסו באוסטרליה

נבחרת הנשים של אוסטרליה בטניס גברה אתמול על נבחרת ישראל 0:3 בסיבוב הראשון של גביע הפדרציה. התחרות התקיימה במלבורן, אוסטרליה.

רק שחקנית אחת ־ יעל סגל ־ הצליחה לנצח במערכה אחת כשהציגה משחק מעולה מול יריבה עדיפה. המשחק נמשך כשעתיים וזכה לשידורים תקשורתיים ישירים ברשתות המקומיות.

יעל סגל נוצחה ע"י ניקול פרוביס המדורגת 33 בעולם 6:4, 6:3, 6:4.

במשחק יחידים נוסף נוצחה אילנה ברגר ע"י אן מינטר, מדורגת 27 בעולם, 6:1, 6:1.

במשחק הזוגות נוצחו חגית אוחיון ואילנה ברגר ע"י ליז סמיילי ווונדי טורנבול, בעלות מדליית ארד במשחקים האולימפיים בסיאול, 6:1, 6:1.

ליגות אזוריות

נצחונות זהים לשתי המוליכות

במשחקי המחזור השלישי בליגה האיזורית בכדורגל מטה אשר יואב המשיכו שתי המוליכות — יפיני וגן יבנה — בהצלחותיהן.

יפיני גברה על ידמרדכי 3:4 ואילו גן יבנה ניצחה באותה תוצאה את ידמרדכי.

תוצאות נוספות: ברור חיל — גת 0:2; רבדים — נגבה 2:3.

נא להכיר: יאנוש אדריאן

כדוריד

יצחק ויסהוף

יאנוש אדריאן, מאמנה ההונגרי החדש של נבחרת ישראל בכדוריד, הוצג אתמול בפני אמצעי התקשורת במשרדי ההתאחדות לספורט.

אדריאן (51), שימש בשנים האחרונות עוזר מאמן הנבחרת האולימפית של הונגריה והוחתם על חוזה שיסתיים בפברואר 1990, לאחר אליפות העולם דרג ב'. המאמן ההונגרי ישתכר כ־2200 דולר לחודש והוא יחל את עבודתו באמצע החודש הבא.

יאנוש אדריאן סירב לדבר על מטרות, אך הדגיש כי ינסה להצעיד את הכדוריד הישראלי קדימה. הוא סירב לנקוב בשמות שחקנים שיזמין, אך ברור כי הבסיס יהיה הסגל אותו אימן המאמן הקודם איגור ביאליק.

יו"ר איגוד הכדוריד מני וייצמן בירך את המאמן החדש ואמר: "זהו יום גדול לכדוריד הישראלי ואני מקווה כי יאנוש אדריאן יצעיד את הכדוריד שלנו להישגים".

מחר ישוב יאנוש אדריאן לארצו ויחזור לארץ בחודש הבא.

מעשה חוזר

מישה יוסיפוביץ', הכדורגלן הבין לאומי עבר אתמול ממכבי ראשון לציון לא.ס. נס־ציונה. יוסיפוביץ פרש בסוף העונה הקודמת מפעילות, אך לאור הפצרות של אנשי נס ציונה שב לפעילות.

עוד שתי העברות בולטות נרשמו אתמול: דני טודקביץ הצטרף לשורות נחושת הנגב ממכבי ראשון לציון אליה הועבר מא.ס. רמת השרון.

שי זבולון נדד מהאלופה הפועל ראשון לציון להפועל פתח־תקוה.

פגישה נרגשת בשדה נחום בין יבטושנקו למתרגמו לעברית

כתבנו בעמק

המשורר הלאומי הרוסי, יבגני יבטושנקו בן ה־55, פגש אתמול לראשונה את מתרגם שיריו לעברית, הסופר שלמה אבן־שושן מקיבוץ שדה נחום.

לאחר 25 שנות קשרי מכתבים וכתיבה בין המשורר למתרגם הגיע יבטושנקו לקיבוץ אתמול בצהריים והתקבל בחיבוקים ונשיקות ע"י אבן שושן, בני משפחתו וידידים קרובים מקיבוצי העמק.

"סוף־סוף החלום שלנו מתגשם" אמרו הידידים הוותיקים זה לזה. לאחר מכן סערו השניים בדירתו של אבן שושן, ודיברו על ערבי הקריאה של יבטושנקו בארץ והשירים שעליו לקרוא. יבטושנקו מתעקש שרוב השירים ייקראו בעברית, כפי חנה מרון.

לאחר מכן הגיש אבן שושן לאורחו את העותק הראשון של ספר השירים החדש שתרגם, "כדל עשב", שיצא לאור השבוע, לכבוד הביקור, בהוצאת הספרים של הקיבוץ המאוחד. בספר שלושים וחמישה שירים, שחלקם נשלחו ע"י יבטושנקו עצמו לאבן שושן. יבטושנקו היה נרגש והודה במלים "תודה על שהבאת את שירי לשפה העברית".

בהמשך הביקור סיירו השניים בחצר המשק ואחרי־הצהריים נפגש יבטושנקו עם חברי המשק במועדון החברים, שם הקריא והציג את שיריו והלהיב את הקהל.

יבטושנקו סיפר לחברים, כי בשיריו נאלץ לעתים קרובות להשתמש בשתי דמויות, אחת רוסית ואחת אמריקנית, כדי להביע את דעותיו האישיות בפי האמריקני.

ישונה מבנה מועצת ההדרים: 7 קבלנים ו־3 נציגי ממשלה

שעי"ה

מבנה מועצת ההדרים ישונה, והיא תורכב משבעה נציגי קבלנים ושלושה נציגי ממשלה. כך סיכמו מנכ"ל משרד החקלאות, מאיר שמיר, והממונה על התקציבים, דוד בועז, אשר שימשו כצוות בוררים לענף הפרדסנות.

השניים החליטו עוד, להקים קרן משותפת לאוצר ולמגדלי ההדרים, בהיקף של 45 מיליון דולר. כל צד ישתתף ב־22.5 מיליון דולר לתקופה של שלוש שנים. הבוררים קובעים, כי תנאי לתמיכת הממשלה בענף הוא, שהקואופרטיבים יפעלו בהקדם להעברת בתי האריזה לידי התארגנויות אזוריות של המגדלים.

בתי האריזה האזוריים יעבדו ישירות עם המועצה לשיווק פרי הדר. כן תאפשר לכל פרדסן הפניה של הפרי ישירות לתעשייה, בתנאי התקשרות לשנה אחת.

ההחלטות יובאו בקרוב למועצת ההדרים, לביצוע.

ניסיון חדש: שילוב נחלאים במפעלי תעשייה בחבל תפן

עתי"ם

ניסיון ראשון לשלב את חיילי הנח"ל גם בעבודות במפעלי תעשייה, יחל בקרוב באזור התעשייה של תפן, בשיתוף התעשיין סטף ורטהיימר. סיכום על כך הושג לאחרונה בין הסוכנות היהודית, הנח"ל והתעשיינים.

מנהל מרחב הסוכנות בצפון, ישראל שחר, מסר כי חיילי הנח"ל שיתקבלו לעבודה במפעלי תעשייה יהיו בעיקר בוגרי בתי הספר המקצועיים. פרקי הזמן שהם יעבדו בתעשייה יהיו זהים לאלה של המשרתים בהתיישבות.

שני ימי עיון בגבעת חביבה על תנועות הנוער בפולין

דני בירן

המכון לחקר תנועות הנוער ובית העדות "מורשת" שבגבעת חביבה מקיימים שני ימי עיון, על תנועות הנוער בפולין בתקופת מלחמת העולם השנייה.

הכנס נפתח אתמול בדבריו של שלמה שאלתיאל מהמכון לחקר תנועות הנוער, שדיבר על החשיבות שבהבלטת פעולות תנועות הנוער בתקופת השואה. פרופסור ישראל גוטמן הירצה על תנועות הנוער בפולין בתקופת השואה, אביהו רונן דיבר על תרבות נעורים ורעיון המרד בתנועות הנוער, ויעל פלד סיפרה על המחתרת היהודית והמרד בקרקוב.

חברים שהשתתפו בפעילות תנועות הנוער בשואה סיפרו את סיפוריהם האישיים. בלט במיוחד סיפורה של רבקה קופר מקיבוץ דגניה, שהעלתה קווים לדמותה של לוחמת בשם גולה מירה, אשר עלילותיה טרם סופרו בארץ, אבל דמותה היתה לאגדה בקרב חברי תנועות הנוער בקרקוב.

היום יתקיימו שני מושבים נוספים, בהם ירצה ד"ר שלמה קלס על הריכוז הציוני־חלוצי בווילנה, ותיקה גרוסמן תספר על תנועות הנוער במרד. הכנס יינעל בשמיעת עדויות נוספות מפי חברים שנטלו חלק במרד תנועות הנוער בגטו וביערות וילנה.

"אין מספיק מפקחים לדיווח על המתרחש בבתי הספר"

יצחק שור

משרד החינוך איננו יודע מה מתרחש בבתי־הספר — אמר אתמול מנהל מחלקת החינוך של עיריית תל־אביב, יאיר לוין, ביום עיון שערך משרד החינוך על יחסי השלטון המרכזי והמקומי.

לדברי לוין, שכיהן קודם לכן כמנהל מחוז המרכז במשרד החינוך, ממונה עתה מפקח אחד בזרם הממלכתי על 700 מורים וזו פרופורציה שאי־אפשר לשאת. יש לחזור ליחס של מפקח אחד ל־250־300 מורים. מאז החלו הקיצוצים הגדולים במערכת החינוך, לפני שמונה שנים, הפסיק המשרד לדבר על קריטריונים להקצאת מפקחים.

לוין טען, כי למשרד החינוך חסרים כספים לשעות הוראה, לבניית כיתות ולשיפוצים, אך המשרד, שאין בכוחו לבצע את משימותיו, גם אינו מעביר סמכויות לידי הרשויות המקומיות היכולות לבצע משימות אלה.

המנכ"ל, ד"ר שמשון שושני, אמר שהוא בעד העברת הסמכויות, רק אחרי הפקת הלקחים מניסוי לביזור השלטון, שהחל בחודש שעבר בירושלים. הוא תמך בהרחבת חופש הבחירה של הורים בין בתי־ספר ובהגדלת התחרות בין המוסדות.

בעכו מתארגנים נגד קריאת הליכוד לטרנספר של ערבים מהעיר

דקסטרו: שימוש ציני במושג מחליא ממשיך במסורת של דו־קיום ושלום

סגן ראש העירייה ממפ"ם, חילמה שאפי: הסתה נגד אוכלוסייה שקטה שבנתה יחסים טובים במשך 40 שנה ● מודעת מועמד הליכוד בר־לב מתלוננת על קריאות המואזין, האפלות ומוסיקה ערבית, וקוראת "די לאתנן הקולות"

יהודה צור

סערת רוחות התעוררה בעכו בעקבות הצעה של מועמד הליכוד לראשות העיר, לעודד "טרנספר חיובי" של ערבים.

"זה שימוש ציני במושג המחליא של הטרנספר, המעורר אסוציאציות מחליאות במיוחד בקרב בני העם היהודי" אמר אתמול ראש עיריית עכו, אלי דקסטרו, במסיבת עיתונאים שכינס בלשכתו כדי לגנות את קריאת הליכוד. "לא יתכן שלאחר שהעולם כולו ציין בכאב את ליל הבדולח, יבוא יהודי ויציע טרנספר, שהוא מושג זר לעם היהודי, ומעורר אצלו זכרונות איומים", אמר ראש העיר.

לפני יומיים הופץ בעכו כרוז החתום ע"י סניף חרות בעיר, ובו דברי מועמד הליכוד לראשות העיר, דוד בר־לב. בר־לב מתריע מפני סכנה שבחדירת ערבים לשכונות יהודיות. הפתרון שהוא מציע הוא עידוד הערבים לצאת מעכו לכפרים סמוכים. לשם כך יש לתת להם קרקעות מחוץ לעיר, לבנייה עצמית.

במודעה שפורסמה על ידי בר־לב נאמר בין היתר, "אנו נוכחים חדשות לבקרים, כי שמירה על רגישות הזולת ושכנות טובה, רחוקים מלהיות חיוביים. בשכונות היהודיות מקיימת האוכלוסיה הערבית מסיבות ואפלות ברעשים ובחצרות. מנגנת מוסיקה בהגברה מלאה, פותחת עסקים בשבת בסמוך לבתי כנסת וצעירים ערבים יושבים על האדניות ברחוב בן עמי (רחובה הראשי של העיר) ומבריחים בחורות יהודיות המטיילות לתומן".

עוד נאמר במודעה, שהערבים מפעילים רמקולים במלוא העוצמה לקריאת המואזין בשעות הלילה ובעת מנוחת הצהריים, ומפריעים לתושבים היהודים. בר־לב קורא במודעה, "די לכריעת ברך בגלל אתנן קולות ודי לרגלי אש"ף בעכו".

לדברי ראש העירייה דקסטרו, הצעת הטרנספר היא הצעה מחליאה וצינית "כאילו מבקשים מנירון למות להתאבד". הצהרות אלה אינן תורמות לפתרון, ולא יביאו להגירה מרצון של ערבים. הוא קבע שעכו תמשיך במסורת של דו־קיום ושלום בין שני עמים.

סגן ראש־העיר מטעם מפ"ם, חילמי שאפי, הודיע שהצעתו של בר־לב היא הסתה קשה נגד אוכלוסיה ערבית שקטה, שבנתה מערכת יחסים טובה עם היהודים במשך ארבעים שנה. לדברי שאפי, נועדה הצעתו של בר־לב למשוך קולות יהודים לליכוד, כי ממילא אין הוא נהנה מתמיכת הערבים בעיר. שאפי הדגיש שהמושג "טרנספר" זר אפילו למצע הליכוד, והצעתו של בר־לב היא שגיאה קשה, אשר ספק אם מפלגה גדולה כלשהי תומכת בה.

ראשי הציבור הערבי בעיר פועלים עתה במרץ בשיתוף עם מגזרים יהודיים רחבים, כדי לסכל את תעמולת הבחירות של הליכוד, כפי שבאה לידי ביטוי בכרוז הקורא לטרנספר.

פארס: מפ"ם — התשובה לטרנספר

סאר־לי שחר

"על התושבים היהודים והערבים לתת תשובה מוחצת וחד־משמעית נגד כל רעיון של טרנספר" אומר חבר הכנסת חסיין פארס ממפ"ם, בתגובה להצהרותיו של מועמד הליכוד לראשות עיריית עכו דוד בר־לב אשר הציע "טרנספר חיובי" לערביי עכו.

חבר הכנסת פארס, שהוא תושב עכו, קורא לתושבים היהודים והערבים לחזק את הכוחות הפוליטיים המשקפים את עקרונות הדו־קיום הלכה למעשה, ובראשם מפ"ם.

אלפים מבקרים בחנוכה בשמורה הלאומית ליד בן שמן, שם הם יכולים לצפות בכבישת זיתים להפקת שמן בבית בד עתיק, בשיטות מימי המקרא (צילום: ישראל סאן)

גנרל עיראקי: נוכל להשמיד הטילים הישראליים במעופם

סי"צ

בגדאד. מומחה צבאי עיראקי טוען, כי הטיל העיראקי נגד־טילים "פאו 1", שבו נערך בשבוע שעבר ניסוי מוצלח, מסוגל להשמיד במעופם טילים ישראליים לטווח קצר ובינוני.

במאמר שפורסם אתמול בעיתון העיראקי הממשלתי "אל ג'מהוריה", טען גנרל אל־אדין חאמאס, נשיא האקדמיה הצבאית העיראקית, כי הטיל העיראקי "הוא התשובה הנאותה לאיום הטילים הישראליים, שכן הוא מסוגל להשמיד במעופם את הטילים הישראליים לטווח קצר ובינוני". הוא הוסיף, כי טיל זה יוכל לשמש גם לשיגור לוויינים, אולם עיראק אינה שוקלת לפי שעה את ניצולו למטרה זו.

ביום רביעי שעבר, טענה עיראק, כי ערכה ניסוי מוצלח בטיל חדש נגד טילים מתוצרתה אך לא מסרה פרטים על הישגיו.

בריה"מ וסעודיה יכוננו יחסים

סי"צ

אבו־דאבי. ברית־המועצות וערב הסעודית יחדשו בקרוב את היחסים הדיפלומטיים ביניהן בדרג של שגרירים — מסר היומון "אל־איתיאחד" המופיע באבו־דאבי.

שתי המדינות אינן מקיימות יחסים דיפלומטיים ביניהן למן שנות ה־30. זה יותר מ־50 שנה קיימים רק יחסים מסחריים ביניהן.

עצרת האו"ם לישראל: די לשיתוף הפעולה עם דרא"פ

רויטר

מרכז האו"ם. העצרת הכללית של האו"ם קראה אתמול למועצת הביטחון לשקול ללא דיחוי עיצומי חובה נגד דרום־אפריקה. ההחלטה, אחת מ־11 העוסקות באפרטהייד אושרה ב־149 קולות, שני מנגדים ושני נמנעים.

העצרת קראה לישראל לשים קץ לכל צורות שיתוף־הפעולה עם דרום־אפריקה — הצבאי, הגרעיני, המודיעיני והכלכלי, "וביחוד התווים ארוכי־הטווח להספקה צבאית". החלטה זו אושרה ב־106 קולות, 21 מתנגדים ו־26 נמנעים.

בברכה לכנס מורים לערבית בגבעת חביבה

נבון: לא ירחק היום בו ילמדו כל תלמידי ישראל את הלשון הערבית

קאסם זייד.

"לא ירחק היום בו ילמדו כל תלמידי ישראל את הלשון הערבית". נאמר בברכה ששיגר שר־החינוך והתרבות, יצחק נבון, לכנס הארצי השני של המורים לערבית. בכנס, שהתקיים אתמול במכון ללימודים ערביים בגבעת־חביבה, השתתפו כ־450 מורים בכל רחבי הארץ.

יורם מירון, מנהל המכון הערבי פתח את הכנס בקריאת קביעתו של החוקר והמורה דב גויטין עוד ב־1946, לפיה הוראת הערבית ותרבות המזרח הן חלק מהציונות.

שלמה אלון, המפקח הראשי על הוראת השפה הערבית במשרד החינוך, הציג את העקרונות המרכזיים של תוכנית הלימודים הנמצאת בשלב "לקראת חובה". השתלמויות מורים והרחבת היקף לימוד השפה מתבצעים לקראת החלטה כמקצוע חובה בבתי־הספר העבריים.

לדברי אלון, כיום יש תשע מאות מורים לערבית ו־30 אלף תלמידים בכיתות ז'. כאלפיים מהם מגיעים לבחינות הבגרות.

ואם יתחלף השר?

נסים עצמון, ראש היחידה לעידוד הוראת הערבית ותרבותה במשרד, תקף את הפרסומים העוינים על רמתם של המורים לערבית. לדבריו לימוד הערבית לא ייפגע גם אם יתחלף שר החינוך, כי הוא הוכר כחיוני על־ידי ועדת החינוך של הכנסת, בה יושבים נציגי כל המפלגות. זה נושא על־מפלגתי, שחשיבותו איננה מותנת בהשקפה פוליטית זו או אחרת.

נציג המדור לטיפוח לימודי המזרחנות בחיל המודיעין הביע את דאגת צה"ל מן המחסור ביודעי ערבית ברמה גבוהה.

יורם מירון, מנהל המכון בגבעת חביבה, סיפר שהיום יוצאת משלחת של חמישים מורים ותלמידים מצטיינים לסיור לימודי מטעם משרד החינוך במצרים. זו משלחת שנייה, שנועדה לעודד את הוראת השפה הערבית.

דובר משרד החינוך מסר אתמול, כי שר החינוך אישר תוכנית־אב ראשונה מסוגה להפקת תוכניות טלוויזיה לאוכלוסיה הערבית בטלוויזיה החינוכית.

תוכניות לימודיות וחינוכיות מקוריות ישודרו בערבית לבתי־ספר ערביים, וכן ישודרו תוכניות קיימות, מתורגמות לערבית. מנכ"ל המשרד, ד"ר שמשון שושני, קיים דיון בנושא עם אנשי טלוויזיה, אנשי חינוך ערבים, ונציגי אגף התקציבים במשרד. בדיון סוכם, כי ייעשה מאמץ להתחיל בביצוע התוכנית כבר בשנת הלימודים הבאה. לפני הפעלת התוכנית ייערך סקר על המכשור והצפייה, ויוכשרו מדריכים.

משרד הפנים יזם הריסת מגורי בדואים שישבו על אדמה פרטית בהסכמת הבעלים

הרוחות סערו במזכרת בתיה לאחר שנודע שאיש לא ביקש לפנותם

זהבה מוזס

אנשי משרד הפנים והסיירת־הירוקה הרסו אהלי בדואים במזכרת־בתיה לאחר שהשפיעו על חקלאי המעסיק אותם להגיש נגדם תלונה.

אנשי הסיירת־הירוקה מג"ב ומשרד הפנים גרשו אתמול מאוהלים ופחונים 9 משפחות בדואיות המתגוררות זה שנים על מגרשו של החקלאי חיים מלר במזכרת־בתיה.

הפינוי לא נתקל בהתנגדות המפונים. לאחר שהגיע למקום יו"ר הוועד לסיוע לבדואים, נורי אל־עוקבי, הזעיקה המשטרה שעיכבה את עוקבי בתחנת־המשטרה ברחובות לחקירה.

במזכרת־בתיה סערו אתמול הרוחות לאחר שנודע כי את פינויים של הבדואים יזמו בעצם אנשי משרד הפנים שהתקשרו בסוף השבוע שעבר לחקלאי חיים מלר ודרשו ממנו להגיע ביום א' האחרון לתחנת־המשטרה ברחובות כדי להגיש תלונה נגד הבדואים להם הניח מרצונו לשכת על אדמתו.

החקלאי בן ה־78 אמר אתמול כי כשהגיע לתחנת־המשטרה סיפר לשוטר במקום כי אינו יכול לחתום על התלונה, "כי צווארו נתפס", ואז חתם על התלונה הסמל במקומו.

לדבריו הוא קיבל אישור מהוועדה החקלאית להעסיק עד 30.12.88 ארבעה פועלים בקטיף הכותנה שבעיצומו הוא נמצא.

מלר אמר כי לא יצא לראות את הפינוי בשל סיבות בריאותיות אך סיפר כי לאחר התערבות אנשי מזכרת־בתיה עברו הבדואים המגורשים לשהות למשך הלילה על אדמת פרדס שנעקר סמוך לחלקתו.

יו"ר הוועד לסיוע לבדואים טען אתמול, כי לא היתה שום הצדקה לעיכובו בתחנת המשטרה ואמר כי כשהציג עצמו בפני קצין המשטרה בני קניאק, ענה לו הלה כי הוא יו"ר הוועד למלחמה נגד יהודים.

מפקד תחנת רחובות ברטי אוחיון שהיה עד לשיחה מכחיש מכל וכל וטוען כי הקצין קניאק ניסה רק להבין במה הדברים אמורים.

הבדואים המפונים על הריסות האהלים והפחונים.

נמשך השפל במניות החופשיות היצעים באיגרות־חוב דולריות

אודי נחשון

השפל במסחר במניות נמשך, ולאחר שביתה בת יום אחד חזרה לבורסה אווירת חוסר העניין שמלווה אותה תקופה ארוכה. גם ההסברים לפעילות הדלה כבר אינם חדשים, ובראשם הציפייה להתפתחויות בתחום הפוליטי.

המחזור במניות החופשיות הסתכם אתמול ב־5.5 מיליון ש"ח והמגמה השלטת היתה יציבות עם נטייה לירידות שערים. 148 מניות ירדו, 138 נסחרו ללא שינוי ו־127 רשמו עליות שערים.

בשוק אגרות החוב הצמודות למדד היתה יציבות ועליות מתונות, ואילו באגרות החוב הדולריות היו היצעים וירידות שערים לאור המשך חולשת הדולר בעולם. בבנקים שבהסדר נרשמה יציבות עם ירידות מתונות.

במסחר במשתנים הסתכמה הפעילות בכ־1.5 מיליון ש"ח. מניית "פטרוכימיים" המשיכה לרכז פעילות רבה יחסית ועלתה בכ־1 אחוז. נפח עסקות בולט היה גם ב"ים המלח", "השקעות דיסקונט" ו"טבע". ירידות בולטות היו באופציות של "קרגל" — אופ'2 ירדה בכ־22 אחוז ואופ'1 ירדה ב־13.5 אחוז. "מרכז הקבלנים" ירדה בכ־7 אחוזים. עלייה בולטת היתה ב"ערד" — 15 אחוז וביקושים נרשמו למניות "מן" ו"עסיס". ב"מן" נרשם שער "קונים בלבד" ו"עסיס" עלתה ב־11 אחוז.

הגדלת הון ב"אררט"

חברת הביטוח "אררט", מקבוצת "כלל", הודיעה כי הגיעה לסיכום עם המפקח על הביטוח להגדלת הון החברה, על־פי בקשת המפקח. החברה תנפיק שטר הון לחברת האם, "כלל החזקות ביטוח" בסכום של 6 מיליון ש"ח לתקופה של 5 שנים. שטרי ההון חייבים בהמרה למניות בתום תקופה זו וניתנים להמרה מוקדמת.

סקר סייסמי בים

חברת "יואל" חתמה על הסכם לביצוע סקר סייסמי בים מול חופי ישראל. הסקר יקיף כ־600 ק"מ ויבוצע במחצית השנייה של החודש, בהשקעה משוערת של 600 אלף דולר.

מטרת הסקר — לבחון אפשרות של קידוח ימי נוסף בתחילת השנה הבאה.

הסתדרות השומר הצעיר

ההנהגה הראשית

הסעות לטיול מכתשים
ראש ג' 7/12

אוטובוס 1
07:00 — ירושלים מרכז — בנייני האומה
07:15 — קרית יובל — בקן
08:10 — אשקלון — באגד
09:00 — שקמה — זיקים, כרמיה, יד־מרדכי

אוטובוס 2
06:30 — מבואות עירון — עין שמר
07.30 — כפר סבא — בקן
07:30 — ראש טיול אדמית בקן כפר־סבא
09:30 — רימונה — באגד

הסעות לטיול מדבר יהודה
ראש ג' 7/12

אוטובוס 1
06:00 — ראש טיול מגידו — קיבוץ מגידו
07:00 — רעננה — בקן
07:30 — פתח תקווה — קולנוע שלום
08:30 — ירושלים מרכז — בנייני האומה
08:30 — גונן — בנייני האומה
08:45 — קרית יובל — בקן

אוטובוס 2
07:00 — שקמה — זיקים, כרמיה, יד־מרדכי.

הבהרות ושאלות במחלקת צופיות ההנהגה הראשית

סנגוריהם של נאשמי שוד: המשטרה ידעה מראש והעדיפה להניח לשולחינו לשדוד

עתי"ם

מאיר רחמים (36), משה טהרונשווילי (30) ושלמה כהן (37) מירושלים הורשעו ביום ב' בבית המשפט המחוזי בירושלים בשוד מזויין במלון הר ציון בעיר, בינואר השנה.

השלושה כפרו בתחילת משפטם באשמה אך לאחר שהשופט ד"ר יעקב צמח דחה את בקשתם לעיין בראיות חסויות שבידי המשטרה, החליטו שאינם יכולים להמשיך להתגונן והעדיפו לחתום עיסקת טיעון עם התביעה ולהודות באשמה.

סנגוריהם של השלושה עורכי הדין ירון רבינוביץ, זלמן סגל ויצחק שביט טענו במהלך המשפט כי אנשי היחידה הסמויה של משטרת ירושלים אספו לפני ביצוע השוד מידע מדוייק על האירוע העומד להתרחש אך העדיפו שלא למנוע אותו ולתת לשלושה לבצע את השוד ביחד עם אדם נוסף שהפך לעד מדינה בפרשה.

על פי עיסקת הטיעון ביקשו הסנגורים להטיל על השלושה מאסר של שלוש שנים בפועל בלבד, התביעה תבקש לגזור עליהם עד 4 וחצי שנות מאסר בפועל לפי תמורת מעשיו של כל אחד מהשודדים.

התביעה טענה, כי את השוד יזם ותיכנן מאיר רחמים והוא שהציע לשני הנאשמים האחרים ולעד המדינה בפרשה להשתתף בו. רחמים גנב אקדחים לצורך ביצוע השוד ופרץ לישיבה בירושלים. הוא גנב ממנה 4 מגבעות שחורות של תלמידי ישיבה ומעילים כהים כדי שהשודדים יוכלו להתחזות לבחורי ישיבה במהלך ביצוע השוד. על פניהם חבשו 4 השודדים מסכות כהות ובידי 3 מהם היו אקדחים. ב־30 בינואר השנה התפרצו ללובי של בית המלון הכרויז שהמדובר בשוד והתנפלו על 4 מהעובדים שהיו שם. הם היכו וכפתו אותם בחוטי ניילון, גררו אותם לחדר קטן ליד דלפק הקבלה וגנבו את ארנקיהם. 2 מהעובדים נפצעו קל במהלך התקרית. אחד השודדים שמר על העובדים הכפותים בשעה שרחמים ועד המדינה החלו לפרוץ את כספות האורחים שמאחורי דלפק הקבלה. אחרי שעה של עבודה הצליחו לפרוץ רק 4 כספות וקופה בדלפק הקבלה. שללם היה בסך הכל כ־3500 ש"ח ו־130 דולר. השודדים הופרעו במלאכתם ע"י אדם שנכנס ללובי. הם היכו אותו וברחו מהמקום.

דו"ח שהוגש לבנקים מטיל ספק ביכולתו של כור לבצע ההבראה

אודי נחשון

הדו"ח של רואה החשבון יצחק סוארי, שבדק עבור הבנקים את תוכנית ההבראה שהגיש קונצרן "כור", מטיל ספק ביכולתו של "כור" לעמוד בחלק מהיעדים שהקונצרן הציב לעצמו בתוכנית ההבראה.

סוארי מנתח בדו"ח את ההתפתחויות הצפויות ב"כור" בעקבות צעדי ההבראה ומעיר לתשומת לבם של הבנקים, כי בעקבות ההנחות שעליהן מבוססת תוכנית ההבראה, עלולות להיות סטיות מהתוכנית בתוצאות הכספיות של הקונצרן בתקופת ההעלתה.

אתמול קיימו הבנקים דיון משותף ראשון בדו"ח שהגיש סוארי, ובימים הקרובים צפוי דיון נוסף בין הבנקים הנושים של "כור". במקביל דנים בכל בנק בנפרד בממצאים של סוארי.

מדובר בדו"ח בן למעלה מאלף עמודים שבוחן את תוכנית ההבראה הן ברמה הכוללת והן ברמת המפעל הבודד.

חוגים בבנקאיים מעריכים, כי אם יתברר שקיים ספק ביחס לתחזיות של "כור" בתוכנית ההבראה, עשויים הבנקים לדרוש מהקונצרן לנקוט צעדים נוספים כדי להבטיח שמהלכי ההבראה אכן יביאו למפנה במצבו של "כור".

תלמיד ישיבה נחטף הושפל והוכה בידי אלמונים בתל אביב

עתי"ם

תלמיד ישיבה מירושלים נאלץ לבלות חצי שעה בחברתם של ארבעה גברים, שחטפו אותו ביום א' בלילה בתחנה־המרכזית בתל־אביב, וכפו עליו סיבוב רצוף השפלות במכוניתם.

התלמיד, תושב חולון בן 19, התלונן במשטרה, שאלמונים תפסו אותו בשעה עשר בלילה, הכניסו אותו בכוח לרכבם, ובמהלך הנסיעה ביזו והיכו אותו. לאחר שהתעללו בו כחצי שעה, גנבו ממנו 50 ש"ח ואת תעודת המתנדב במשמר־האזרחי שלו, ושחררו אותו ברחוב אלנבי בתל־אביב.

נפתחה חקירה.

מזכיר סניף רק"ח בכפר ג'דיידה חשוד בהמרדה

יהודה צור

מזכיר סניף רק"ח בכפר ג'דיידה נעצר אתמול ע"י המשטרה כחשוד בהסתה והמרדה ויובא היום לבית־משפט להארכת מעצרו.

חשוד נוסף בפרשה, מחמוד יוניס, 20, המשמש מדריך ספורט במקום אסף כ־30 נערים בגילאים 10־15 והירצה בפניהם על אש"ף והאינתיפאדה תוך שהוא תולה דגל אש"ף שהוא צייר על קיר המועדון.

האיש נעצר ע"י המשטרה ובחקירתו טען, כי התבקש ע"י מזכיר הסניף של רק"ח בכפר להרצות על ענייני האינתיפאדה ואש"ף. מעצרו של הצעיר הוארך ב־15 יום, הוא עירער בפני בית־המשפט המחוזי אך זה דחה אתמול את עירעורו. אמש נמשכה חקירתו של מזכיר רק"ח בכפר.

"סטלה המגמרת" תובעת פיצויים על עירוב מין בשאינו מינו

עתי"ם

השחקנית אופליה שטרל, שגילמה את תפקיד "סטלה המגמרת" בסרט "אסקימו לימון", תובעת את סרטי נח ואולפני ג.ג. בסך 45 אלף ש"ח, על כך שסצינת העירום שבה השתתפה בסרט "אסקימו לימון" שורבבה ללא ידיעתה לסרט אחר בשם "הרימו עוגן" והדבר פגע לטענתה בשמה הטוב וגרם לה בוז וללעג בקרב עמיתיה.

בכתב התביעה שהגישה השחקנית באמצעות עו"ד מאיר לירז, נאמר, כי השחקנית חתמה על חוזה עם חברת סרטי נח ואולפני ג.ג. על השתתפותה בסצינת עירום בסרט "אסקימו לימון" מס' 1. קטע זה הוכנס לסרט "הרימו עוגן" שרמתו האמנותית, לדברי השחקנית, שואפת לאפס, והוא סרט וולגארי וגס המיועד למכנה המשותף הנמוך ביותר והעתקתה של הסצינה פוגעת בה, מהווה הפרה גסה של ההסכם ופגיעה בזכויות יוצרים.

בכתב ההגנה שהוגש ע"י חברת סרטי נח והמפיקים בועז דוידזון ויצחק קול נאמר, כי סצינת העירום של "סטלה המגמרת" גרמה לה פרסום נרחב מעל ומעבר למקובל.

המפיקים טענו שאין לשחקנית זכויות על משחקה זה, ומנהג ידוע הוא של יוצרי קולנוע לשלב "פלש בק" מהעבר וכי זוהי תביעה חסרת עילה וקנטרנית.

בדיון המשפטי, שהתקיים ביום שני בבית משפט השלום בכפר סבא, בפני השופט יהודה פרגו, הודיעו הצדדים כי לא הצליחו להגיע לפשרה ביניהם והמשפט נידחה להוכחות לחודש מארס הקרוב.

לרן גולן, המשפחה וקיבוץ גת

אתכם באבלכם במות

האב

קיבוץ בית־ניר

למשפחות פרידלנדר גולן וקיבוץ גת

משתתפים בצערכם במות

שיקו

קיבוץ גל־און

למשפחת כבהא

עמכם בצער במות ידידנו
מוכתר הכפר אום אל קוטוף

ג'מיל איברהים

קיבוץ מענית